

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2022. GODINU

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, Ćemaluša 9/II
Tel. ++387 33 203 844, 203 902, fax: ++ 387 33 211 655
info@komvp.gov.ba; www.komvp.gov.ba

SADRŽAJ

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2022. GODINU	1
UMJESTO UVODA	4
1. OSNIVANJE, PRAVNI POLOŽAJ, NADLEŽNOSTI, OVLAŠTENJA I ORGANIZACIJA KOMISIJE.....	5
1.1. Osnivanje i pravni položaj Komisije	5
1.2. Nadležnost Komisije	5
1.3. Ovlaštenja Komisije	5
1.4. Imenovanje članova i sastav Komisije	6
1.5. Organizacijska struktura	6
1.6. Finansiranje	6
2. RAD KOMISIJE U 2022. GODINI	8
2.1. Sjednice Komisije.....	8
2.2. Održavanje i unapređenje informacionog sistema Komisije.....	9
2.3. Izvještavanje i objavljivanje informacija od strane emitenata vrijednosnih papira.....	9
2.4. Registri i evidencije Komisije	10
2.4.1. <i>Registar emitenata, upisi, brisanja, kapital i statusne promjene</i>	10
2.4.2. <i>Upis u registar fondova</i>	14
2.5. Preuzimanje dioničkih društava	14
Preuzimanje dioničkih društava	14
2.6. Nadzor učesnika na tržištu kapitala.....	19
2.6.1. <i>Neposredni vanredni nadzori</i>	20
2.6.2. <i>Posredni vanredni nadzori</i>	20
2.6.3. <i>Dostava podataka/informacija po zahtjevu drugih državnih organa/institucija</i>	20
2.6.4. <i>Postupanje po predstavkama</i>	21
2.7. Dozvole, saglasnosti, ispiti u organizaciji Komisije	21
2.8. Normativne i druge aktivnost Komisije	26
2.9. Sudski postupci.....	27
2.10. Prekršajne i druge mjere	27
2.11. Aktivnosti iz nadležnosti Komisije u oblasti sprečavanja pranje novca i financiranja terorističkih aktivnosti.....	28
2.12. Saradnja sa drugim nadležnim tijelima i edukacija uposlenika	28
2.13. Ostalo	28
3. TRŽIŠTE KAPITALA I UČESNICI NA TRŽIŠTU.....	29
3.1. Normativno-pravni okvir za funkcionisanje tržišta	29
3.2. Promet na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira d.d. Sarajevo (SASE)	32
3.3. Prijenosi kod Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH.....	36
3.3.1. <i>Uvod</i>	36
3.3.2. <i>Prijenosi kod Registra vrijednosnih papira</i>	36

3.3.3.	<i>Poslovanje ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira u 2022. godini</i>	37
3.4.	Društva za upravljanje fondovima i investicijski fondovi	42
3.4.1.	<i>Uvod</i>	42
3.4.2.	<i>Podaci o poslovanju DUF-ova u 2022. godini</i>	43
3.4.3.	Poslovanje investicijskih fondova u 2022. godini	47
4.	ZAKLJUČAK.....	66
	LISTA TABELA.....	67
	LISTA GRAFIKONA.....	68

Adnan Zukić, predsjednik Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH

Kada je aktuelni saziv Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine imenovan u septembru 2022. godine, vjerujem da niko od nas nije u potpunosti bio svjestan težine zadatka koji nam predstoji. Zbog činjenice da je Komisija 12 godina funkcionisala na rubu kvoruma, sa svega tri člana, a skoro dvije godine bila blokirana zbog nepostojanja kvoruma, u trenutku sazivanja konstituirajuće sjednice Komisije na razmatranje je čekalo preko 600 obrađenih, a neriješenih predmeta. Navedeno stanje je za posljedicu imalo negativan uticaj na ambijent i tržište kapitala. Zadovoljstvo mi je reći da smo u prva tri mjeseca rada riješili 300 predmeta, a da smo u 2022. godini riješili gotovo sve preostale, te uspjeli postići ažurnost u razmatranju i rješavanju predmeta koji svakodnevno pristižu.

Bilo je razumno pretpostaviti da će odluke i aktivnosti Komisije u određenim predmetima biti nepopularne, ali nas je potpuno zatekao nemili događaj od 16.3.2022. godine, kada je dr. sc. Matej Živković, zamjenik predsjednika Komisije teško ranjen, nakon čega je uslijedio njegov mukotrpan oporavak. Nažalost, tu nisu prestali pritisci na rad Komisije, pa smo zaštitu bili prisiljeni zatražiti i od nadležnih institucija. Neki od pritisaka dolazili su od predstavnika medija, samozvanih eksperata, nizale su se neutemeljene i neistinite optužbe, kako protiv članova, tako i radnika Komisije. Shvatili smo to kao neminovnost, posljedicu odlučnosti da se uhvatimo u koštac s rješavanjem predmeta u kojima je Komisija utvrdila eklatantne primjere kršenja zakona. Konkretni rezultat naših aktivnosti na nadzoru tržišta kapitala su i izvještaji o počinjenim krivičnim djelima koje smo uputili nadležnim tužilaštvima, a vjerujemo da će navedene institucije učiniti sve kako bi dokaze koje smo im dostavili upotrijebili da podignu optužnice koje će rezultirati pravomoćnim presudama, ukoliko se dokaže krivica trenutno osumnjičenih.

Stanje na tržištu kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine daleko je od povoljnog. Ono hronično pati od manjka tržišnog materijala, nepovjerenja investitora, netransparentnosti u izvještavanju. Baš zato Komisija svakodnevno čini napore na unapređenju stanja, kako u smislu inoviranja regulatornih okvira, unapređenja saradnje s nadležnim institucijama, pa tako i pojednostavljivanja vlastitih procedura, naročito u pogledu izvještavanja. U 2022. godini Komisija je radila na kreiranju nove internetske stranice, između ostalog i u podršci izvještavanju učesnika na tržištu, a sve radi olakšavanja pristupa najbitnijim i ažurnim informacijama o emitentima vrijednosnih papira, profesionalnim posrednicima, industriji fondova, kao i važećoj regulativi.

Na osnovu rezultata prezentiranih u našem izvještaju za 2022. godinu, imamo razloga da vjerujemo da ćemo u 2023. godini postići još značajniji iskorak u unapređenju edukacije u oblasti tržišta vrijednosnih papira, saradnje s pravosudnim i drugim organima, inoviranju zakona i podzakonskih akata, a možda svjedočiti i osnivanju prvih penzijskih fondova, za što smo odavno spremni.

Angažmanom i sinergijom svih učesnika u donošenju odluka možemo tržište kapitala u Federaciji BiH osloboditi svih negativnih pojava, vratiti povjerenje investitora i potaći ekonomski razvoj ovog entiteta i države u cjelini. Vjerujem da će naš trud, predstavljen i u ovom izvještaju, biti značajan doprinos poboljšanju poslovnog ambijenta i revitalizaciji finansijskog tržišta.

1. OSNIVANJE, PRAVNI POLOŽAJ, NADLEŽNOSTI, OVLAŠTENJA I ORGANIZACIJA KOMISIJE

Saglasno članu 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija) podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine godišnji izvještaj o radu za prethodnu godinu, uz finansijski plan za narednu godinu.

1.1. Osnivanje i pravni položaj Komisije

Komisija je osnovana Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04, 92/13, 6/17), kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH) sa svojstvom pravnog lica, radi obavljanja djelatnosti regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira.

Prema Zakonu o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo za regulaciju i nadzor tržišta vrijednosnih papira, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina.

1.2. Nadležnost Komisije

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 85/08, 109/12, 86/15, 25/17), Zakonom o Registru vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04), Zakonom o investicijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 85/08, 25/17), Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/15 i 75/21), Zakonom o preuzimanju dioničkih društava („Službene novine Federacije BiH“ br. 77/15) i Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 104/16).

Shodno navedenim zakonima, osnovna misija Komisije je regulacija uslova, načina funkcionisanja i poslovanja, licenciranje ovlaštenih pravnih i fizičkih lica i vršenje nadzora nad učesnicima na tržištu kapitala: Registrom vrijednosnih papira u Federaciji BiH (u daljem tekstu: Registar vrijednosnih papira ili RVP), Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Sarajevska berza ili SASE), brokerskim kućama, brokerima/dilerima, investicijskim savjetnicima, društvima za upravljanje fondovima (u daljem tekstu: društva za upravljanje ili DUF) i investicijskim fondovima (u daljem tekstu: investicijski fondovi ili IF), bankama ovlaštenim za obavljanje poslova depozitara i skrbnika na tržištu vrijednosnih papira. Također, nadležna je za vođenje registra emitenata vrijednosnih papira, registra fondova, registra profesionalnih posrednika, odobravanje emisija vrijednosnih papira, odobravanje ponuda za preuzimanje dioničkih društava, odobravanje i nadziranje provođenja korporativnih radnji u dioničkim društvima, praćenje obaveze objavljivanja izvještaja o finansijskom poslovanju dioničkih društava, zaštitu prava dioničara, izdavanje dozvola za osnivanje društva za upravljanje, dozvola za osnivanje investicijskog fonda, dozvola za upravljanje investicijskim fondom, dozvola za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima bankama i profesionalnim posrednicima, berzi, zatim davanje saglasnosti za sticanje kvalificiranog udjela kod profesionalnog posrednika, saglasnost na imenovanje direktora profesionalnog posrednika, direktora i zamjenika direktora Registra i dr.

1.3. Ovlaštenja Komisije

U okviru svoje nadležnosti Komisija, u skladu sa Statutom i Poslovníkom o radu, razmatra i donosi propise, odluke i druge pojedinačne akte na sjednici Komisije. Odluke Komisije u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Komisija je također nadležna je za izricanje zakonom utvrđenih mjera prema ovlaštenim učesnicima na tržištu kapitala, oduzimanje ili obustavljanje na određeno vrijeme dozvola ovlaštenim učesnicima pravnim i fizičkim licima, izdavanje prekršajnih naloga ili podnošenje prekršajnih prijava, podnošenje izvještaja o počinjenom krivičnom djelu ili krivičnih prijava.

1.4. Imenovanje članova i sastav Komisije

Na osnovu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina. Prema navedenom Zakonu imenovanje članova Komisije vrši predsjednik uz saglasnost dopredsjednika Federacije BiH, a njihovu odluku potvrđuje Parlament Federacije BiH.

1.5. Organizacijska struktura

Nakon donošenja Odluke o potvrđivanju Odluke o razrješenju i imenovanju članova Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, u devetom mjesecu 2021. godine su preuzeli dužnosti novoimenovani članovi Komisije, kako slijedi: od 9.9.2021. godine dr. sc. Matej Živković obavlja dužnost zamjenika predsjednika Komisije, od 16.9.2021. godine dr. sc. Esad Dželilović obavlja funkciju člana Komisije, od 17.9.2021. godine Predrag Mlađen obavlja funkciju člana Komisije, od 21.9.2021. godine Romeo Zelenika obavlja funkciju člana Komisije i od 1.10.2021. godine Adnan Zukić je preuzeo dužnost predsjednika Komisije.

Unutrašnja organizacija i način rada uređeni su Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta tako da se organizacijska struktura sastoji od sljedećih sektora: Sektora za praćenje izdavanja vrijednosnih papira, Sektora za regulisanje tržišta vrijednosnih papira, Sektora za investicijske fondove i Sektora za nadzor, te Sekretarijata Komisije.

Iako su prema unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji planirana 32 radnika, u Komisiji je u periodu od 1.1.2022. godine do 31.3.2022. godine bilo zaposleno 16 radnika i pet članova Komisije, dakle ukupno 21, od toga 15 sa visokom stručnom spremom i jedan sa srednjom stručnom spremom.

Dana 31.3.2022. godine jedan je radnik sa visokom stručnom spremom penzionisan, nakon čega Komisija do 31.12.2022. godine broji ukupno 15 radnika i pet članova Komisije (predsjednik Komisije, zamjenik predsjednika Komisije i tri člana Komisije), dakle ukupno 20 zaposlenih, od toga 19 sa visokom stručnom spremom i jedan sa srednjom stručnom spremom.

1.6. Finansiranje

U skladu sa Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija se finansira iz sljedećih izvora:

- naknade i takse ostvarene iz djelatnosti Komisije i
- donacije stranih vladinih i nevladinih organizacija, izuzev onih koje bi mogle dovesti u pitanje nezavisnost Komisije.

Komisija je u 2022. godini radila na principu samofinansiranja, odnosno finansirala se isključivo prihodima od naknada i taksi ostvarenih iz djelatnosti Komisije, što je prema međunarodnim principima za regulatore tržišta kapitala važan uslov za nezavisno i kompetentno funkcionisanje regulatora tržišta kapitala. Ovakav način finansiranja, bez finansiranja iz sredstava budžeta, planiran je i u 2023. godini.

Na osnovu realne procjene obima poslova i zadataka koji proizlaze iz zakona i dostignutog nivoa razvoja tržišta kapitala u obračunskom periodu 2022. godine ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 2.255.363 KM, što u odnosu na isti period prethodne godine predstavlja povećanje za 453.316 ili 27,7%, dok se u 2023. godini planira povećanje ukupnih prihoda za 10,94% u odnosu na finansijski plan prihoda za 2022. godinu, ili 15% u odnosu na ostvareno u 2022. godini.

U strukturi ukupnog prihoda najveći dio prihoda se planira i dalje ostvariti od nadzora nad radom društava za upravljanje fondovima i investicionih fondova, Registra vrijednosnih papira, Sarajevske berze, profesionalnih posrednika, te po osnovu nadzora nad provođenjem korporativnih radnji u dioničkim društvima.

U obračunskom periodu 2022. godine ostvareni su ukupni rashodi u iznosu od 2.163.760 KM, što u odnosu na isti period prethodne godine predstavlja povećanje za 464.478 KM ili 27,3%. Uslijed očekivanog povećanja obima aktivnosti u 2023. godini je predviđeno povećanje rashoda za 19,87% u odnosu na ostvareno u 2022. godinu.

2. RAD KOMISIJE U 2022. GODINI

Nakon svog imenovanja u septembru 2021. godine, novi saziv Komisije za vrijednosne papire zatekao je više od 600 obrađenih predmeta koji su čekali na rješavanje. Do kraja 2021. godine, dakle u svega tri mjeseca riješena je polovica zaostalog posla, kako je navedeno u Izvještaju o radu Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH za 2021. godinu. To je ujedno značilo i da će 2022. godina proteći u rješavanju preostalih predmeta, ali i nastojanjima da se postigne ažurnost u rješavanju zahtjeva koji svakodnevno pristižu na adresu Komisije. Hvale je vrijedan podatak da je do 31.12.2022. riješeno gotovo sve predmeta zaostalih iz perioda kada je rad Komisije bio blokiran zbog nedostatka kvoruma, a oni koji još čekaju na rješavanje tiču se najsloženijih pitanja na tržištu kapitala uopće, ili zahtijevaju dodatne provjere, provođenje nadzora i slično.

Među događajima koji su obilježili rad Komisije u 2022. godini su svakako i dva oružana napada na zamjenika predsjednika Komisije dr. sc. Mateja Živkovića, od kojih je drugi rezultirao iznimno teškim povredama od kojih se dr. Živković još oporavlja. Komisija stoji na raspolaganju istražnim i drugim nadležnim organima u nadi da će se nemili događaj i motivi za brutalan napad rasvijetliti što je prije moguće, a krivac biti priveden pred lice pravde.

Napadi i pritisci na rad Komisije nisu jenjali nakon napada na zamjenika predsjednika. Nastavljeni su iznošenjem neistinitih i zlonamjernih tvrdnji u medijima, slanjem dopisa na adrese brojnih izabranih predstavnika u vlasti, pa i članovima Parlamenta Federacije BiH, ali i brojnim anonimnim predstavkama koje su upućivane čak i članovima porodica radnika i radnica Komisije. Komisija je stoga radila u izrazito otežanim okolnostima, kako zbog iznimno povećanog obima posla, tako i zbog osjećaja nesigurnosti unatoč činjenici da se zahtjevima za zaštitu sigurnosti članova i radnika Komisije obratila i nadležnim organima. Bitno je za napomenuti, međutim, da rad nije trpio, kako je iz podataka prezentiranih ovdje očito. Plan rada za 2022. godinu realiziran je u mjeri u kojoj je zavisio od napora Komisije, a za 2023. godinu odgođene su aktivnosti za koje je neophodna saradnja s drugim nadležnim organima, ministarstvima i institucijama čiji rad direktno zavisi od rezultata općih izbora provedenih u 2022. godini.

2.1. Sjednice Komisije

Komisija je u periodu od 1.1.2022. godine do 31.12.2022. godine održala ukupno 45 sjednica na kojima su razmatrane 942 tačke dnevnog reda ili približno 21 tačka po sjednici. Na dnevnim redovima sjednica Komisije najveći broj predmeta odnosi se na regulaciju i nadzor tržišta i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica u upravnom postupku, razmatranje izvještaja, informacija i analiza stanja na tržištu kapitala, razmatranje prijedloga mjera za poboljšanje stanja ili sankcioniranje pravnih i fizičkih lica kao ovlaštenih učesnika na tržištu kapitala. Sjednice se, u pravilu, održavaju jednom sedmično.

Radi informisanja investitora i javnosti zapisnici, odluke i zaključci sa sjednica Komisije redovno se objavljuju na internetskoj stranici Komisije. Ažurno se postupa u primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama, tako da se redovno tromjesečno izvještava Parlament Federacije Bosne i Hercegovine i Institucija ombudsmena/ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine o postupanju po ovom Zakonu.

U svrhu povećanja transparentnosti tržišta, podaci o aktivnostima na tržištu objavljuju se na internetskim stranicama Komisije, Registra vrijednosnih papira i Sarajevske berze.

U postupcima po zahtjevima pravnih i fizičkih lica ili po službenoj dužnosti, Komisija je u 2022. godini u upravnom postupku imala u rješavanju 322 zahtjeva. Rješavanje zahtjeva u upravnom postupku iz nadležnosti Komisije u najvećoj mjeri odnosi se na predmete upisa nadzornog odbora emitenata (dioničkih društava, DUF-ova i IF-ova) u Registru emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (173), upisa promjena osnovnog kapitala po različitim osnovama (14), odobrenje emisija (5), preuzimanje društava (23) i prethodnih saglasnosti (43) i dr.

Redovno su na sjednicama razmatrani nacrti propisa, analizirano stanje i problemi na tržištu, te druga pitanja iz djelokruga rada Komisije.

2.2. Održavanje i unapređenje informacionog sistema Komisije

Komisija je 2002. godine pokrenula niz strateških inicijativa u oblasti digitalne transformacije organizacionih procesa potaknutih potrebom da se ide u korak sa trendovima u zemljama EU i u cilju efikasnijeg upravljanja raspoloživim podacima.

Na operativnom planu, Komisija je provela različite projektne aktivnosti kako bi ostvarila ove ciljeve. Fokus je bio na integraciji različitih poslovnih softverskih rješenja, omogućavajući automatizirani protok informacija između sistema. Ovaj proces integracije je omogućio efikasniju obradu podataka i podstakao grupni rad i saradnju na kreiranju odluka i propisa koji regulišu određena područja.

Osim toga realiziran je i projekat integracije internog sistema za upravljanje procesima i dokumentima sa sistemom za upravljanje sadržajem na web portalu Komisije. To je rezultiralo povezivanjem registara koje vodi Komisija, što je učesnicima na tržištu omogućilo direktan pristup podacima o registraciji i promjenama koje se odnose na emitente, fondove, društva za upravljanje fondovima i profesionalne posrednike. Nadalje, registarski podaci o emitentima su povezani sa finansijskim izvještajima i odlukama koje se na njih odnose, što javnosti i potencijalnim investitorima pruža sveobuhvatan pregled finansijskog položaja emitenta i relevantnih nalaza ili povreda propisa na jednom mjestu – ličnu kartu emitenta.

Pored sistemske integracije, Komisija je implementirala online platformu za registraciju korisnika i direktno dostavljanje finansijskih i drugih izvještaja putem web portala. Ova platforma predstavlja uvod u digitalnu transformaciju online poslovanja koja će učesnicima na tržištu značajno olakšati ispunjavanje njihovih zakonskih obaveza prema Komisiji kao regulatoru. Za podršku ovim operativnim aktivnostima Komisija je uspostavila hardversku i softversku platformu koju će nastaviti razvijati za podršku ključnim poslovnim procesima, prijem i obradu zahtjeva dvosmjernom komunikacijom i razmjenom dokumenata putem online platforme.

Komisija je povezana i kroz aplikativna rješenja razmjenjuje informacije i podatke sa svim strateški važnim institucijama kao što su: Sarajevska berza-burza vrijednosnih papira d.d. Sarajevo, Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d., RNIKPE - sistem evidencije prekršaja, a sve u cilju obavljanja primarne funkcije vrhovnog regulatora tržišta kapitala.

2.3. Izvještavanje i objavljivanje informacija od strane emitenata vrijednosnih papira

Za dioničare i investitore koji učestvuju u upravljanju u dioničkim društvima ili posluju sa njima, informacije su neophodan element kako bi bili u stanju da procijene njihovu poziciju i reaguju na promjene koje su za njih relevantne. Istovremeno, transparentnost u objavljivanju finansijskih izvještaja i informacija bitnih za poslovanje društava preduslov je za dobro korporativno upravljanje. Pravovremeno i potpuno objavljivanje informacija osigurava pristup informacijama svim zainteresiranim licima, bez obzira na svrhu u koju će dobijene informacije biti korištene, putem transparentne procedure koja garantuje da se informacije lako pronalaze i dobijaju.

U skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira i Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira, koji je važio do donošenja aktuelnog Pravilnika, polugodišnji i godišnji izvještaj o poslovanju, izvještaj vanjskog revizora i izvještaj o događajima koji bitno utiču na finansijsko poslovanje, emitenti su dostavljali Komisiji putem e-maila, dostavljanjem linka (poveznice) na svoju internetsku stranicu, na internetsku adresu na kojoj je postavljen izvještaj. U protekloj godini Komisija je zaprimila 306 ovakvih izvještaja.

Novi Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira donesen je u decembru 2022. godine, a njime je propisano da emitenti i ostali obveznici izvještavanja svoje izvještaje unose direktno na portal Komisije za izvještavanje eKVP. Time je načinjen značajan iskorak u smislu pojednostavljivanja procedura za izvještavanje, s jedne strane, ali i unaprijeđena transparentnost poslovanja s vrijednosnim papirima u Federaciji BiH jer su sada osnovni finansijski pokazatelji, te izvještaji o događajima koji bitno utiču na finansijsko poslovanje javno dostupni uz podatke koji se o emitentima vode u Registru emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (<https://komvp.gov.ba>).

Osim emitenata, postoji obaveza izvještavanja i objavljivanja informacija berze, Registra, te drugih ovlaštenih učesnika, a koji su u izvještajnoj godini redovno dostavljani Komisiji na način propisan Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira.

2.4. Registri i evidencije Komisije

U Komisiji se vode posebni registri i to: registar emitenata vrijednosnih papira (u daljem tekstu: registar emitenata) u koji se upisuju dionička društva, banke, osiguravajuća društva i druga pravna lica kao emitenti vrijednosnih papira, te registar fondova u koji se upisuju društva za upravljanje i investicijski fondovi. Registar emitenata i registar fondova i sve promjene u njima vode se u elektronskom obliku u skladu sa Pravilnikom o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira, odnosno Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra fondova. Pored toga, vodi se registar profesionalnih posrednika u koji se upisuju podaci o profesionalnim posrednicima, izdatim dozvolama pravnim licima koja imaju dozvole za obavljanje poslova posredovanja na tržištu vrijednosnih papira (brokerske kuće), poslove depozitara i skrbnika i poslove agenta emisije, kao i izdatim dozvolama za fizička lica za obavljanje poslova brokera/dilera i investicijskog savjetnika.

2.4.1. Registar emitenata, upisi, brisanja, kapital i statusne promjene

Prema Zakonu o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonu o privrednim društvima, Zakonu o tržištu vrijednosnih papira i Pravilniku o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, u Komisiji se vodi registar emitenata. U registar emitenata se upisuju dionička društva, banke, osiguravajuća društva i druga pravna lica kao emitenti vrijednosnih papira, te svi podaci o emitentu, emisiji, vrijednosnim papirima, osnovnom kapitalu, nadzornom odboru društava, upravi, kao i promjene navedenih podataka.

Pred Komisijom, dionička društva i drugi emitenti pokreću različite vrste upravnih postupaka koji, u osnovi, imaju za cilj provođenje odluka skupštine (dioničkog) društva ili provođenje odluka skupštine drugog organa, kada se to odnosi na emisiju vrijednosnih papira.

U Registar emitenata, sa koncem 2022. godine, upisano je 557 emitenta i to: 519 privrednih društava, 34 banke i osiguravajuća društva, jedan kanton i tri općine. Pored toga, kao poseban registar u okviru Registra emitenata kod Komisije vodi se Registar investicijskih fondova.

Tabela 1. Ukupan broj emitenata sa upisanim osnovnim kapitalom

Emitenti	Broj emitenata	%	Osnovni kapital u KM	%
Privredna društva	519	93,18	8.826.567.278,52	82,76
Banke i osiguravajuća društva	34	6,10	1.838.998.478.10	17,24
Kantoni i općine	4	0,72	0	0
Ukupno	557	100	10.665.565.756,62	100,00

Upis u Registar emitenata i statusne promjene

U 2022. godini nije bilo novih upisa u Registar emitenata.

Promjena oblika

U 2022. godini Komisija je odobrila tri zahtjeva za promjenu oblika (Dioničko društvo za proizvodnju i prodaju mlinskih i pekarskih proizvoda MLIN I PEKARA d.d. Ljubače – Tuzla, "HIDRO-ELEKTRO-TERMO INSTALACIJE I GRAĐENJE" dioničko društvo Sarajevo, "GORAŽDEPUTEVI" dioničarsko društvo Goražde), dok su dva zahtjeva odbijena (Društvo za građevinarstvo i inženjering "RAD" dioničko društvo Konjic, DELMINIUM D.D. Tomislavgrad).

Smanjenje kapitala (pokriće gubitka, brisanje vlastitih dionica i brisanje iz Registra emitenata)

U izvještajnom periodu je devet zahtjeva za odobrenje smanjenja osnovnog kapitala riješeno pozitivno.

Smanjenje osnovnog kapitala radi pokrića gubitka

1. Alpina FOGS d.d. Sarajevo (490.156,80 KM)
2. JAVNO PREDUZEĆE „KOMUNALAC“ d.d. Gradačac – smanjenje osnovnog kapitala po presudi (2.233.774,65 KM)
3. "CENTROTRANS-TRANZIT" dioničko društvo za prevoz i pretovar robe, remont i servis vozila, Sarajevo (1.754.259,00 KM)
4. DIONIČKO DRUŠTVO „PREHRANA-PROMET“ TUZLA (1.811.099,40 KM)
5. UNEVIT dioničko društvo Konjic (962.660,20 KM)
6. Dioničko društvo Poslovni sistemi RMK preduzeće za poslove Razvoja, Marketinga i Konsaltinga Zenica (1.893.047,00 KM)

Ukupno je time smanjen upisani osnovni kapital privrednih društava za 9.144.997,05 KM.

Smanjenje osnovnog kapitala radi brisanja vlastitih dionica

1. BADECO ADRIA d.d. Sarajevo 1.527.200,00 KM
2. BADECO ADRIA d.d. Sarajevo 2.169.400,00 KM
3. BADECO ADRIA d.d. Sarajevo 19.500,00 KM

Ukupno je time smanjen upisani osnovni kapital privrednih društava za 3.716.100,00 KM.

Smanjenje osnovnog kapitala zbog brisanja emitenta iz registra

U 2022. godini po službenoj dužnosti ili po prijavi društava izvršeno je brisanje devetnaest emitenata iz Registra emitenata:

1. "GORAŽDEPUTEVI" dioničarsko društvo Goražde (2.195.000,00 KM)
2. Dioničko društvo za proizvodnju i prodaju mlinskih i pekarskih proizvoda MLIN I PEKARA d.d. Ljubače – Tuzla (9.529.574,40 KM)
3. TVORNICA KONFEKCIJE "BORAC" DIONIČKO DRUŠTVO BANOVIĆI (1.562.699,00 KM)
4. "AMOS" Tuzla, Dioničarsko društvo za trgovinu na veliko i malo i završne radove u građevinarstvu (2.542.435,00 KM)
5. DIONIČKO DRUŠTVO SODASO-holding TUZLA (20.064.600,00 KM)
6. Dioničko društvo "POLET" Tuzla (985.800,00 KM)
7. Dioničko društvo "2. Oktobar" Tuzla (168.070,00 KM)
8. BS BROKER Berzno posrednička kuća d.d. Sarajevo (50.000,00 KM)
9. "FOTO-OPTIK" Dioničko društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge, Sarajevo (50.406,00 KM)
10. Dioničko društvo "POLET" Zenica (364.310,00)
11. Društvo za prevoz putnika i roba „Konjictrans“ d.d. Konjic (812.212,50 KM)
12. "Fabrika Cementa Lukavac" d.d. (82.061.300,00 KM)
13. "DOBRINJA" d.d. za promet robe na malo i veliko, Sarajevo (4.337.580,00 KM)
14. "SIPOREX" d.d. Tuzla za promet robe na malo i veliko, Sarajevo (12.971.181,30 KM)
15. Dioničko društvo "ANGROPREDUZEĆE" Cazin (2.319.211,44 KM)
16. ASA BANKA NAŠA I SNAŽNA DIONIČKO DRUŠTVO SARAJEVO (76.337.400,00 KM)

17. „NEKRETNINE MILJACKA“ dioničko društvo za poslovanje nekretninama, Sarajevo (9134745,00 KM)
18. DIONIČKO DRUŠTVO EKONOMSKI INSTITUT TUZLA (1.535.900,00 KM)
19. INA BH, trgovina naftnim derivatima i tekućim plinom, dioničarsko društvo Sarajevo (55.000,00 KM)

Tabela 2. Smanjenje osnovnog kapitala zbog brisanja

Smanjenje osnovnog kapitala zbog brisanja (KM)	
Privredna društva (d.d.)	150.740.024,64
Banke i osiguravajuća društva	76.337.400,00
Ukupno	227.077.424,64

Po svim naprijed navedenim osnovima, u 2022. godini u Registru emitenata izvršeno je brisanje osnovnog kapitala u ukupnom iznosu od 239.938.521,69 KM.

Tabela 3. Smanjenje kapitala po svim osnovima

Smanjenje kapitala po svim osnovima (KM)	
Privredna društva (d.d.)	163.601.121,69
Banke i osiguravajuća društva	76.337.400,00
Ukupno	239.938.521,69

Emisija vrijednosnih papira

U 2022. godini Komisija je odobrila tri zahtjeva za odobrenje emisije dionica zatvorenim ponudom:

- "MAGROS-VELETRGOVINA" dioničko društvo za trgovinu na veliko, malo i spoljnu trgovinu, Sarajevo (112.697.300,00 KM);
- EUROHERC osiguranje dioničko društvo Sarajevo (4.800.000,00 KM);
- UNION BANKA DD SARAJEVO (30.000.000,00 KM).

U 2022. godini Komisija je odobrila i dva zahtjeva za odobrenje javne emisije obveznica, i to:

- Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine, društvo sa ograničenom odgovornošću Mostar (30.000.000,00 KM);
- Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine, društvo sa ograničenom odgovornošću Mostar (30.000.000,00 KM).

Povećanje osnovnog kapitala (emisijom dionica, povećanjem iz vlastitih sredstava i uslovno povećanje)

U 2022. godini u Registar emitenata je upisano devet povećanja osnovnog kapitala po različitim osnovima, i svi zahtjevi su pozitivno riješeni.

Tri povećanja osnovnog kapitala su izvršena po osnovu prethodno odobrene emisije dionica zatvorenim ponudom, i to:

- "MAGROS-VELETRGOVINA" dioničko društvo za trgovinu na veliko, malo i spoljnu trgovinu, Sarajevo (112.697.300,00 KM);

- UNION BANKA DD SARAJEVO (30.000.000,00 KM);
- EUROHERC osiguranje dioničko društvo Sarajevo (4.800.000,00 KM).

Na osnovu uspješno okončane emisije dionica zatvorenim ponudom, u Registru emitenata upisano je povećanje osnovnog kapitala u iznosu od 147.497.300,00 KM.

Tabela 4. Povećanje osnovnog kapitala emisijom dionica zatvorenim ponudom

Povećanje osnovnog kapitala emisijom dionica zatvorenim ponudom (KM)	
Privredna društva	112.697.300,00
Banke i osiguravajuća društva	34.800.000,00
Ukupno iz vlastitih sredstava	147.497.300,00

U 2022. godini je odobreno pet povećanja kapitala iz vlastitih sredstava, i to:

- Privredno društvo „Igman“ d.d. Konjic (3.050.834,62 KM);
- HERING d.d. za projektiranje i graditeljstvo Široki Brijeg (3.000.137,84 KM);
- ADRIATIC OSIGURANJE d.d. (7.151.310,00 KM);
- "PRETIS" Društvo za proizvodnju i promet proizvoda sa posebnom namjenom d.d. Vogošća u registru kod Komisije (17.183.913,76 KM);
- Privredno društvo „Igman“ d.d. Konjic (3.896.037,38 KM).

Tabela 5. Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava

Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava (KM)	
Privredna društva	27.130.923,60
Banke i osiguravajuća društva	7.151.310,00
Ukupno iz vlastitih sredstava	34.282.233,60

U 2022. godini je izvršeno jedno uslovno povećanje osnovnog kapitala i to kao rezultat pripajanja banaka. ASA BANKA NAŠA I SNAŽNA DIONIČKO DRUŠTVO SARAJEVO je pripojena ASA BANCII DIONIČKO DRUŠTVO SARAJEVO čime je osnovni kapital ishodne banke povećan emisijom dionica u iznosu od 223.668.600,00 KM.

Shodno svemu navedenom, po osnovu emisije novih dionica, povećanjem kapitala iz vlastitih sredstava i uslovnim povećanjem, u 2022. godini ukupno povećanje kapitala u Registru emitenata iznosi 405.448.133,60 KM.

Tabela 6. Pregled povećanja kapitala po svim osnovima

Pregled povećanja kapitala po svim osnovima		
	Privredna društva (KM)	Banke i osiguravajuća društva (KM)
Povećanje osnovnog kapitala	139.828.223,60	265.619.910,00
Ukupno povećanje	405.448.133,60	

Ostale promjene u Registru emitenata

U 2022. godini odobreno je pripajanje ASA BANKE NAŠA I SNAŽNA DIONIČKO DRUŠTVO SARAJEVO ASA BANCII dioničko društvo Sarajevo, te „NEKRETNINE MILJACKA“ dioničko društvo za poslovanje nekretninama, Sarajevo društvu UNIPROMET društvo sa ograničenom odgovornošću za poslovanje nekretninama Sarajevo.

Izvršena su tri brisanja obveznica, i to dvije serije obveznica Kantona Sarajevo te obveznice JP Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine.

U 2022. godini donesena su tri zaključka o obustavi postupka u predmetu upisa nadzornog odbora Alpina FOGS d.d. Sarajevo, u predmetu pripajanja emitenta CENTRAL OSIGURANJE dioničko društvo emitentu Društvo za osiguranje "ASA OSIGURANJE" dioničarsko društvo Sarajevo i u predmetu smanjenja osnovnog kapitala emitenta DIONIČKO DRUŠTVO DISTRIBUTIVNI CENTAR TEŠANJ, te tri zaključka o odbacivanju u predmetu upisa promjene nadzornog odbora (po zahtjevu UDAU).

Upis vlastitih dionica je izvršen po zahtjevima Otvorenog dioničkog društva Trgovina "BORAC" Travnik, BADECO ADRIA d.d. Sarajevo (u dva postupka), ASA BANKE DIONIČKO DRUŠTVO SARAJEVO, te društva Bosnalijek, farmaceutska i hemijska industrija, dioničko društvo (u dva postupka).

Brisanje vlastitih dionica je izvršeno po prijavi Otvorenog dioničkog društva Trgovina "BORAC" Travnik, ASA BANKE DIONIČKO DRUŠTVO SARAJEVO i UniCredit Banke d.d. Mostar.

Izvršen je jedan upis vlastitih dionica za zaposlene po zahtjevu emitenta Bosnalijek, farmaceutska i hemijska industrija, dioničko društvo.

U 2022. godini su donesena 154 rješenja u upravnom postupku koja se odnose na zahtjeve za upis promjene članova nadzornog odbora u Registru emitenata.

U istom periodu evidentirane su 73 promjene podataka u Registru emitenata, koje se odnose na promjenu članova uprave, firme i/ili adrese sjedišta društva.

2.4.2. Upis u registar fondova

U izvještajnom periodu u registru fondova je izvršeno ukupno 26 promjena, od čega 10 dozvola društvima za upravljanje fondovima (DUF-ovima), 11 zatvorenim investicijskim fondovima (ZIF-ovima) i 5 otvorenim investicijskim fondovima (OIF-ovima).

2.5. Preuzimanje dioničkih društava

Preuzimanje dioničkih društava

Preuzimanje dioničkih društava provodi se u skladu sa Zakonom o preuzimanju dioničkih društava i Pravilniku o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava. U 2022. godini Komisija je donijela novi Pravilnik o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava koji je objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 53/22.

U 2022. godini riješena su 23 zahtjeva za odobravanje objavljivanja ponude za preuzimanje, od čega je za 16 zahtjeva odobreno objavljivanje ponude za preuzimanje, šest zahtjeva je odbijeno, dok je jedan zahtjev odbačen.

Tabela 7. Pregled provedenih postupaka preuzimanja u 2022. godini

Društvo	Ponudilac	Lica u zajedničkom djelovanju	Prije preuzimanja %	Poslije preuzimanja %
„Bristol“ d.d. Mješovito hotelsko turističko i trgovinsko preduzeće Sarajevo	AL-SHIDDI TRADING CO. LTD.	-	99,7127%	99,7127%
„CENTROTRANS-TRANZIT“ dioničko društvo za prevoz i pretovar robe, remont i servis vozila, Sarajevo	„INDEKS“ d.o.o. za poslovanje, usluge i trgovinu Gračanica	Humić Envera iz Gračanice	98,1994%	98,2081%
Dioničko društvo DISTRIBUTIVNI CENTAR „GRADAČAC“ Gradačac	Tomo Šimić iz Gradačca	Lidija Šimić iz Gradačca	34,9804%	36,8780%
„Dobojputevi“ Dioničko društvo Doboj Jug	„CESTOTEHNIK“ d.o.o. za građevinarstvo Tuzla	-	77,2478%	82,0874%

Dioničko društvo za kinematografsku djelatnost „FORUM“ d.d. Sarajevo - u stečaju	Društvo za export-import, trgovinu, proizvodnju i usluge „PENNY PLUS“ d.o.o. Sarajevo	-	54,8637%	55,3591%
„INSTITUT ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE“ d.d. Sarajevo	„BINGO“ d.o.o. export-import Tuzla	-	83,2008%	84,3906%
INTEREUROPA RTC, Međunarodna špedicija, skladištenje, pretovar i transport d.d. Sarajevo	INTEREUROPA, Globalni logistički servis	-	95,7754%	99,4744%
Dioničko društvo za kartično poslovanje „BAMCARD“ Sarajevo	ASA BANKA NAŠA I SNAŽNA d.d. Sarajevo	ASA Banka d.d. Sarajevo	29,6425%	29,8683%
Dioničko društvo za proizvodnju i prodaju mlinskih i pekarskih proizvoda „Mlin i Pekara“ d.d. Ljubače – Tuzla	„AS HOLDING“ d.o.o. Tešanj	AS d.o.o. Jelah-Tešanj	95,0098%	95,0098%
„MLINPEK-ŽITAR“ Otvoreno dioničko društvo za proizvodnju mlinskih i pekarskih proizvoda Jajce	Jozo Bojaniću iz Jajca	-	90,1779%	90,1779%
„PLIN SARAJEVO“ dioničko društvo za proizvodnju, promet i distribuciju tehničkih plinova i inženjering Sarajevo	Messer Hungarogaz Budapest, Hungary	-	96,0930%	97,2721%
„Pobjeda“ d.d. Tešanj, Fabrika pumpi i prečištača Tešanj	„HIFA-PETROL“ Društvo za promet naftom i naftnim derivatima d.o.o. Sarajevo	Muharem Ahmetlić, Ahmed Ahmetlić i Ibrahim Hozić	40,0750%	49,1768%
„RUDNICI GIPSA“ d.d. Donji Vakuf	„STRUKTURA“ d.o.o. Jajce	-	51,9413%	55,0941%
Trgovinsko poduzeće za promet na veliko i malo distributivni centar „Sarajevo“ d.d.	Bingo d.o.o. export-import Tuzla	-	43,0091%	43,0091%
„ZRAK-OPTOMEHANIKA“ d.d. za lijevanje lakih (obojenih) metala i mehaničku obradu metala, Kiseljak	Bojo Danijel iz Kiseljaka	-	78,2559%	95,5960%

Ukupna vrijednost izvršenih prijenosa u 2022. godini iznosila je 1.595.615,15 KM. U 2022. godini preneseno je 86.190 dionica kroz 92 izvršena prijenosa. S obzirom na to da u najznačajnijem periodu 2021. godini, kao i cijeloj 2020. i 2019. godini, nije bilo realizovanih preuzimanja dioničkih društava zbog nemogućnosti odlučivanja Komisije (usljed nedostatka kvoruma) u predmetima odobravanja objavljivanja ponuda za preuzimanje, jednako kako i svih drugih upravnih, nadzorskih i ostalih postupaka, usporedba sa prethodnom godinom nije moguća. U 2021. godini odobreno je svega jedno preuzimanje pri čemu je kroz 110 izvršenih prijenosa preneseno 29.556 dionica u ukupnoj vrijednosti 117.632,88 KM. U 2022. godini odobren je jedan zahtjev koji je realizovan u 2023. godini.

Tabela 8. Pregled rezultata preuzimanja u 2022. godini

Naziv društva	Osnovni kapital (KM)	Nom. vrij. dionice (KM)	Cijena (KM)	Broj prijenosa	Količina	Vrijednost (KM)
„Bristol“ d.d. Mješovito hotelsko turističko i trgovinsko preduzeće Sarajevo	4.712.608,00	10,00	4	0	0	0,00
„CENTROTRANS-TRANZIT“ dioničko društvo za prevoz i pretovar robe, remont i servis vozila, Sarajevo	5.658.900,00	100,00	147,48	1	5	737,40
Dioničko društvo DISTRIBUTIVNI CENTAR „GRADAČAC“ Gradačac	8.694.296,00	82,00	1	2	2.012	2.012,00
„Dobojputevi“ Dioničko društvo Doboj Jug	3.655.520,00	10,00	12	17	17.691	212.292,00
Dioničko društvo za kinematografsku djelatnost „FORUM“ d.d. Sarajevo - u stečaju	9.386.012,50	12,50	0,11	2	3.720	409,20
„INSTITUT ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE“ d.d. Sarajevo	1.748.300,00	100,00	449	3	208	93.392,00

INTEREUROPA RTC, Međunarodna špedicija, skladištenje, pretovar i transport d.d. Sarajevo	15.544.600,00	100,00	145,34	29	5.750	835.705,00
Dioničko društvo za kartično poslovanje „BAMCARD“ Sarajevo	2.435.455,00	55,00	155,2	3	100	15.520,00
Dioničko društvo za proizvodnju i prodaju mlinskih i pekarskih proizvoda „Mlin i Pekara“ d.d. Ljubac – Tuzla	9.529.574,40	28,80	1,12	0	0	0,00
„MLINPEK-ŽITAR“ Otvoreno dioničko društvo za proizvodnju mlinskih i pekarskih proizvoda Jajce	5.181.580,00	20,00	10	0	0	0,00
„PLIN SARAJEVO“ dioničko društvo za proizvodnju, promet i distribuciju tehničkih plinova i inženjering Sarajevo	9.069.062,27	16,69	12,33	11	6.407	78.998,31
„Pobjeda“ d.d. Tešanj, Fabrika pumpi i prečistača Tešanj	18.768.600,00	40,00	6,8	12	42.714	290.455,20
„RUDNICI GIPSA“ d.d. Donji Vakuf	2.253.600,00	50,00	10	10	1.421	14.210,00
Trgovinsko poduzeće za promet na veliko i malo distributivni centar „Sarajevo“ d.d.	32.792.600,00	100,00	27	0	0	0,00
"ZRAK-OPTOMEHANIKA" d.d. za lijevanje lakih (obojenih) metala i mehaničku obradu metala, Kiseljak	3.553.600,00	100,00	8,42	2	6.162	51.884,04

U poređenju sa posljednjom godinom u kojoj nisu postojala ograničenja u domenu mogućnosti odlučivanja Komisije, u 2022. godini odobrena su tri zahtjeva za preuzimanje više nego 2019. godine, pri čemu je broj izvršenih prijenosa u 2022. godini manji za 80,22%, količina prenesenih dionica manja je za 87,97%, a vrijednost izvršenih prijenosa za 83,69%.

Najveći broj izvršenih prijenosa realizovan je dionicama društva INTEREUROPA RTC, Međunarodna špedicija, skladištenje, pretovar i transport d.d. Sarajevo (29 prijenosa), pri čemu je kod predmetnog preuzimanja od strane INTEREUROPA, Globalni logistički servis realizovana i najveća vrijednost preuzimanja (835.705,00 KM). Najveća količina prenesenih dionica po osnovu preuzimanja u 2022. godini realizovana je dionicama društva „Pobjeda“ d.d. Tešanj, Fabrika pumpi i prečistača Tešanj (42.714 dionica).

Kod 15 izvršenih preuzimanja u 2022. godini najveće povećanje procentualnog učešća u vlasništvu kroz provedeni postupak preuzimanja ostvario je Bojo Danijel iz Kiseljaka u emitentu "ZRAK-OPTOMEHANIKA" d.d. za lijevanje lakih (obojenih) metala i mehaničku obradu metala, Kiseljak, i to sa 78,2559% na 95,5960% vlasništva dionica sa pravom glasa (povećanje za 17,3401%). Kod četiri postupka preuzimanja nije bilo prijavljenih dioničara po objavljenim ponudama za preuzimanje.

Tabela 9. Pregled zahtjeva za preuzimanje koji nisu odobreni u 2022. godini

Društvo	Ponudilac	Odluka
Hercegovina-auto d.d. Mostar	„FAREX“ d.o.o. Društvo za trgovinu	Odbija se zahtjev
KOMPAS MEĐUGORJE turističko ugostiteljsko društvo d.d. Međugorje	Biljana Sesar Buntić, Bernarda Buntić, Ivana Buntić, Marija Buntić i Ivan Buntić	Odbija se zahtjev
„POBJEDA-RUDET“ Goražde	Kirlioglu Kumya sanayi ve ticaret anonim sirketi, Turska	Odbija se zahtjev
Dioničarsko društvo „Prevoz radnika Kreka“	„BINGO“ d.o.o. export-import Tuzla	Odbija se zahtjev
„TUZLANKA“ dioničko društvo Tuzla	„OMEGA“ d.o.o. Živinice	Odbija se zahtjev
Izdavačko export-import društvo „SARAJEVO-PUBLISHING“ d.d. Sarajevo	Mira Tikvić iz Zagreba	Odbija se zahtjev
Trgovinsko poduzeće za promet na veliko i malo distributivni centar „Sarajevo“ d.d.	BLBH Invest GmbH	Odbacuje se zahtjev

U nastavku se daje pregled pokrenutih postupaka preuzimanja (podnesenih zahtjeva za odobravanje objavljivanja ponuda za preuzimanje) sa podacima o licima u zajedničkom djelovanju koji su u postupku rješavanja, a za koje se donošenje rješenja o (ne)odobravanju ponude očekuje početkom 2023. godine.

Tabela 10. Pregled postupaka preuzimanja iz 2022. godine čije rješavanje nije okončano

Društvo	Ponudilac
Vispak dd Visoko	AS d.o.o. Jelah-Tešanj
Prehrambena industrija „MLINPEK“ Otvoreno Dioničko društvo Bugojno	A-Best d.o.o. Travnik

Najveći broj predmeta iz 2022. godine koji je riješen i dva predmeta čije se rješavanje očekuje u 2023. godini odnosi se na preuzimanja po zahtjevima iz ranijeg perioda kada Komisija nije imala kvorum za odlučivanje (2020. godina i najznačajniji dio 2021. godine), a kod kojih nisu uz zahtjeve dostavljeni dokazi o obezbjeđenim sredstvima za preuzimanje ili su nakon dostavljanja dokaza (ugovor s Registrom vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo o obavljanju poslova deponiranja dionica i obavljanju poslova preuzimanja, te potvrda o osiguranju naknade za preuzimanje svih dionica koje su predmet ponude za preuzimanje) isti povučeni zbog visokih troškova obezbjeđenja budući da su najčešće sredstva osigurana bankarskom garancijom.

U 2022. godini i godinama prije gotovo svi podnosioci zahtjeva za odobravanje objavljivanja ponuda za preuzimanje su iskazali namjeru korištenja prava prijenosa dionica manjinskih dioničara (*squeeze out*). U iskaznoj namjeri svi podnosioci zahtjeva nisu stekli uslove za korištenja prava prijenosa dionica manjinskih dioničara, a po pojedinim zahtjevima isto nije odobreno iako je u preostalom dijelu objavljivanje ponude za preuzimanje odobreno.

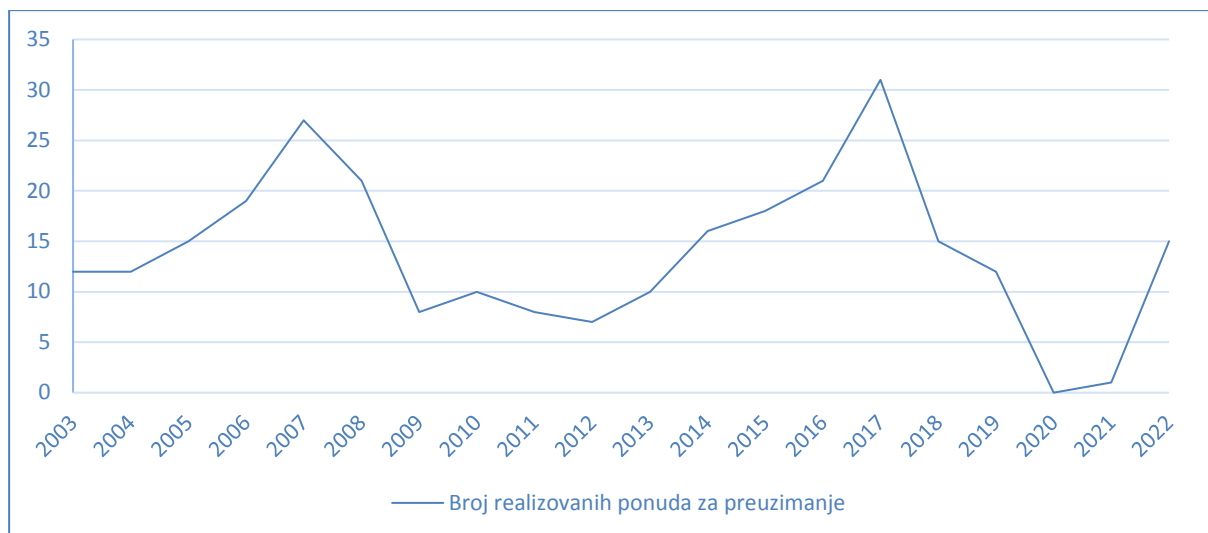
Tabela 11. Pregled prijenosa dionica manjinskih dioničara u 2022. godini

Emitent	Simbol	Datum
MHTTP "Bristol" d.d. Sarajevo	MHTTP	23.9.2022
INTEREUROPA RTC d.d. Sarajevo	RTCS	5.7.2022
PLIN SARAJEVO d.d. Sarajevo	PLIN	24.6.2022
MLIN I PEKARA d.d. Ljubače - Tuzla	MLHR	13.5.2022
GIK OKO DD SARAJEVO-ILIDŽA	GIKO	29.3.2022

U godini za koju se podnosi izvještaj realizovano je pet prijenosa dionica manjinskih dioničara. U 2021. godini i u 2020. godini nije bilo realizacije postupaka istiskivanja manjinskih dioničara jer nije bilo preuzimanja. U 2019. godini izvršeno je šest postupaka istiskivanja dioničara, dok je taj broj u 2018. godini bio duplo veći.

Istiskivanje manjinskih dioničara najčešće ima za posljedicu da otvorena dionička društva postaju zatvorena, čime ostvaruju osnovne zakonske pretpostavke za reorganizaciju društva, provođenjem statusne promjene preoblikovanja društava iz dioničkog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću. U 2020. i 2021. godini taj proces je prekinut silom prilika, dok je u 2022. godini donošenjem novog Pravilnika o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava na određeni način pooštren kriterij za ostvarivanje prava prijenosa dionica manjinskih dioničara, te se očekuje manji broj zahtjeva u tom smislu a time i manji broj izvršenih prijenosa.

U nastavku se daje pregled pokazatelja kod preuzimanja za period od 2003. do 2022. godine.

Grafikon 1. Pregled broja realizovanih ponuda za preuzimanje za period 2003. - 2022. godina

Broj provedenih preuzimanja u 2022. godini jednak je broju izvršenih prijenosa u 2018. godini, a to je upola manji broj preuzimanja u odnosu na 2017. godinu kada je izvršen rekordan broj preuzimanja u posljednjih 19 godina. U 2017. godini broj izvršenih preuzimanja dioničkih društava iznosio je 31.

Tabela 12. Pregled pokazatelja kod preuzimanja u periodu od 2003. do 2022. godine

Godina	Broj ponuda	Broj prijenosa	Količina v.p.	Vrijednost (KM)
2022.	15	92	86.190	1.595.615,15
2021.	1	110	29.556	117.632,88
2020.	0	0	0	0,00
2019.	12	465	716.405	9.783.898,00
2018.	15	263	111.641	2.447.190,33
2017.	31	299	717.966	11.077.959,52
2016.	21	1.147	895.803	43.109.328,20
2015.	18	350	497.859	15.003.179,57
2014.	16	345	1.731.045	14.509.860,00
2013.	10	20	68.508	344.834,64
2012.	7	136	173.429	1.449.085,00
2011.	8	138	1.000.040	7.714.494,82
2010.	10	203	291.519	3.810.225,00
2009.	8	78	72.151	2.737.194,60
2008.	21	266	415.876	7.476.312,83
2007.	27	2.587	916.911	28.269.728,53
2006.	19	624	507.412	53.166.709,57
2005.	15	211	228.829	2.303.704,20
2004.	12	260	357.233	2.179.741,00
2003.	12	1.020	2.450.188	13.019.762,00

Ukupna vrijednost isplaćena po ponudama u 2022. godini iznosila je 1.595.615,15 KM, dok je vrijednost ostvarena u 2019. godini iznosila 9.783.898,00 KM a u 2017. godini 11.077.959,52 KM. Vrijednosti isplaćene u preuzimanjima u prethodnom periodu značajno su veće. Rekordna vrijednost prometa po datom osnovu ostvarena je 2006. godine, a sljedeća najveća vrijednost 2016. godine.

Jednako kao i vrijednosti koje su ostvarene, i količina prenesenih vrijednosnih papira u 2022. godini značajno je manja u odnosu na raniji period. Količina vrijednosnih papira prenesenih po ponudama u 2019. godini iznosila je 716.405 dionica, u 2018. godini 111.641 dionica, da bi u 2017. godini ukupna

količina prenesenih vrijednosnih papira iznosila 717.966 dionica. Najveća količina dionica po osnovu preuzimanja prenesena je 2003. godine (2.450.188 dionica).

Broj izvršenih prijenosa u 2022. godini iznosio je 92. U 2019. godini iznosio je 465, a 2018. godini izvršena su 263 prijenosa. Dakle, u posljednjih pet godina broj izvršenih prijenosa po osnovu preuzimanja se značajno smanjio, s tim što je taj broj u 2021. godini i posebno u 2020. godini dosegao svoj minimum (jer preuzimanja nije ni bilo).

U 2022. godini je u odnosu na prethodni period manji broj odobrenih ponuda. Nema ozbiljnijih preuzimanja u smislu da je došlo do krupnijih promjena u vlasničkoj strukturi društava. Preuzimanja karakteriziraju ponude koje imaju za cilj istiskivanje dioničara. Naime, u gotovo svim podnesenim zahtjevima je iskazano korištenje prava prijenosa dionica manjinskih dioničara (squeeze out) od strane ponuditelja, s tim da su kod 5 od 15 preuzimanih društava ponudilac stekao uslove za korištenje tog prava.

Većina podnosilaca zahtjeva za preuzimanje dioničkih društva koji vrše istiskivanje dioničara su lica koja su ranije postali većinski vlasnici dionica i koji podnose zahtjeve samo s ciljem da istisnu dioničare. Cijena kod takvih ponuda je uglavnom niska, a ista je odraz prethodnog neznatnog prometovanja od strane ponudioca i/ili s njima povezanih lica.

2.6. Nadzor učesnika na tržištu kapitala

Imajući na umu da zbog nedostatka kvoruma u Komisiji u periodu od skoro dvije godine nije obavljen nijedan redovni nadzor kod učesnika na tržištu kapitala, u 2022. godini Komisija je posebnu pažnju posvetila navedenim aktivnostima. Tako je redovni nadzor proveden kod:

- Banaka depozitara koje posjeduju dozvolu za obavljanje poslova:
  - depozitara u emisiji i prometu vrijednosnih papira (UniCredit bank d.d., Raiffeisen bank d.d, ASA BANKA Naša i snažna, Sberbank BH d.d. Sarajevo, ASA Banka d.d. Sarajevo);
  - depozitara zatvorenih investicijskih fondova (UniCredit bank d.d., Raiffeisen bank d.d, ASA BANKA Naša i snažna, (raniji naziv Sberbank BH d.d. Sarajevo), ASA Banka d.d. Sarajevo);
  - banaka skrbnika (UniCredit bank d.d., Raiffeisen bank d.d, ASA BANKA Naša i snažna, Sberbank BH d.d. Sarajevo);
- Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo;
- Profesionalnih posrednika:
  - SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo;
  - VGT BROKER d.o.o. Visoko;
  - ASA BANKA d.d. Sarajevo - Odjel za trgovinu i investicijsko bankarstvo;
  - Unibroker d.o.o. Sarajevo;
  - Raiffeisen Bank BIH d.d. Sarajevo Sarajevo - Odjel investicijskog bankarstva;
  - AW Broker d.o.o. Sarajevo
- Društava za upravljanje investicijskim fondovima i investicijskih fondova:
  - DUF RAIFFEISEN INVEST (OIF Raiffeisen CASH, OIF Raiffeisen EURO BOND i OIF Raiffeisen BALANCE ESG);
  - DUF Triglav fondovi (OIF Triglav Globalni dionički i OIF Triglav Obveznički);
  - DUF Blago d.o.o. (Zatvoreni investicijski fond Prevent Invest d.d. Sarajevo);
- Sarajevske berze/burze vrijednosnih papira d.d. Sarajevo.

2.6.1. Neposredni vanredni nadzori

Izvršeni su neposredni vanredni nadzori čiji je predmet nadzora, kako slijedi:

- Bosnalijek d.d. Sarajevo – sazivanje, održavanje i odlučivanje skupštine dioničara društva, te aktivnosti s tim u vezi, u dva navrata;
- Unioninvestplastika d.d. Sarajevo – nadzor prometa dionicama ovog emitenta, postupanje i aktivnosti povezanih lica na sticanju dionica, preuzimanju većinskog procenta vlasništva, nezakonite aktivnosti u vezi s imovinom društva (nekretnine, novčana sredstva);
- Vanredni nadzor po predstavci u vezi s društvom Rudnici Gipsa d.d. Donji Vakuf;
- Vanredni nadzor prometa i prijenosa vrijednosnih papira emitenta Prevoz radnika Kreka d.d. Tuzla koji je obavljen u periodu 1.1.- 31.12.2021. godine (obavljeni su vanredni neposredni nadzori poslovanja kod profesionalnih posrednika i to: AW Broker d.o.o. Sarajevo, UNIBROKER d.o.o. Sarajevo i ASA BANKA d.d. Sarajevo).

2.6.2. Posredni vanredni nadzori

Izvršeni su posredni vanredni nadzori kod sljedećih emitenata:

- DUF Market investment group d.o.o. – nezakonito postupanje Alena Murguza;
- Komar Tvornica gipsa d.d. Donji Vakuf – izbor i imenovanje direktora društva;
- Komar Tvornica gipsa d.d. Donji Vakuf – sazivanje, održavanje i odlučivanje skupštine dioničara društva, te aktivnosti s tim u vezi;
- Igman d.d. Konjic – nadzor prometa dionicama ovog emitenta;
- Štamparija d.d. Fojnica – nadzor prometa dionicama ovog emitenta;
- ŽGP d.d. Sarajevo – nadzor prometa dionicama ovog emitenta, postupanje i aktivnosti povezanih lica na sticanju dionica, preuzimanju većinskog procenta vlasništva, nezakonite aktivnosti vezane za imovinu društva (nekretnine, novčana sredstva);
- Sberbank BH d.d. Sarajevo – nadzor kupoprodaje dionica, po zaključku 21. sjednice Komisije;
- Trgovina Borac d.d. Travnik – nadzor trgovine vlastitim dionicama emitenta, po zaključku 18. sjednice Komisije;
- Bosnalijek d.d. Sarajevo – nadzor isplate dividende dioničarima;
- BAMCARD d.d. Sarajevo – nadzor u vezi s manipulacijom cijenama vrijednosnih papira i korištenja povlaštenih informacija emitenta;
- MAGROS VELETRGOVINA d.d. Sarajevo;
- JP KOMUNALAC d.d. – zahtjev za poništenje odluka 38. Skupštine;
- Bosnalijek d.d. Sarajevo – nadzor u vezi s odlukom o dodjeli dionica za zaposlene;
- CONSULTING & PR doo-BNT TMIH d.d. – nadzor po prijemu obavijesti Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH o uočenoj grešci kod klijeta Sberbank BH.

2.6.3. Dostava podataka/informacija po zahtjevu drugih državnih organa/institucija

Komisija je u više navrata dostavljala dokumentaciju u vezi sa određenim licima, vrijednosnim papirima u njihovom vlasništvu, kao i prometom vrijednosnih papira, informacije i drugo na traženje Ministarstva sigurnosti, odnosno Državne agencije za istragu i zaštitu (10), OSA BiH (8), Ministarstva unutrašnjih poslova FUP (8), Financijske/financijske policije (1), Kantonalnog tužilaštava Kantona Sarajeva (5), Kantonalnog tužiteljstva Hercegovačko-neretvanskog Kantona (1) i Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo (3).

Tokom 2022. godine Komisija je vršila dostavljanje informacija o uspostavljanju, produženju ili obustavi sankcijskog režima Vijeća Sigurnosti UN i Vijeća Europske unije, koje je prethodno zaprimila od Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (zaprimljeno je 14 akata Ministarstva sigurnosti Bosne i

Hercegovine kojim Komisiju obavještavaju o uspostavljanju, produženju ili obustavi sankcijskog režima od Vijeća Sigurnosti UN i Vijeća Europske unije).

Pripremljeni su odgovori za slanje dokumentacije obveznicima u nadležnosti Komisije u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 47/14) i Smjernicama za procjenu rizika i provođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije.

2.6.4. Postupanje po predstavkama

Nadzoru Komisije podliježu i emitenti vrijednosnih papira, pravna i druga lica ovlaštena za poslovanje sa vrijednosnim papirima i lica koja vrše druge poslove u vezi sa vrijednosnim papirima, u vezi sa emisijom i prometom vrijednosnim papirima u skladu sa zakonima kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira u Federaciji BiH, kao i pravna i druga lica u vezi sa primjenom standarda upravljanja dioničkim društvima. Nadzor se obavlja kao posredan nadzor (kontrola obavještavanja, izvještavanja i dr. u Komisiji) i neposredan nadzor (nadzor kod subjekata nadzora).

Svako pravno i fizičko lice ima pravo obratiti se Komisiji radi zaštite svojih prava i interesa. U skladu sa ovim, Komisija ima pravo zahtijevati od svih pravnih i fizičkih lica informacije i isprave koje su, prema procjeni Komisije, potrebne za obavljanje nadzora. U 2022. godini Komisija je provela 3 (tri) postupka posrednih nadzora po predstavkama koji su okončani informacijama o provedenom posrednom nadzoru koje su razmatrane na sjednicama Komisije.

2.6.5. Ostalo postupanje

U vezi sa obavljenim nadzorima Komisija je u izvještajnom periodu Državnoj agenciji za istrage i zaštitu dostavila informaciju i dokumentaciju u vezi sa obavljenim vanrednim nadzorom kod jednog profesionalnog posrednika. Osim navedenog, Komisija je nadležnom tužilaštvu dostavila i dokumentaciju u vezi s obavljenim vanrednim nadzorom četiri društva za upravljanje fondovima, kao i dokumentaciju u vezi s obavljenim vanrednim nadzorom prometa i prijenosa vrijednosnih papira emitenata Teledigital d.d. Sarajevo, Energonova d.d. Sarajevo te Ozon d.d. Travnik.

U izvještajnom periodu započete su aktivnosti odnosno nadzor nad prometom dionicama emitenta GP ŽGP d.d. Sarajevo, kao i promjenom vlasničke i upravljačke strukture društva te spornim transakcijama nekretninama ovog društva, koji će se okončati u prvoj polovici 2023. godine.

2.7. Dozvole, saglasnosti, ispiti u organizaciji Komisije

Poslovi za koje Komisija izdaje dozvole pravnim licima propisani su u članu 67. stav (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira, i to: brokerski poslovi, dilerski poslovi, poslovi podrške tržištu - market making, poslovi upravljanja portfeljem, poslovi agenta emisije, poslovi pokrovitelja emisije, poslovi investicijskog savjetovanja, poslovi skrbništva nad vrijednosnim papirima i poslovi depozitara.

Poslove skrbništva (*custody* poslovi) i poslove depozitara (poslovi izdavanja vrijednosnih papira i novčane transakcije po osnovu trgovanja vrijednosnim papirima na berzi i drugom uređenom javnom tržištu), prema odredbi člana 69. stav (2) Zakona o tržištu vrijednosnih papira mogu obavljati samo banke koje imaju dozvolu Komisije.

Izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima podliježe ispunjavanju kadrovskih, tehničkih i organizacijskih uslova. U smislu ispunjavanja uslova, Komisija daje saglasnost na opća akta (Pravila poslovanja, akt o internoj kontroli, tarife naknada), kako je definisano članom 77. Zakona o tržištu vrijednosnih papira. Nadalje, Komisija daje saglasnost na imenovanja direktora profesionalnog posrednika, odnosno rukovodioca organizacionog dijela banke (shodno članu 91. Zakona o tržištu vrijednosnih papira), što je jedan od uslova za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima.

Profesionalni posrednici također moraju ispunjavati i tehničke uslove te imati zaključene ugovore sa berzom i Registrom vrijednosnih papira.

Za obavljanje određenih poslova iz člana 67. stav (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira, kao što su brokerski i dilerski poslovi, neophodno je imati uposlena fizička lica (brokere) kojima Komisija izdaje dozvole. Poslove investicijskog savjetovanja profesionalni posrednik može obavljati samo ako ima uposleno i lice koje je, kod Komisije, položilo stručni ispit za investicijskog savjetnika/menadžera.

U nastavku se daje pregled aktivnih dozvola za poslove iz člana 67. stav (1) tačka a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira na dan 31.12.2022. godine.

Tabela 13. Pregled dozvola za poslove iz 67. stava (1) tačka a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira

R. br.	Ovlašteni učesnik	DOZVOLE					
		Brokerska	Dilerska	Investicijsko savjetovanje	Upravljanje portfeljem	Agent emisije	Pokrovitelj emisije
1.	AW Broker d.o.o. Sarajevo	Obustavljena					
2.	SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	Aktivna				Aktivna	
3.	Unibroker d.o.o. Sarajevo	Aktivna					
4.	VGT Broker d.o.o. Visoko	Aktivna					
5.	Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo	Aktivna	Aktivna			Aktivna	
6.	ASA Banka d.d. Sarajevo	Aktivna					
7.	UniCredit Bank d.d. Mostar					Aktivna	Aktivna
	UKUPNO	6	1	0	0	3	1

Na 31.12.2022. godine, aktivno je bilo 11 (jedanaest) dozvola za poslove iz člana 67. stav (1) tačka a) do g), i to: pet brokerskih i jedna brokerska dozvola koja je obustavljena, jedna dilerska dozvola, tri dozvole za poslove agenta emisije i jedna za poslove pokrovitelja emisije.

U odnosu na stanje na 31.12.2021. godine, broj dozvola je manji za dvije dozvole za obavljanje poslova iz člana 67. stav (1) tačka a) do g). Naime, društvu AW Broker d.o.o. Sarajevo je obustavljena dozvola za obavljanje brokerskih poslova, dok je po zahtjevu istog društva ukinuta dozvola za obavljanje dilerskih poslova.

Ukupano je deset pravnih lica koji obavljaju poslove iz člana 67. stav (1) tačka a) do i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Tabela 14. Pregled dozvola za period od 2007. do 2022. godine

God.	Broker	Diler	Investicijski savjetnik	Portfolio menadžer	Agent emisije	Pokrovitelj emisije	Ukupno
2022.	5/6	1	0	0	3	1	11
2021.	6	2	0	0	3	1	12
2020.	6	2	0	0	3	1	12
2019.	6	2	0	0	3	1	12
2018.	6	2	0	0	3	1	12
2017.	6	2	0	0	4	1	13
2016.	7	2	1	0	4	1	15
2015.	7	2	0	0	4	1	14
2014.	10	2	0	0	4	1	17
2013.	10	2	1	1	4	2	20
2012.	11	2	1	1	5	2	22
2011.	13	1	1	2	3	2	22
2010.	14	0	1	2	4	0	21
2009.	17	3	2	3	4	0	29
2008.	18	9	1	2	0	0	30
2007.	20	13	2	3	0	0	28

Dakle, na 31.12.2022. godine postojalo je 10 aktivnih i jedna obustavljena dozvola iz poslova člana 67. stav (1) tačka a) do g). Od šest brokerskih dozvola, četiri brokerske dozvole imaju profesionalni posrednici oblika d.o.o., a dvije banke koje imaju ovu dozvolu su Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina i ASA Banka d.d. Sarajevo. Dilersku dozvolu ima jedan ovlašteni učesnik i to Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina. Posmatrajući period 2007. – 2022. godine, broj dozvola je nakon stagniranja tokom nekoliko godina počeo opadati te se u odnosu na 2021. godinu smanjio za jednu; jedna dozvola obustavljena je zbog određenih nepravilnosti u poslovanju.

Dozvola za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova podrazumijeva da društvo mora imati uposlena fizička lica (brokere) kojima Komisija izdaje dozvole. Izdavanje dozvola fizičkim licima zasniva se na članu 102. Zakona o tržištu vrijednosnih papira. Shodno navedenom članu zakona, Komisija izdaje dozvole fizičkim licima i za poslove investicijskog savjetnika/menadžera te nakon izdavanja prati njihovu održivost u smislu ispunjavanja uslova propisanih tim Zakonom i propisima Komisije.

U toku 2022. godine nije bilo izdavanja novih dozvola fizičkim licima po članu 67. stav (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Tabela 15. Aktivne dozvole u toku 2022. godine za fizička lica

RED BR.	IME I PREZIME	TIP DOZVOLE	POSLODAVAC
1.	Adnan Bunjo	brokerska	AW broker
2.	Bulić Nedžma	brokerska	AW broker
3.	Buljević Samra	brokerska	VGT Broker
4.	Pašović Mirela	brokerska	VGT Broker
5.	Sanja Jokić (Vidaković)	brokerska	SEE Investment
6.	Karić Amela	brokerska	SEE Investment
7.	Vrabac Berin	brokerska	Unibroker
8.	Emir Imširević	brokerska	Unibroker
9.	Nadira Čenanović	brokerska	Raiffeisen Bank
10.	Aida Murselović	brokerska	Raiffeisen Bank
11.	Emilija Mlađen	brokerska	ASA Banka
12.	Dino Hadžalić	brokerska	ASA Banka

Broj aktivnih brokerskih dozvola za fizička lica kod profesionalnih posrednika u odnosu na 2021. godinu se u toku 2022. godine nije mijenjao.

Aktivne brokerske dozvole se redovno prate u smislu ispunjavanja uslova propisanih Zakonom o tržištu vrijednosnih papira i podzakonskim aktima Komisije.

Tabela 16. Pregled broja aktivnih brokerskih dozvola (fizička lica) za period 2012. – 2022.

Godina	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Broj dozvola	27	25	26	20	17	14	16	14	14	12	12

Ovlašteni učesnici za obavljanje brokerskih poslova mogu obavljati poslove u mjestima sjedišta, kao i u osnovanim podružnicama.

Tabela 17. Pregled aktivnih podružnica/poslovnih jedinica ovlaštenih učesnika za obavljanje brokerskih poslova

Red. broj	DRUŠTVO	PODRUŽNICE
1.	VGT Broker d.o.o. Visoko	Podružnica Sarajevo
2.	ASA Banka d.d. Sarajevo	koristi filijale banke
3.	Raiffeisen Bank BH d.d. Sarajevo	koristi filijale banke

Komisija za vrijednosne papire izdaje dozvole za obavljanje poslova skrbništva i banke depozitara u emisiji i prometu iz člana 67. stav (1) tačka h) i i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Sljedeće banke imaju dozvolu za obavljanje skrbničkih poslova shodno članu 67. stav (1) tačka h) Zakona o tržištu vrijednosnih papira:

- Raiffeisen BANK d.d. BH Sarajevo,
- UniCredit banka d.d. Mostar,
- ASA Banka d.d. Sarajevo.

U toku 2022. godine dolazi do problema s poslovanjem društva Sberbank d.d. Sarajevo, promjene imena i konačnog pripajanja ASA Banci d.d. Sarajevo. S obzirom na to, ASA Banka d.d. Sarajevo je u toku 2022. godine podnijela zahtjev za obavljanje skrbničkih poslova te dobila saglasnost Komisije.

Tabela 18. Dozvole za poslove skrbništva za period 2012. – 2022. godine

Godina	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Br. dozvola	9	9	9	8	7	5	5	4	4	3	3

Sljedeće banke posjeduju aktivnu dozvolu za obavljanje poslova depozitara u prometu vrijednosnim papirima shodno članu 67. stav (1) tačka i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira:

- Raiffeisen BANK d.d. BH
- UniCredit banka d.d. Mostar
- Ziraat Bank d.d.
- Sparkasse d.d. Sarajevo
- ASA Banka d.d. Sarajevo
- Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Broj dozvola banaka depozitara u prometu u 2022. godini nepromijenjen je u odnosu na 2021. godinu. U nastavku se daje pregled kretanja broja dozvola banaka depozitara u prometu za poslove iz člana 67. stav (1) tačka i) Zakona o tržištu vrijednosnih papira za period 2012. – 2022. godine (na 31.12.).

Tabela 19. Broj dozvola banaka depozitara u prometu za period 2012 – 2022. godine (na 31.12.)

Godina	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Broj dozvola	13	13	13	13	11	8	7	7	7	6	6

Slijedi pregled banaka depozitara u prometu koje imaju zaključene ugovore sa profesionalnim posrednicima, odnosno koje obavljaju ugovorene poslove na tržištu vrijednosnih papira.

Tabela 20. Pregled banaka depozitara u prometu koje imaju zaključene ugovore sa profesionalnim posrednicima

Red. broj	DRUŠTVO	BANKA DEPOZITAR
1.	AW Broker d.o.o. Sarajevo	ASA Banka d.d. Sarajevo
2.	SEE Investment d.o.o. Sarajevo	Raiffeisen BANK d.d. BH
3.	Unibroker d.o.o. Sarajevo	ASA Banka d.d. Sarajevo
4.	VGT Broker d.o.o. Visoko	ASA Banka d.d. Sarajevo
5.	Raiffeisen BANK d.d. BH	Raiffeisen BANK d.d. BH
6.	ASA Banka d.d. Sarajevo	ASA Banka d.d. Sarajevo

Banke koje obavljaju poslove skrbništva i depozitara u emisiji i prometu vrijednosnih papira imaju obavezu održavati propisane kadrovske uslove, tj. broj i stručnu osposobljenost kadrova u posebnoj organizacijskoj cjelini unutar banke, što Komisija prati u okviru svojih redovnih zadataka.

Shodno važećim propisima prate se osnivači profesionalnih posrednika iz člana 67. stav (1) tačka a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira. U smislu navedenog zakona Komisija se obavještava o svim promjenama osnivača/udjeličara, s tim da shodno Zakonu daje saglasnost na promjene osnivačkog udjela koji čini kvalificirani udio.

U nastavku se daje pregled udjeličara kod profesionalnih posrednika organizacijskog oblika „d.o.o.“.

Tabela 21. Pregled udjeličara kod profesionalnih posrednika oblika d.o.o. na 31.12.2022. godine

Profesionalni posrednik	Osnovni kapital (KM)	Udjeličar	Iznos udjela (KM)	Iznos udjela (%)
AW Broker d.o.o. Sarajevo	500.000,00	Jakub Bunjo	250.000	50
		Mehak Omer	250.000	50
Unibroker d.o.o. Sarajevo	250.000,00	Ema Hamzagić Đogić	100.000	40
		Emir Imširović	150.000	60
SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	400.000,00	SEE Business Solutions d.o.o. Sarajevo	260.000	65
		Taner Aličehić, Švic.	92.000	23
		EE Investment Solutions GmbH Švicarska	48.000	12
VGT Broker d.o.o. Visoko	350.000,00	Adi Ahić	350.000	100

U nastavku slijedi pregled udjeličara (domaći/ino) u osnovnom kapitalu svih profesionalnih posrednika oblika „d.o.o.“ za period 2013. – 2022. godine.

Tabela 22. Pregled udjeličara (domaći/ino) u osnovnom kapitalu profesionalnih posrednika oblika „d.o.o.“ za 2013. – 2022. godinu

Godina	Br. društava	Osnovni kapital (ukupno)	Domaći udjeličari u osnovnom kapitalu	% domaći udjeli	Ino udjeličari u osnovnom kapitalu	% ino udjeli
2013.	7	2.800.000	2.232.774,9	79,74	567.225,10	20,26
2014.	7	2.800.000	2.232.774,9	79,74	567.225,10	20,26
2015.	4	1.650.000	1.510.000,00	91,52	140.000,00	8,48
2016.	4	1.500.000	1.360.000,00	90,67	140.000,00	9,33
2017.	4	1.500.000	1.360.000,00	90,67	140.000,00	9,33
2018.	4	1.500.000	1.360.000,00	90,67	140.000,00	9,33
2019.	4	1.500.000	1.360.000,00	90,67	140.000,00	9,33
2020.	4	1.500.000	1.360.000,00	90,67	140.000,00	9,33
2021.	4	1.500.000	1.360.000,00	90,67	140.000,00	9,33
2021.	4	1.500.000	1.360.000,00	90,67	140.000,00	9,33

Vlasnici (udjeličari u osnovnom kapitalu) društava oblika „d.o.o.“ su preko 90% domaća lica. Samo u društvu SEE Investment ima upisanog inostranog osnovnog kapitala. Dakle, nije bilo promjena u odnosu na prethodnu 2021. godinu.

S druge strane su banke koje obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima na osnovu dozvola koje su im izdate shodno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira, od kojih je većina, sa neznatnim izuzetkom, inostranog osnovnog kapitala.

Slijedi pregled značajnijeg učešća vlasništva kod banaka koje obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima (na 31.12.2022. godine).

Tabela 23. Pregled značajnijeg učešća u vlasništvu banaka koje obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima

Naziv banke	Najveći (po iznosu) vlasnik/dioničar
Raiffeisen BANK d.d. BH Sarajevo	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH Wien, 100 %
UniCredit banka d.d. Mostar	Zagrebačka banka d.d, Zagreb, 99,3037
Ziraat BANK d.d.	T.C. ZIRAAT BANKASI A.S. ANKARA, 100%
Sparkasse d.d. Sarajevo	Steiermaerkische Bank und AG, Graz, AUT, 100 %
ASA Banka d.d. Sarajevo	Dioničari preko 5% dionica: ASA Finance d.d. Sarajevo, 59,5868%; ZIF Prevent Invest d.d. Sarajevo, 8,3791.4584%...

U toku 2022. godine je održana jedna aukcija za kupovinu dionica Sarajevske berze-burze. Naime, 30.5.2022. godine uspješno je izvršena aukcija u iznosu od 90.000,00 KM gdje se po cijeni od 300,00 KM trgovalo sa 300 dionica, a kupac je bila Alma Ahmić. Osim toga, u toku 2022. godine Komisiji je podnesen jedan zahtjev za sticanje kvalificiranog udjela u osnovnom kapitalu SASE (1,967,680.00 KM), međutim, po ovom zahtjevu je donesen zaključak o obustavi postupka zbog odustajanja stranke od zahtjeva.

U izvještajnom periodu Komisija je u dva navrata (u maju i decembru) provela ispite za polaganje stručnog ispita za investicijske savjetnike/investicijske menadžere, odnosno ispite za brokere/dilere. Ispitima je pristupilo ukupno 6 (šest) kandidata i kandidatkinja, od kojih je troje ispit i položilo, te steklo adekvatna stručna zvanja.

2.8. Normativne i druge aktivnosti Komisije

U okviru svojih, zakonom utvrđenih nadležnosti regulatora, Komisija je donijela podzakonske propise koji su trenutno na snazi i u primjeni, odnosno sve potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira. U skladu sa Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija u vršenju svojih ovlaštenja inicira donošenje ili izmjene propisa koji se odnose na vrijednosne papire, upravljanje dioničkim društvima i zaštitu dioničara, profesionalne posrednike u prometu vrijednosnih papira, samoregulirajuće organizacije i antimonopolske propise za čije donošenje Komisije nije nadležna.

S tim u vezi, Komisija je Federalnom ministarstvu finansija/financija dostavila radnu verziju novog Zakona o tržištu kapitala koji je usklađen sa EU regulativom, što je u konačnici bio cilj njegove izrade, kao i radnu verziju Zakona o jedinstvenom sistemu za multilateralne kompenzacije/sistemu za upravljanje likvidnošću, kao pravnu osnovu za prebijanje dugovanja između poslovnih subjekata na osnovu obaveznih i dobrovoljnih kompenzacija, prenosom potraživanja (cesija) i javne prodaje potraživanja. Osim navedenog, Komisija je kod Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije pokrenula inicijativu za izmjenu Zakona o privrednim društvima, a sve u cilju unapređenja ekonomskog prostora Federacije BiH, kao i dosadašnje prakse u pogledu primjene ovog zakona.

Nadalje, Komisija je u okviru svojih nadležnosti u izvještajnom periodu donijela niz podzakonskih akata od kojih je većina objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“ u 2022. godini i to:

- Pravilnik o načinu obavljanja nadzora na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 43/22)
- Odluka o tarifi naknada („Službene novine Federacije BiH“ br. 10/22)
- Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 99/22)
- Pravilnik o strukturi i sadržaju izvještaja investicijskog fonda, društva za upravljanje i banke depozitara investicijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 66/22)
- Pravilnik o utvrđivanju vrijednosti imovine investicijskog fonda i obračunu neto vrijednosti imovine investicijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/22)
- Pravilnik o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova i društava za upravljanje fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 66/22)
- Pravilnik o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja Registra vrijednosnih papira, berze, profesionalnih posrednika, te obavljanje posebnih usluga u postupku statusnih promjena dioničkih društava i emisije vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 94/22)

- Pravilnik o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/22).

Početkom 2023. planirano je da se objave sljedeći podzakonski akti doneseni tokom 2022. godine:

- Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o uslovima poslovanja društva za upravljanje;
- Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o objavljivanju informacijama i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira;
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja Registra vrijednosnih papira, berze, profesionalnih posrednika, te obavljanje posebnih usluga u postupku statusnih promjena dioničkih društava i emisije vrijednosnih papira;
- Pravilnik o dodatnim uslovima za ulaganjima imovine zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom;
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova i društava za upravljanje fondovima;
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o tarifi naknada.

2.9. Sudski postupci

Odluke koje Komisija donosi rješavajući po zahtjevima pravnih i fizičkih lica i po službenoj dužnosti u okviru svojih ovlaštenja u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom. Pored toga, Komisija je nadležna za izricanje zakonom utvrđenih mjera prema ovlaštenim učesnicima na tržištu kapitala, oduzimanje ili obustavljanje na određeno vrijeme dozvola ovlaštenim učesnicima pravnim i fizičkim licima, izdavanje prekršajnih naloga ili podnošenje prekršajnih prijava i krivičnih prijava.

Sudski postupci u kojima Komisija učestvuje kao stranka odnose se većinom na upravne sporove pokrenute tužbama protiv akata Komisije pred nadležnim sudovima, prekršajne postupke po podnesenim prekršajnim prijavama, parnične postupke po tužbama ili prikupljanje dokumentacije i dokaza u istražnim postupcima pred nadležnim tužilaštvima.

U vezi sa sudskim sporovima pokrenutih protiv akata Komisije koji se odnose na upise u registar emitenata, Kantonalnom sudu u Sarajevu dostavljeno je sedam odgovora na tužbu, te po jedan odgovor u vezi sa rješenjem kojim je oduzeta prethodna saglasnost za sticanje kvalificiranog udjela u društvu za upravljanje fondovima, te rješenjem kojim je izdata dozvola za upravljanje ZIF-om.

Komisija je Vrhovnom sudu Federacije BiH dostavila i jedan odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

U istom ovom periodu Kantonalni sud je donio šest odluka (rješenja i presude), sve u korist Komisije, nakon kojih su tužena rješenja Komisije postala pravomoćna, dok je Vrhovni sud Federacije BiH odbacio jedan zahtjev za preispitivanje sudske odluke podnesene protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu.

Osim navedenog, Komisija je podnijela i jedan zahtjev Općinskom sudu u Tuzli za brisanje neosnovanog konačnog upisa direktora dioničkog društva, na osnovu kojeg je navedeni sud izvršio brisanje upisa direktora.

2.10. Prekršajne i druge mjere

U izvještajnom periodu Komisija je izdala 63 prekršajna naloga te je podnijela 4 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Od navedenog broja 14 pravnih i/ili fizičkih lica je u korist budžeta Federacije BiH izvršilo uplatu novčane kazne u ukupnom iznosu od 42.050 KM.

2.11. Aktivnosti iz nadležnosti Komisije u oblasti sprečavanja pranje novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH, u skladu s odredbama iz člana 80. stav (1) alineja h) Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, obavlja nadzor nad radom obveznika iz člana 4. tačka e) i g) ovog zakona, odnosno obavlja nadzor nad ovlaštenim posrednicima koji trguju finansijskim instrumentima, devizama, razmjenom, kamatnim stopama, indeksnim instrumentima, prenosivim vrijednosnim papirima i robnim fjučersima, društvima koja se bave elektronskim prijenosom novca te investicionim i penzionim društvima i fondovima, nezavisno od pravne forme.

Zaposlenici Komisije su članovi Radne grupe za izradu dopune procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH za period 2021-2023. i Akcionog plana za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini za period 2022-2024. godine te Radne grupe za izradu Procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtuelnom imovinom.

2.12. Saradnja sa drugim nadležnim tijelima i edukacija uposlenika

U skladu sa svojim programskim ciljevima za 2022. godinu, Komisija je posvetila naročitu pažnju uspostavi i unapređenju odnosa s nadležnim tijelima i institucijama. Tako je potpisan Sporazum o operativnoj saradnji sa Finansijsko-informatičkom agencijom, a započeti su pregovori radi zaključenja Memoranduma o saradnji sa Finansijskom/financijskom policijom Federacije BiH. U 2022. godini, na inicijativu Komisije, održan je i sastanak sva tri regulatora tržišta vrijednosnih papira u BiH (Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, Komisije/povjerenstva za papire od vrijednosti Brčko Distrikta i Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH), na kojem su usaglašeni budući pravci djelovanja koji za cilj imaju ujednačavanje uslova za poslovanje na tržištu kapitala u svim dijelovima BiH. Održan je i sastanak sa predstavnicima Kantonalnog suda u Sarajevu radi unapređenja saradnje na predmetima iz nadležnosti Komisije.

Komisija je članica IOSCO-a (Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire) što joj omogućava uspostavljanje saradnje sa srodnim institucijama u drugim zemljama. IOSCO je organizacija koja uključuje institucije iz cijelog svijeta koje nadziru tržišta kapitala, a koja uspostavlja međunarodne standarde regulacije i kontrole tržišta. U okviru IOSCO-a završena je procedura pristupanja Komisije Multilateralnom sporazumu o razmjeni informacija na tržištu kapitala (MMoU). Multilateralni sporazum o razmjeni informacija na tržištu kapitala omogućuje regulatorima iz cijelog svijeta razmjenu informacija i pružanje pomoći u nadziranju tržišta i vođenju istraga o transakcijama.

2.13. Ostalo

Od ostalih aktivnosti treba pomenuti redovno praćenje propisa i saradnju sa nadležnim ministarstvima u izradi nacrtu zakona. Po zahtjevima pravnih i fizičkih lica redovno se daju mišljenja i odgovori na upite o primjeni zakona i drugih propisa. Najčešći upiti odnose se na održavanje skupština dioničara, ostvarivanje prava dioničara, rad i imenovanje nadzornog odbora i uprave kao i primjenu Zakona o preuzimanju dioničkih društva, odnosno Zakona o tržištu vrijednosnih papira i podzakonskih akta u vezi sa naprijed navedenim.

U 2022. godini Komisija je, po svim osnovima, pravnim i fizičkim licima dostavila 24 odgovora na upite, odnosno mišljenja o primjeni zakona ili podzakonskih akata, u okviru kojeg je i mišljenje upućeno Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima koje se odnosi na odvajanje kao statusnu promjenu.

3. TRŽIŠTE KAPITALA I UČESNICI NA TRŽIŠTU

3.1. Normativno-pravni okvir za funkcionisanje tržišta

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (koji je donesen koncem 2008. godine), Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima (donesen koncem 2008. godine), Zakonom o privrednim društvima (donesen 2015. godine), Zakonom o preuzimanju dioničkih društava (donesen 2015. godine) i Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima (donesen koncem 2016. godine)

U okviru svojih nadležnosti regulatora, utvrđenih zakonom, Komisija je donijela 58 podzakonskih propisa, koji su trenutno na snazi i u primjeni, odnosno sve potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira, emisija i promet na tržištu vrijednosnih papira, izdavanje dozvola ovlaštenim učesnicima i njihovo poslovanje, vođenje registra emitenata i registra fondova, korporativno upravljanje i finansijsko izvještavanje o poslovanju ovlaštenih učesnika i emitenata vrijednosnih papira.

U nastavku se daje pregled zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala:

1. Zakon o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 85/08, 109/12, 86/15 25/17)
2. Zakon o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04, 92/13, 6/17)
3. Zakon o investicijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 85/08, 25/17)
4. Zakon o preuzimanju dioničkih društava („Službene novine FBiH“ br. 77/15)
5. Zakon o Registru vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04)
6. Zakon o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/15, 75/21)
7. Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 104/16)
8. Statut Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 54/99)
9. Pravilnik o upravljanju dioničkim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br. 19/10)
10. Odluka o tarifi naknada („Službene novine Federacije BiH“ br. 10/22)
11. Pravilnik o načinu obavljanja nadzora na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 43/22)
12. Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 99/22)
13. Pravilnik o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 49/99, 4/05, 18/08, 8/09)
14. Pravilnik o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira, sa prilogom: Program stručnih ispita za stjecanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova i investicijskog savjetovanja u prometu vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/09, 73/09, 66/11, 87/12, 46 /13, 36/14, 96/15)
15. Pravilnik o vođenju registra profesionalnih posrednika i registra brokera, investicijskih menadžera i investicijskih savjetnika („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/19)
16. Pravilnik o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 34/09, 1/10, 31/10, 7/11, 53/13, 27/14, 35 /14, 83/15, 36/16)
17. Pravilnik o posebnim poslovima i ograničenjima prometa vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09)

18. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za brokere/dilere („Službene novine Federacije BiH“ br. 35/01)
19. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za investicijske savjetnike („Službene novine Federacije BiH“ br. 34/03)
20. Pravilnik o emisiji vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 87/10, 112/12, 103/14);
21. Odluku o standardima za izradu i odobravanje pravila i drugih akata berze i/ili drugog uređenog tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 21/01)
22. Pravilnik o načinu sticanja i prometa vlastitih dionica („Službene novine Federacije BiH“ br. 12/04)
23. Pravilnik o promociji investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/09)
24. Pravilnik o registru udjela („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/09, 66/09, 96/17)
25. Pravilnik o uslovima za sticanje ovlaštenja za prodaju dionica ili udjela investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/09)
26. Pravilnik o bankama depozitarima investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/09)
27. Pravilnik o otvorenim investicijskim fondovima s rizičnim kapitalom („Službene novine Federacije BiH“ br. 29/09)
28. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 67/10)
29. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u nekretnine („Službene novine Federacije BiH“ br. 22/09)
30. Pravilnik o ulaganju otvorenih investicijskih fondova sa zatvorenom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 22/09)
31. Pravilnik o uslovima poslovanja društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 7/10, 80/13, 83/15)
32. Pravilnik o uslovima za osnivanje zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/09)
33. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09, 13/11, 30/15)
34. Odluka o prestanku važenja propisa Komisije za vrijednosne papire FBiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 7/10)
35. Pravilnik o ulaganjima zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 53/11)
36. Pravilnik o strukturi i sadržaju izvještaja investicijskog fonda, društva za upravljanje i banke depozitara investicijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 66/22)
37. Pravilnik o utvrđivanju vrijednosti imovine investicijskog fonda i obračunu neto vrijednosti imovine investicijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/22)
38. Pravilnik o pripajanju i likvidaciji investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 48/10)
39. Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja prospekta otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/10)
40. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, prospekta i ugovora o upravljanju zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/10)

41. Pravilnik o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova i društava za upravljanje fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 66/22)
42. Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ br. 64/14, 96/15)
43. Pravilnik o dozvoljenim tržišnim praksama („Službene novine Federacije BiH“ br. 58/15)
44. Pravilnik o vezanim zastupnicima („Službene novine Federacije BiH“ br. 58/15)
45. Pravilnik o razvrstavanju klijenata i pravilima poslovnog ponašanja u pružanju investicijskih usluga („Službene novine Federacije BiH“ br. 68/15, 5/16)
46. Pravilnik o kvalificiranim udjelima učesnika na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 53/13, 54/17)
47. Pravilnik o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja Registra vrijednosnih papira, berze, profesionalnih posrednika, te obavljanje posebnih usluga u postupku statusnih promjena dioničkih društava i emisije vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ broj 94/22)
48. Pravilnik o postupanju kod preuzimanja dioničkih društava („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/22)
49. Smjernice za procjenu rizika i sprovođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike iz nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
50. Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvole za osnivanje, članstvu i sticanju kvalificiranog udjela društva za upravljanje fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 54/17)
51. Pravilnik o uslovima i postupku za izdavanje saglasnosti za članstvo u upravi i nadzornom odboru društva za upravljanje fondovima ili zatvorenog investicijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 54/17)
52. Pravilnik o ugovoru o članstvu, prospektu i zaštiti korisnika usluga društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
53. Pravilnik o bankama depozitarima dobrovoljnih penzijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
54. Pravilnik o prestanku društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom i prenosu prava upravljanja („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
55. Pravilnik o načinu vršenja nadzora nad društvom za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
56. Pravilnik o statusnim promjenama dobrovoljnih penzijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
57. Pravilnik o uslovima i poslovanju društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
58. Pravilnik o registru članova dobrovoljnog penzijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
59. Pravilnik o obračunu neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
60. Pravilnik o postupku naknade štete članovima dobrovoljnog penzijskog fonda i/ili dobrovoljnom penzijskom fondu („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
61. Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja dobrovoljnog penzijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
62. Pravilnik o obračunu naknade društvu za upravljanje i o obračunu prinosa dobrovoljnog penzijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)

63. Pravilnik o uslovima za članstvo u upravi i nadzornom odboru društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
64. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra dobrovoljnih penzijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
65. Pravilnik o izdavanju dozvole za upravljanje i davanju saglasnosti na prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
66. Pravilnik o izdavanju dozvole za rad i sticanju kvalificiranog udjela društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
67. Pravilnik o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja dobrovoljnih penzijskih fondova i društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)
68. Pravilnik o promociji dobrovoljnih penzijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 97/17)

3.2. Promet na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira d.d. Sarajevo (SASE)

U 2022. godini na Sarajevskoj berzi-burzi ostvaren je ukupan promet od 383.737.986,74 KM (za 19,5% veći nego u 2021. godini, kada je iznosio 321.094.651,41 KM), a činio je 37,3% ukupnog prometa koji je ostvaren na bosanskohercegovačkim berzama. U sklopu 3.524 transakcija trgovano je 16.149.245 vrijednosnih papira.

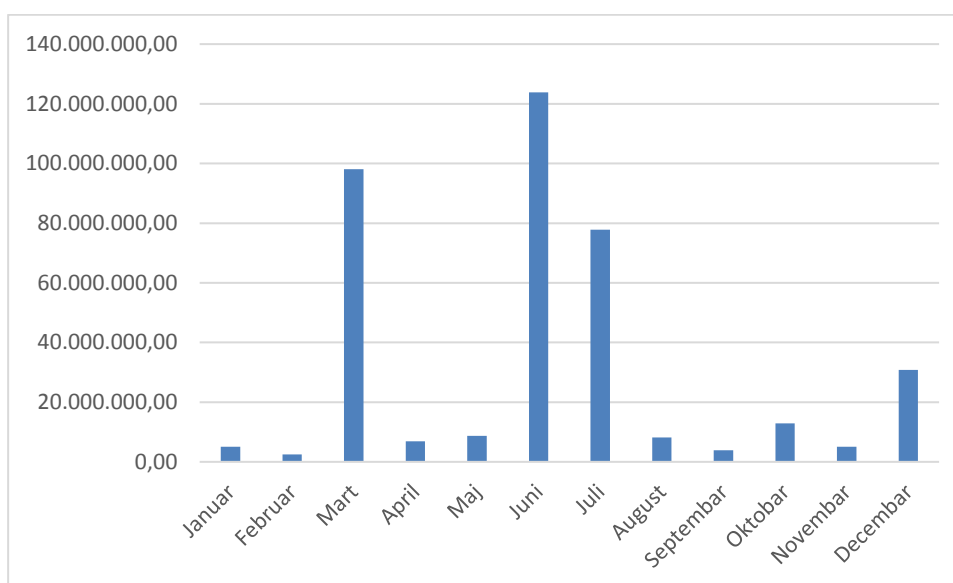
Tabela 24. Pregled ukupnog prometa ostvarenog na tržištu vrijednosnih papira u 2022. godini

Pokazatelj	BTS-trgovina			Prijavljena trgovina		
	Redovna berzanska trgovina	Aukcije	Primarna trgovina	Paketi dionica	Vanberzanske i OTC transakcije	Ukupno
Promet (KM)	166.646.286,80	90.000,00	197.978.188,02	18.000.320,58	1.023.191,34	383.737.986,74
Prometovanih VP	14.946.354	300	315.964	767.461	119.166	16.149.245
Broj transakcija	3.299	1	67	2	155	3.524

Tabela 25. Pregled ukupnog prometa ostvarenog na Sarajevskoj berzi – burzi u 2022. godini

Mjesec	Promet (KM)	Broj trgovanih VP	Broj transakcija	% ukupnog prometa
Januar	5.070.028,31	201.469	281	1,32%
Februar	2.501.245,65	719.322	257	0,65%
Mart	98.094.987,23	9.026.439	351	25,56%
April	6.868.617,81	662.393	348	1,79%
Maj	8.711.321,32	530.770	242	2,27%
Juni	123.839.198,88	1.449.797	276	32,27%
Juli	77.768.754,88	615.296	230	20,27%
August	8.178.576,31	429.550	317	2,13%
Septembar	3.924.828,93	673.218	316	1,02%
Oktober	12.930.630,33	308.469	348	3,37%
Novembar	5.044.651,33	614.311	286	1,31%
Decembar	30.805.145,76	918.199	272	8,03%
Ukupno	383.737.986,74	16.149.233	3.524	100,00%

Grafikon 1. Promet u KM po mjesecima trgovine u 2022. godini

Uvidom u podatke o mjesečnim vrijednostima prometa za 2022. godinu evidentno je da su oni uglavnom tokom cijele godine slični, ali da u pojedinim mjesecima drastično odskakuju poput prometa za mart, juni i juli. Naime, značajno veći promet se odnosi na aukcije obveznica i trezorskih zapisa.

Koristeći infrastrukturu Sarajevske berze – burze u ovoj godini uspješno je okončano 6 javnih ponuda, u ukupnom iznosu od 197.978.188,02 KM.

Na Kotaciji privrednih društava ostvaren je promet u iznosu od 20.413.339,60 KM ili 12,49% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 928.588 dionica. Najveći promet na Kotaciji privrednih društava ostvaren je dionicama emitenta „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo u iznosu od 18.676.641,65 KM, uz godišnji pad kursa od 8,03%. Dionicama emitenta „Sarajevska Pivara“ d.d. Sarajevo trgovalo se u iznosu od 1.736.697,95 KM, uz godišnji pad kursa od 2,34%.

Na Kotaciji fondova, promet ostvaren u ovoj godini iznosio je 3.294.410,84 KM ili 2,03% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Kotaciji fondova ostvaren je dionicama emitenta ZIF "CROBIH Fond" d.d. Mostar u iznosu od 1.307.260,62 KM, uz godišnji porast kursa od 4,40%. Na drugom mjestu po prometu nalazi se ZIF "BIG Investiciona grupa" d.d. Sarajevo sa ostvarenim prometom od 853.092,24 KM i padom vrijednosti dionica od 40,80%. Dionicama emitenta ZIF "Prevent invest" d.d. Sarajevo trgovano je u obimu od 465.697,63 KM uz pad vrijednosti od 8,56%. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 1.894.725 dionica.

Na Kotaciji obveznica, promet ostvaren u 2022. godini iznosio je 65.916.571,57 KM ili 39,55% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Kotaciji obveznica ostvaren je vrijednosnim papirima s oznakom FBiH obveznice budžetski rashodi, u iznosu od 58.575.573,30 KM. Obveznicama ratnih potraživanja Federacije BiH trgovalo se u iznosu od 7.340.998,27 KM. Na ovom segmentu tržišta u sklopu 27 transakcija prometovano je 7.425.949 obveznica.

Tabela 26. Promet na Kotaciji

Pokazatelj	Privredna društava	Investicijski fondovi	Obveznice	Ostali VP
Promet (KM)	20.818.638,97	3.383.196,78	65.916.571,57	-
Prometovanih VP	928.588	1.894.725	7.425.949	-
Broj transakcija	342	259	27	-

Promet na Slobodnom tržištu - ST1 iznosio je 24.502.143,18 KM ili 14,70% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet u ovoj godini ostvaren je dionicama emitenta BH Telecom d.d. Sarajevo u iznosu od 7.121.778,49 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se emitent „BADECO ADRIA“ d.d. Sarajevo sa iznosom od 7.026.713,28 KM. Treće mjesto zauzima „JP Elektroprivreda BIH“ d.d. Sarajevo sa prometom od 4.236.130,47 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 1.147.627 dionica.

Promet na Slobodnom tržištu - ST2 iznosio je 48.652.774,04 KM ili 29,20% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet u ovoj godini ostvaren je dionicama „Igman“ d.d. Konjic u iznosu od 11.193.634,00 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se „PTG“ d.d. Goražde sa prometom od 10.019.375,30 KM. Treće mjesto zauzima „TP DC Sarajevo“ d.d. Sarajevo sa iznosom od 9.510.378,47 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 2.684.000 dionica.

Promet na Slobodnom tržištu - ST3 iznosio je 3.348.771,93 KM ili 2,01% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet ostvaren je dionicama emitenta „BNT-TmiH“ d.d. Novi Travnik u iznosu od 2.103.130,00 KM.

Ukupan godišnji promet na Tržištu za emitente u stečaju iznosio je 23.892,85 KM.

Tabela 27. Slobodno tržište

Pokazatelj	ST1	ST2	ST3	Emitenti u stečaju	Obveznice	Ostali VP
Promet (KM)	24.502.143,18	48.652.774,04	3.348.771,93	24.190,33	0	0
Broj trgovanih VP	1.147.627	2.684.000	633.287	232.178	0	0
Broj transakcija	1.961	552	110	48	0	0

U ovoj godini nije održana nijedna aukcija putem Berze, dok je organizirana 1 aukcija za kupovinu dionica Berze u ukupnoj vrijednosti od 90.000,00 KM. U 2022. godini na Sarajevskoj berzi bilo je prijavljeno 157 vanberzanskih transakcija od čega 2 paketa dionica u ukupnoj vrijednosti od 19.023.511,92 KM.

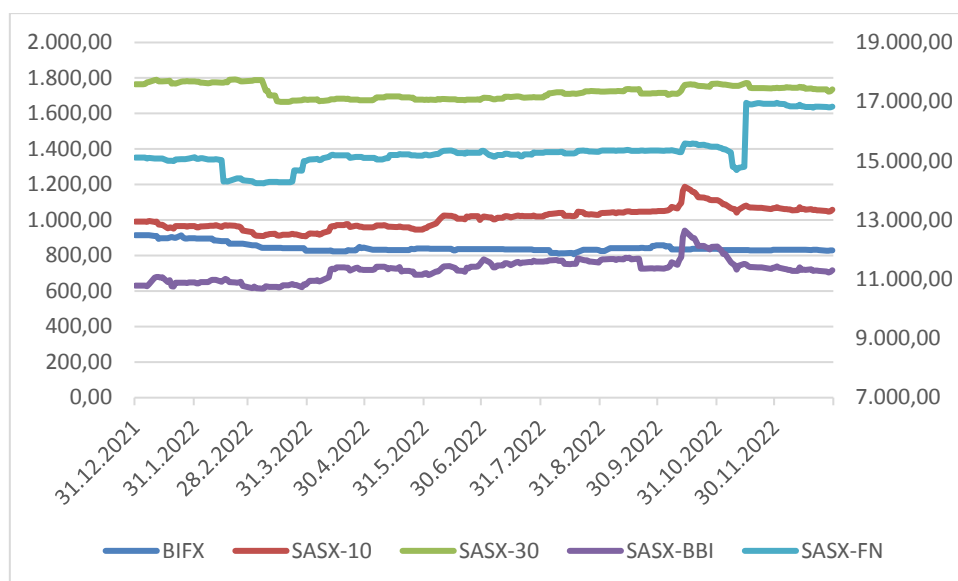
Tabela 28. Promet po vrstama vrijednosnih papira (redovna trgovina)

Pokazatelj	Dionice	Obveznice	Ostali VP	Ukupno
Promet (KM)	100.729.715,23 KM	65.916.571,57 KM	0	166.646.286,80 KM
Trgovanih VP	7.520.405	7.425.949	0	14.946.354
Broj transakcija	3.272	27	0	3.299

Kod indeksa investicijskih fondova BIFX, u 2022. godini je zabilježen je pad vrijednosti od 1,82%. Vrijednost indeksa SASX-10 porasla je za 6,66% u odnosu na prethodnu godinu. Pala je i vrijednost indeksa SASX-30 za 1,67% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost SASE Islamskog indeksa (u saradnji sa BBI) SASX-BBI, porasla je za 4,79% u odnosu na prethodnu godinu, dok je indeks SASX-Fundamentals SASX-FN, na kraju godine zabilježio porast vrijednost od 11,37%.

Tabela 29. Indeksi i tržišna kapitalizacija na SASE

Pokazatelj	Zadnji dan prethodnog perioda (KM)	Zadnji dan perioda (KM)	% promjena
Tržišna kapitalizacija	5.536.418.753,49	5.998.702.609,67	8,35%
BIFX	914,82	898,21	-1,82%
SASX-10	991,92	1.057,98	6,66%
SASX-30	1.765,05	1.735,61	-1,67%
SASX-BBI	10.786,07	11.303,02	4,79%
SASX-FN	15.109,26	16.827,24	11,37%

Grafikon 2. Kretanje indeksa u 2022. godini

U 2022. godini najveći promet ostvaren je od strane člana Berze SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo u iznosu od 224.694.341,36 KM. Slijede Unibroker d.o.o. Sarajevo sa 192.117.142,01 KM i VGT Broker d.o.o. Visoko sa 151.026.296,28 KM.

Tabela 30. Ukupni ostvareni promet u 2022. godini

Red. broj	Član Berze	Ukupni promet (KM)
1.	SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	224.694.341,36
2.	Unibroker d.o.o. Sarajevo	192.117.142,01
3.	VGT Broker d.o.o. Visoko	151.026.296,28
4.	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	123.097.787,56
5.	ASA banka d.d. Sarajevo	51.016.330,04
6.	AW Broker d.o.o. Sarajevo	25.524.076,23

Prvo mjesto po broju zaključenih transakcija na tržištu SASE zauzima Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina sa 1.378 zaključenih transakcija, nakon čega slijede AW Broker d.o.o. Sarajevo sa 1.319 sklopljenih transakcija i Unibroker d.o.o. Sarajevo sa 1.228 transakcije.

Tabela 31. Ukupan broj zaključenih transakcija

Red. broj	Član Berze	Broj transakcija
1.	Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina	1.378
2.	AW Broker d.o.o. Sarajevo	1.319
3.	Unibroker d.o.o. Sarajevo	1.228
4.	VGT Broker d.o.o. Visoko	1.056
5.	ASA banka d.d. Sarajevo	527
6.	SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	317

Ukoliko posmatramo strukturu investitora na tržištu Federacije BiH, najznačajniji promet su ostvarili domaći investitori i na kupovnoj i na prodajnoj strani. Važno je istaknuti da postoji značajna razlika u prodaji i kupovini od strane stranih investitora. Naime, za više od četiri puta je bila veća prodaja vrijednosnih papira stranih investitora u odnosu na domaće investitore. Važno je napomenuti i veoma veliki udio trgovine putem skrbničkih računa, posebno na kupovnoj strani.

Tabela 32. Struktura investitora u 2022. godini na osnovu podataka RVP-a

Grupacija	Kupovna		Prodajna	
	Apsolutno (KM)	%	Apsolutno (KM)	%
Domaći investitori	112.761.910,31	67,63%	111.141.695,47	66,66%
Strani investitori	6.663.958,34	4,00%	30.108.157,09	18,06%
Skrbnički računi	47.310.418,15	28,37%	25.486.434,24	15,29%
Ukupno	166.736.286,80	100,00%	166.736.286,80	100,00%

3.3. Prijenosi kod Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH

3.3.1. Uvod

Registar vrijednosnih papira je dioničko društvo koje obavlja poslove registracije, čuvanja i održavanja podataka o vrijednosnim papirima i poslove prijenosa u skladu sa Zakonom o registru vrijednosnih papira i Zakonom o tržištu vrijednosnih papira. Pored navedenih poslova, Registar obavlja i poslove prijeboja i poravnanja i s tim povezane poslove. Izdavanje, registracija, prijenos i promet vrijednosnih papira vrši se isključivo u dematerijaliziranom, elektronskom sistemu.

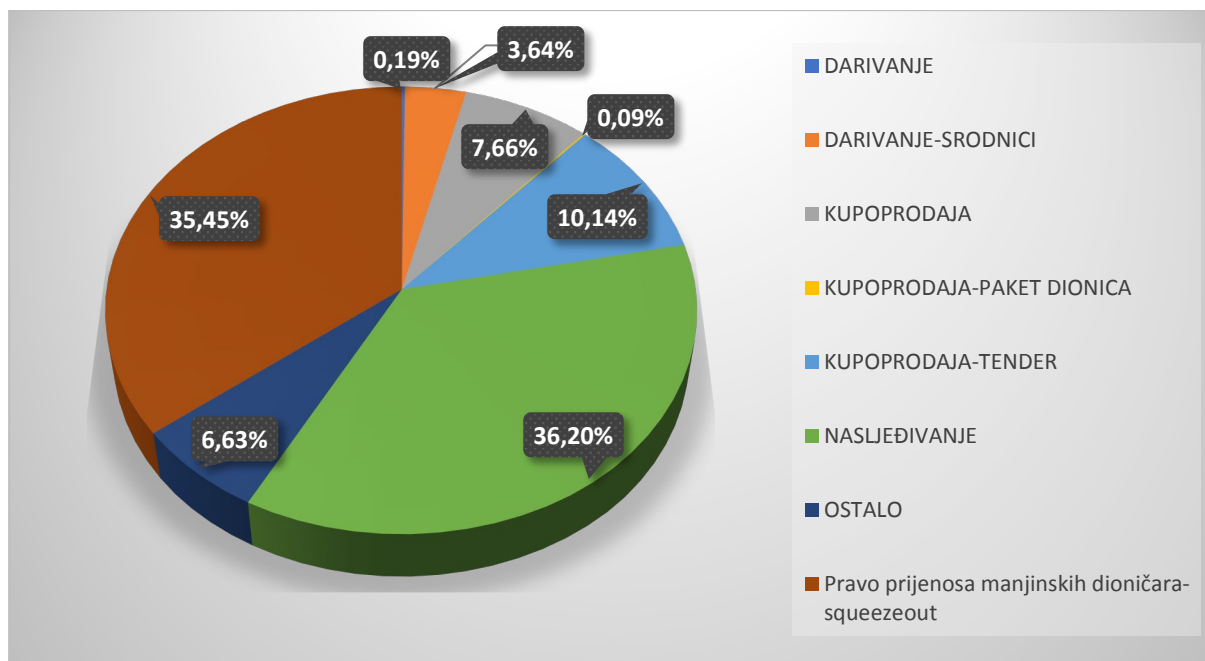
Registar vrijednosnih papira, prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira i Zakonu o Registru vrijednosnih papira, podliježe nadzoru Komisije, koja daje i saglasnost na opća akta Registra. Registar vrijednosnih papira ima obavezu da redovno Komisiji dostavlja izvještaje o poslovanju, o promjenama vlasničke strukture, prijenosima, važnijim sudskim sporovima, te zalozima na vrijednosnim papirima.

3.3.2. Prijenosi kod Registra vrijednosnih papira

U 2022. godini je evidentirano ukupno 2141 prijenosa, što je značajan porast u odnosu na 2021. godinu kada je bilo 1413 prijenosa.

Tabela 33. Pregled prijenosa vrijednosnih papira po različitim osnovama u 2022. godini

Vrsta prijenosa	Broj prijenosa	%	Broj dionica	%
Darivanje	4	0,19%	2142	0,09%
Darivanje - srodnici	78	3,64%	100335	4,03%
Kupoprodaja	164	7,66%	139427	5,61%
Kupoprodaja - paket dionica	2	0,09%	767461	30,86%
Kupoprodaja - tender	217	10,14%	158560	6,38%
Nasljeđivanje	775	36,20%	1014237	40,78%
Ostalo	142	6,63%	191512	7,70%
Pravo prijenosa dionica manjinskih dioničara (squeeze out)	759	35,45%	113289	4,56%
UKUPNO	2141	100%	2486963	100%

Grafikon 3. Vrste prijenosa u postotcima za 2022. godinu

3.3.3. Poslovanje ovlaštenih učesnika na tržištu vrijednosnih papira u 2022. godini

Zakonom o tržištu vrijednosnih papira i Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještaja na tržištu vrijednosnih papira propisana je obaveza sačinjavanja, objavljivanja i dostavljanja Komisiji za vrijednosne papire FBiH izvještaja ovlaštenih učesnika.

Shodno propisanom, profesionalni posrednik vrši objavljivanje godišnjeg izvještaja o poslovanju i izvještaja vanjskog revizora. Pored navedenog, ovlašteni učesnici koji obavljaju poslove s vrijednosnim papirima (profesionalni posrednici i banke sa dozvolom Komisije za obavljanje poslova s vrijednosnim papirima) su dužni izrađivati i dostavljati Komisiji poseban godišnji izvještaj o poslovanju na obrascima koji su dostupni na internetskoj stranici Komisije. Posebni izvještaji o poslovanju se dostavljaju Komisiji u pisanoj formi i elektronskom poštom i to do 31.03. tekuće za prethodnu godinu (godišnji izvještaj).

Izvršen je pregled i analiza podataka iz dostavljenih izvještaja profesionalnih posrednika za 2022. godinu, što se prezentira u nastavku. Napomene radi, u 2022. godini poslovala su četiri profesionalna posrednika na tržištu kapitala Federacije BiH, što znači da je broj profesionalnih posrednika ostao nepromijenjen u odnosu na 2021. godinu. Kao što je već ranije navedeno, krajem 2022. godine profesionalnom posredniku „AW Broker“ d.o.o. Sarajevo je obustavljena dozvola za obavljanje brokerskih poslova.

Tabela 34. Bilansa stanja profesionalnih posrednika na dan 31.12.2022. godine

Brokerska kuća	Stalna sredstva (KM)	Tekuća sredstva (KM)	Ukupan kapital (KM)	Kratkoročne obaveze (KM)	Dugoročne obaveze (KM)
AW Broker d.o.o. Sarajevo	-	-	-	-	-
SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	399.231	350.961	732.936	17.256	0
Unibroker d.o.o. Sarajevo	199.219	244.992	423.682	20.529	0
VGT Broker d.o.o. Visoko	682.284	664.538	748.008	168.607	430.207
Ukupno	1.280.734	1.260.491	1.904.626	206.392	430.207

Ukupna aktiva svih profesionalnih posrednika na kraju obračunskog perioda 31.12.2022. godine iznosi 2.541.225 KM. Ukupne kratkoročne obaveze svih profesionalnih posrednika iznose 206.392 KM.

Zabilježena je velika promjena u odnosu na 2021. godinu kod profesionalnog posrednika VGT Broker d.o.o. Visoko, kod koje su u toku 2022. godine povećane dugoročne obaveze na 430.207 KM, a u 2021. godini ih nije bilo. Kao što tabela prikazuje, u navedene iznose nisu uključene stavke iz bilansa banaka sa dozvolama Komisije za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima.

Aktiva profesionalnih posrednika se kreće u vrijednostima od 444.211 KM kod profesionalnog posrednika Unibroker d.o.o. Sarajevo do 1.346.822 KM kod profesionalnog posrednika VGT Broker d.o.o. Visoko.

Ukupnu pasivu čini ukupan kapital sa čak 74,95% udjela, dok se 8,12% pasive odnosi na kratkoročne obaveze, a preostalih 16,93% se odnosi na dugoročne obaveze.

Tabela 35. Struktura kapitala profesionalnih posrednika na dan 31.12.2022. godine

Brokerska kuća	Osnovni kapital (KM)	Rezerve (KM)	Gubitak do visine kapitala (KM)	Neraspoređena dobit – nerealizirani dobici/gubici (KM)	Ukupni (neto) kapital (KM)	% NK
AW Broker d.o.o. Sarajevo	-	-	-	-	-	-
SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	400,000	0	17.809	345.465	732.936	183
Unibroker d.o.o. Sarajevo	250,000	8.672	261.346	252.261	423.682	169
VGT Broker d.o.o. Visoko	350,000	0	0	0	748.008	214
Ukupno	1.000.000	8.672	279.155	597.726	1.904.626	

Tabela 36. Pregled promjene zaduženosti profesionalnih posrednika u odnosu na 2021. godinu

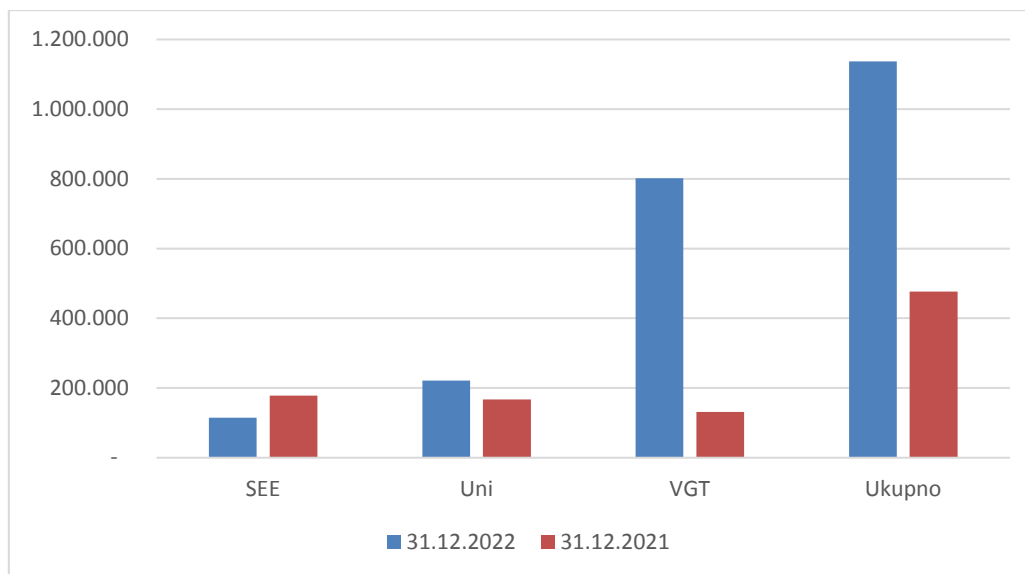
Brokerska kuća	Zaduženost na 31.12.2022. (KM)	Zaduženost na 31.12.2021. (KM)	Razlika (KM)	Promjena ukupnih obaveza (%)
AW Broker d.o.o. Sarajevo		-		
SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	17.526	6.817	10.709	257
Unibroker d.o.o. Sarajevo	20.529	23.239	-2.710	-12
VGT Broker d.o.o. Visoko	598.814	36.430	562.384	1644
Ukupno	636.869	1,489,565	570.383	

Kod dva društva je zabilježen porast ukupnih obaveza u odnosu na 2021. godinu, a zabilježen je znatan porast zaduženosti u 2022. godini kod profesionalnog posrednika VGT Broker d.o.o. Visoko (u iznosu od 562.384 KM).

Tabela 37. Bilans uspjeha profesionalnih posrednika za period 1.1.-31.12.2022. godine

Brokerska kuća	Ukupni prihodi (KM)	Ukupni rashodi (KM)	Bruto rezultat (KM)
AW Broker d.o.o. Sarajevo	-	-	-
SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo	114.367	132.176	-17.809
Unibroker d.o.o. Sarajevo	221.213	152.625	68.588
VGT Broker d.o.o. Visoko	801.540	357.284	444.256
Ukupno	1.137.120	642.085	495.035

Ukupni prihodi tri profesionalna posrednika u 2022. godini su iznosili 1.137.120 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja porast za oko 239% (prihodi u 2021. godini su iznosili 476.660 KM). Ukupni rashodi tri profesionalna posrednika su iznosili 642.085 KM što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja porast za oko 145% (rashodi u 2021. godini su iznosili 443.124 KM). Među analiziranim profesionalnim posrednicima negativno poslovanje je jedino zabilježeno kod profesionalnog posrednika SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo. Profesionalni posrednik Unibroker d.o.o. Sarajevo je u 2022. godini ostvario pozitivan poslovni rezultat, za razliku od 2021. godine. Najveći rast prihoda je ostvaren kod profesionalnog posrednika VGT Broker d.o.o. Visoko te je ovaj posrednik ostvario poslovni rezultat u iznosu od 444.256 KM.

Grafikon 4. Ukupni prihodi profesionalnih posrednika

Tabela 38. Struktura ukupnih prihoda za period 1.1.2022. – 31.12.2022.

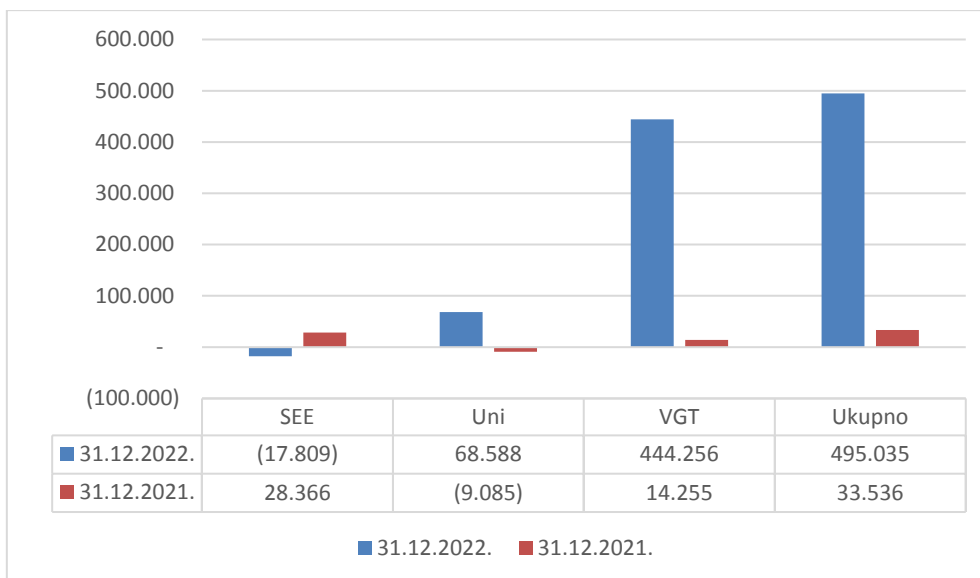
Brokerska kuća	Poslovni prihodi (KM)	Finansijski prihodi (KM)	Ostali prihodi (KM)	Prihodi od usklađivanja vrijednosti sredstava (KM)	Prihod od promjena računov. politike (KM)
AW Broker d.o.o. Sarajevo	-	-	-	-	-
SEE IS d.o.o. Sarajevo	105.367	0	9.000	0	0
Unibroker d.o.o. Sarajevo	221.204	0	9	0	0
VGT Broker d.o.o. Visoko	780.836	17.742	20.704	0	0
Ukupno	1.107.407	17.742	29.713	0	0

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi iz poslovanja (iz osnovne djelatnosti) čine 96% svih prihoda profesionalnih posrednika, a finansijski prihodi učestvuju sa 2%, dok 3% čine ostali prihodi. Najveći prihod iz poslovnih aktivnosti ima profesionalni posrednik VGT Broker d.o.o. Visoko.

Tabela 39. Struktura ukupnih rashoda za period 1.1.2022. – 31.12.2022.

Brokerska kuća	Poslovni rashodi (KM)	Finansijski rashodi (KM)	Ostali rashodi (KM)	Rashodi od promjena računov. politike (KM)
AW Broker d.o.o. Sarajevo	-	-	-	-
SEE IS d.o.o. Sarajevo	131.175	0	1.001	0
Unibroker d.o.o. Sarajevo	152.621	4	0	0
VGT Broker d.o.o. Visoko	307.783	14.865	34.636	0
Ukupno	591.579	14.869	35.637	0

U strukturi ukupnih rashoda, rashodi iz poslovanja čine 92% od ukupnog iznosa rashoda, a finansijski rashodi čine 2%, dok ostali rashodi predstavljaju 6% ukupnog iznosa rashoda. Najveće rashode iz poslovnih aktivnosti ima profesionalni posrednik VGT Broker d.o.o. Visoko.

Grafikon 5. Dobitak/gubitak profesionalnih posrednika u 2022/2021. godini

Pozitivan finansijski rezultat su zabilježila dva profesionalna posrednika (VGT Broker d.o.o. Visoko i Unibroker d.o.o. Sarajevo), dok je profesionalni posrednik SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo zabilježio negativan finansijski rezultat.

Tabela 40. Pokazatelji analize finansijskih izvještaja profesionalnih posrednika na 31.12.2022.

Brokerska kuća	Koeficijent zaduženosti	Koeficijent likvidnosti
AW Broker doo Sarajevo	-	-
SEE Invest Solutions doo Sarajevo	0,02	20,33
Unibroker doo Sarajevo	0,05	11,93
VGT Broker doo Visoko	44,47	3,94

U periodu za koji se podnosi izvještaj likvidnost društava, prema podacima profesionalnih posrednika, nije bila upitna, jer je u toku cijele godine vrijednost pomenutog koeficijenta bila iznad 1.0 što podrazumijeva da svi navedeni posrednici ispunjavaju propisane uslove u vezi sa održivosti dozvole.

U 2022. godini, poslove sa vrijednosnim papirima na tržištu kapitala Federacije BiH obavljala su četiri profesionalna posrednika (AW Broker d.o.o. obustavljena dozvola) i šest banaka koje imaju dozvolu Komisije za obavljanje poslova sa vrijednim papirima. Svi ovlašteni učesnici (osim AW Brokera) su dostavili Komisiji na propisanom obrascu Poseban godišnji izvještaj o poslovanju. U ranijem periodu broj banaka sa dozvolom Komisije za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima je i bio veći jer je u toku 2022. godine došlo do spajanja SberBank sa ASA Banka d.d. Sarajevo.

Tabela 41. Pregled pokazatelja poslovanja ovlaštenih učesnika u 2022. godini

OVLAŠTENI UČESNIK		Broj zaposlenih	Prihodi (KM)	Rashodi (KM)	Rezultat (KM)
Profesionalni posrednik	AW Broker doo Sarajevo	-	-	-	-
	SEE Invest Solutions doo Sarajevo	5	114.367	132.176	-17.809
	Unibroker doo Sarajevo	4	221.213	152.625	68.588
	VGT Broker doo Visoko	6	801.540	357.284	444.256
	UKUPNO PROFESIONALNI POSREDNICI	15	1.137.120	642.085	495.035
Banka sa dozvolom Komisije za obavljanje poslova sa vp	ASA Banka d.d. Sarajevo	6	282.151	232.967	49.184
	Bosna Bank International d.d. Sarajevo	2	0	3.500	3.500
	Raiffeisen bank BH d.d. Sarajevo	9	443.817	663.917	-220.100
	Sparkasse Bank d.d. Sarajevo	3	6.000	94.978	88.978
	UniCredit Bank d.d. Mostar	7	127.904	54.684	73.219
	ZiraatBank BH d.d.	3	0	173.824	-173.824
	UKUPNO BANKE	30	859.872	1.223.870	-179.043
UKUPNO OVLAŠTENI UČESNICI		45	1.996.992	1.865.955	315.992

Napomena: Podaci u tabelama zasnivaju se na podacima prikazanim u izvještajima društava. Eventualne razlike poslovnih prihoda/rashoda u ovom tabelarnom prikazu u odnosu na druge ili unutar same tabele mogu se pojaviti jer postoje određene druge kategorije poslovnih prihoda/rashoda koji se ne odnose direktno na prihode/rashode iz poslova za koje društvo ima dozvolu Komisije (radi se o minimalnim i neznčajnim razlikama).

U 2022. bilo je 45 zaposlenih na poslovima s vrijednosnim papirima: od toga je 30 osoba bilo raspoređeno na poslove s vrijednosnim papirima kod banaka, dok je 15 osoba radilo kod profesionalnih posrednika.

Tabela 42. Prihodi po vrsti dozvole ovlaštenih učesnika u 2022. godini

Vrsta prihoda	Banke s dozvolom (KM)	Profesionalni posrednici (KM)	Ukupno (KM)
Prihodi ostvareni iz brokerskih poslova	426.810	1.057.608	1.484.418
Prihodi ostvareni iz dilerskih poslova	16.796	0	16.796
Prihodi ostvareni iz poslova market-makera	0	0	0
Prihodi iz poslova upravljanja portfeljem	0	0	0
Prihodi ostvareni iz poslova agenta emisije	0	49.799	49.799
Prihodi ostvareni iz poslova pokrovitelja emisije	0	0	0
Prihodi iz poslova investicijskog savjetovanja	0	0	0
Prihodi ostvareni iz skrbničkih poslova	369.452	0	369.452
Prihodi ostvareni iz depozitarskih poslova	46.815	0	46.815
UKUPNO	859.872	1.107.407	1.967.279

Ukupni prihodi iz poslova sa vrijednosnim papirima u 2022. godini iznose 1.967.279 KM (bez podataka za AW Broker). Prihodi generirani iz brokerskih poslova iznose 1.484.418 KM, te od toga profesionalni posrednici imaju udio od oko 60% u odnosu na banke sa dozvolom za obavljanje ovih poslova. Ukoliko posmatramo odnos udjela brokerskih poslova u ukupno ostvarenim prihodima možemo vidjeti da se od ukupnih prihoda na brokerske poslove odnosi oko 75,46%. Od ostalih poslova treba izdvojiti skrbničke poslove koji su generisali prihode u iznosu od 369.452 KM te je udio ovih poslova u ukupnim

poslovima oko 18,78%. Važno je napomenuti da 6 banaka ima dozvolu Komisije za obavljanje depozitarskih poslova; međutim, u toku 2022. godine samo su tri banke obavljale ove poslove.

3.4. Društva za upravljanje fondovima i investicijski fondovi

3.4.1. Uvod

Poslovnu 2022. godinu u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema izdatim dozvolama završilo je 9 društava za upravljanje fondovima (DUF-ova), 11 zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom (ZIF-ova) i 8 otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom (OIF-ovi), s tim da DUF Market Investment Group d.o.o. Sarajevo nema dozvolu za upravljanje investicijskim fondom, te nije ni obavljao registrovanu djelatnost tokom 2022. godine. Od 8 DUF-ova koji su imali dozvole za upravljanje investicijskim fondovima (IF-ovi), 6 DUF-ova je upravljalo jednim ili dvama ZIF-ovima, dva DUF-a upravljaju i ZIF-om i OIF-om, a dva DUF-a upravljaju isključivo OIF-ima. Pregled DUF-ova i IF-ova kojim upravlja svaki od DUF-ova na dan 31.12.2022. godine dat je u Tabeli 1.

Tabela 43. Pregled DUF-ova i IF-ova koji posluju u Federaciji BiH

Naziv DUF-a	Naziv IF-a
ABDS d.o.o. Sarajevo	ZIF BIG d.d. Sarajevo BOSFIN d.d. Sarajevo ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo ZIF
BLAGO d.o.o. Sarajevo	ZIF prevent d.d. Sarajevo
EURO-INVESTMENT d.d. Tuzla	ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla
SME INVEST d.o.o. Mostar	ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar SME BH EQUITY OIF
Triglav fondovi d.o.o. Sarajevo	Triglav dionički fond Triglav obveznički fond
MARKET INVESTMENT GROUP d.o.o. Sarajevo	/
NAPRIJED INVEST d.o.o. Sarajevo	ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo EUROFOND - 1 d.d. Sarajevo ZIF BONUS d.d. Sarajevo ZIF
LILIUM ASSET MANAGMENT d.o.o. Sarajevo	ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo OIF LILIUM GLOBAL
RAIFFEISEN INVEST d.d. Sarajevo	OIF RAIFFEISEN CASH RAIFFEISEN BALANCE OIF RAIFFEISEN EURO BOND OIF

Prema preliminarnim podacima, sedam DUF-ova je poslovalo sa pozitivnim finansijskim rezultatom, osim DUF-a Triglav fondovi d.o.o. Sarajevo koji je poslovaao sa gubitkom od 1.538.865 KM.

Ukupni rezultat je bruto dobit u iznosu od 1.867.514 što predstavlja pad od preko 50% u odnosu na prethodnu 2021. godinu. Međutim, posmatrano pojedinačno, 6 DUF-ova završilo je 2022. godinu uspješnije u odnosu na rezultat ostvaren u 2021. godini, dok su dva DUF-a postigla lošiji rezultat u odnosu na prethodnu godinu. Kao što je već navedeno, jedan DUF je imao negativan finansijski rezultat (detaljnije u Tabeli 2).

Posmatrano u apsolutnom iznosu najveće povećanje u ostvarenoj dobiti evidentirao je DUF ABDS d.o.o. Sarajevo (povećana ostvarena bruto dobit za 542.045 KM više u odnosu na prethodnu godinu). Ovo povećanje rezultat je činjenice da je tokom 2022. godine kod ovog DUF-a došlo do povećanja prihoda zbog povećanja broja investicijskih fondova kojima je upravljao tokom 2022. godine. Navedeni DUF upravlja je tokom 2022. godine sa 4 zatvorena investicijska fonda. Najveće smanjenje dobiti u odnosu na prethodnu godinu imao je DUF Triglav fondovi d.o.o. Sarajevo (ranije DUF Prof-In d.o.o. Sarajevo) koji je imao gubitak u iznosu od 1.538.425 KM. Ovaj DUF je tokom 2022. godine raskinuo ugovor za upravljanje Zatvorenim investicijskim fondom PROF PLUS d.d. Sarajevo, a u 2022. godini je

osnovao i započeo upravljati sa dva novootvorena investicijska fonda zbog čega su i prihodi ovog DUF-a tokom 2022. godine bili smanjeni.

Kada je u pitanju poslovanja IF-ova, 5 ZIF-ova je, u skladu sa novim, izmjenjenim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/21) i Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicione fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/21), ostvarilo gubitak, dok je 6 ZIF-ova ostvarilo dobit od poslovanja u 2022. godini. Ako posmatramo ukupne prihode i rashode (što uključuje i realizovane i nerealizovane prihode i rashode), 4 od 7 OIF-ova poslovalo je i ostvarilo pozitivan finansijski rezultat. Bruto finansijski rezultat svih IF-ova u 2022. godini je pozitivan i iznosi 5.402.096 KM.

Porast prihoda i rashoda rezultat je primjene novog kontnog plana u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za investicione fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/21), odnosno promjene sadržaja i forme finansijskih izvještaja za investicione fondove zbog početka primjene Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicione fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/21).

Naime, efekti promjene fer vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji su se u skladu sa prethodno važećim Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta u kontnom okviru i sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicijske fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 82/10 i 3/21) priznavali na kontima grupe 56 - Nerealizovani dobiti i gubici - efekti promjene fer vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, od 1.1.2022. godine kao datuma početka primjene Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za investicione fondove, priznaju se u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9 kroz bilans uspjeha.

U vezi sa početkom primjene Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za investicione fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/21) i Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicione fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/21), Komisija se obratila Federalnom ministarstvu finansija-financija inicijativom za izmjenu i dopunu Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH“, broj: 88/16, 11/17, 96/17, 94/19, 87/20 i 33/22) u vezi sa pitanjem poreznog tretmana nerealiziranih prihoda i rashoda po osnovu svođenja ulaganja na fer vrijednost, koji je za IF-ove nastao s početkom primjene novih Pravilnika, koji sada sa aspekta poreznih propisa ne prave razliku između realizovanih i nerealizovanih prihoda, odnosno svi nastali prihodi su oporezivi sa aspekta poreznih propisa.

U 2022. godini Komisija nije izdavala dozvole za osnivanje otvorenih investicijskih fondova. Međutim, nekoliko potencijalnih investitora su tražili razgovor i iskazali namjeru osnivanja novog DUF-a i novih OIF-ova.

U nastavku su interpretirani rezultati dobijeni primjenom horizontalne i vertikalne analize podataka o poslovanju DUF-ova i IF-ova u Federaciji BiH.

3.4.2. Podaci o poslovanju DUF-ova u 2022. godini

Na osnovu preliminarne podataka o poslovanju u 2022. godinu, 8 DUF-ova ostvarilo je ukupni prihod u iznosu od 12.952.883 KM, što predstavlja smanjenje za 354.500 KM ili cca 2,66% u odnosu na ostvarene prihode u prethodnoj godini.

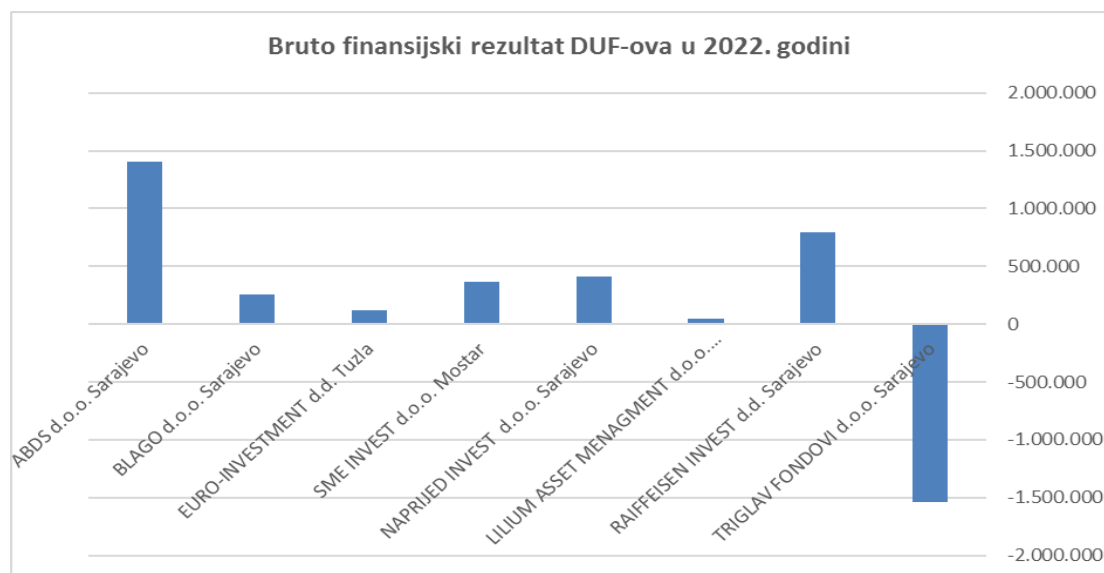
Od ukupnog iznosa ostvarenih prihoda, na poslovne prihode odnosi se iznos od 12.747.708 KM, što je za 892.853 KM ili 7,53% viši iznos u odnosu na 2021. godinu. Ostatak od 205.015 KM odnosi se na finansijske i ostale prihode, koje su u svojim izvještajima iskazali DUF-ovi, a što je u odnosu na prethodnu godinu smanjenje ovih prihoda za 1.247.354 KM.

Ukupni rashodi DUF-ova u 2022. godini u iznosu od 11.089.910 KM su povećani u odnosu na rashode u 2021. godinu za 3.061.785 KM ili cca 38%.

Osam DUF-ova koji su poslovali tokom 2022. godine ostvarili su pozitivan finansijski rezultat dok je jedan DUF ostvario negativan rezultat u iznosu od 1.538.425 KM. Ostvarena bruto dobit, ukupno za sve DUF-ove, iznosila je 1.867.514 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje za cca 65%.

Tabela 44. Pregled ukupnih prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2022. godine¹, pojedinačno po društvima za upravljanje

DUF	PRIHODI				RASHODI				BRUTO FINAN. REZULTAT
	Poslovni prihodi	Fina. prihodi	Ostali	Ukupni	Poslovni rashodi	Finan. rashodi	Ostali	Ukupni	
ABDS	3.429.683	51	11.337	3.441.071	1.408.074	4.864	619.900	2.032.838	1.408.233
BLAGO	710.679	10.838	2.252	723.769	438.876	1.965	25.410	466.251	257.518
EURO-INVESTMENT	473.562	18.088	67.759	559.409	439.893	0	1.381	441.274	118.135
SME INVEST	757.849	0	4.139	761.988	390.312	0	1.938	392.250	369.738
NAPRIJED INVEST	1.363.861	6.008	0	1.369.869	933.560	10.975	14.966	959.501	410.368
LILIUM ASSET MENAGMENT	324.824	0	0	324.824	279.412	0	0	279.412	49.953
RAIFFEISEN INVEST	5.446.735	1.164	41.314	5.489.213	4.650.821	1.829	44.129	4.696.779	792.434
TRIGLAV FONDOVI	240.515	23.234	18.991	282.740	1.025.920	0	795.685	1.821.605	-1.538.865
UKUPNO	12.747.708	59.383	145.792	12.952.883	9.566.868	19.633	1.503.409	11.089.910	1.867.514

Grafikon 6. Bruto finansijski rezultat DUF-ova u 2022. godini

Prema podacima iz bilansa stanja DUF-ova na dan 31.12.2022. godine, njihova ukupna sredstva iznosila su 28.875.311 KM, što je za 8.354.266 KM ili cca 22% manje u odnosu na 31.12.2021. godine. Navedeno smanjenje imovine DUF-ova posljedica je i smanjenja broja aktivnih DUF-ova u 2022. godini. Ako posmatramo strukturu sredstava, nije došlo do velike promjene odnosa između stalnih i tekućih

¹ Za DUF Market Investment Group d.o.o. Sarajevo nisu dostavljeni preliminarni podaci s obzirom na to da ovaj DUF nije ni obavljao registrovanu djelatnost tokom 2022. godine.

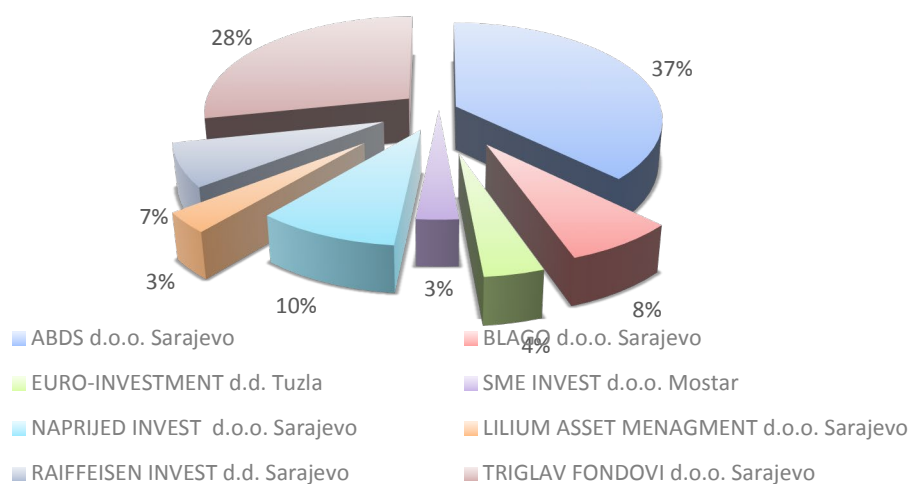
sredstava u aktivi DUF-ova. Tako se od ukupnog iznosa vrijednosti aktive/sredstava DUF-ova na stalna sredstva odnosi 40%, dok 60% iznosa čine tekuća sredstva.

Porast ukupnih sredstava u odnosu na 2021. godinu ostvarilo je 5 DUF-a u ukupnom iznosu od 1.463.957 KM, dok je kod preostala 3 zabilježen pad ukupnih sredstava u iznosu od cca 4,5 miliona, pri čemu je iznos od 2,9 miliona KM smanjenja evidentiran u izvještaju DUF-a Raiffeisen Invest d.d. Sarajevo što je posljedica smanjenja tekuće imovine - oročenog depozita iz kojeg je isplaćena dividenda vlasniku ovog DUF-a na osnovu odluke Skupštine ovog DUF-a tokom 2022. godine. Pregled strukturalnih podataka, aktive i pasive, iz skraćene bilance stanja na dan 31.12.2022. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu:

Tabela 45. Struktura aktive DUF-ova

Društvo za upravljanje	Stalna sredstva	Odložena porezna sredstva	Tekuća sredstva	Odložena porezna sredstva	Gubitak iznad visine kapitala	Ukupno
ABDS	7.875.160	163.539	2.724.996	0	0	10.763.695
BLAGO	413.016	0	1.722.015	0	0	2.135.031
EURO-INVESTMENT	123.309	0	1.019.166	0	0	1.142.475
SME INVEST	98.038	0	753.225	0	0	851.263
NAPRIJED INVEST d.o.o.	1.675.252	0	1.091.240	0	0	2.766.492
LILIUM ASSET MENAGMENT	202.289	0	770.081	0	0	972.370
RAIFFEISEN INVEST	226.252	160.764	1.678.617	0	0	2.065.633
TRIGLAV FONDOVI	557.117	0	7.621.235	0	0	8.178.352
UKUPNO	11.170.433	324.303	17.380.575	0	0	28.875.311

Pojedinačno učešće DUF-ova u ukupnoj aktivi

Grafikon 7. Pojedinačno učešće DUF-ova u ukupnoj aktivi

Tabela 46. Struktura pasive DUF-ova

Društvo za upravljanje	Ukupni kapital	Dugoročna rezervisanja	Dugoročne obaveze	Odložene porezne obaveze	Kratkoročne obaveze	PVR	Odložene porezne obaveze	Ukupno
ABDS	9.142.689	0	87.482		1.533.524	0	0	10.763.695
BLAGO	2.061.337	0	0	0	73.694	0	0	2.135.031
EURO-INVESTMENT	1.122.519	0	0	0	19.956	0	0	1.142.475
SME INVEST	740.818	31.247	0	0	79.198	0	0	851.263
NAPRIJED INVEST	2.606.903	0	41.266	0	118.323	0	0	2.766.492
LILIUM ASSET MANAGMENT	428.153	0	266.257	0	277.960	0	0	972.370
RAIFFEISEN INVEST	1.859.482	0	154.810	0	51.341	0	0	2.065.633
TRIGLAV FONDOVI	8.138.763	0	0	0	37.245	0	2.344	8.178.352
UKUPNO	26.100.664	31.247	549.815	0	2.191.241	0	2.344	28.875.311

Ukupne obaveze DUF-ova na dan 31.12.2022. godine iznose 2.774.647 KM, što je smanjenje od cca 25% u odnosu na stanje obaveza od 3,69 miliona KM, koliko su iznosile na 31.12.2021. godine. Kratkoročne obaveze su smanjene sa 2,79 miliona KM na 2,19 miliona KM. Također, dugoročne obaveze su smanjene sa cca 806 hiljada KM na cca 549 hiljada KM.

Pojedinačno posmatrano, najviši iznos kratkoročnih obaveza evidentiran je kod DUF-a ABDS d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.533.524 KM, dok je najveći iznos dugoročnih obaveza evidentiran kod DUF-a Lilium Asset Menagment d.o.o. Sarajevo u iznosu od 266.257 KM.

U ukupnoj pasivi DUF-ova, na kraju 2022. godine, obaveze učestvuju sa 10%, dok 90% pasive čini vrijednost ukupnog kapitala DUF-ova.

Ukupan kapital DUF-ova na dan 31.12.2022. godine iznosio je 26.100.664 KM, u poređenju sa 33.542.063 KM koliko je iznosio na na kraju 2021. godine.

U nastavku se daje i tabelarni prikaz strukture kapitala DUF-ova.

Tabela 47. Struktura kapitala DUF-ova

Društvo za upravljanje	Osnovni kapital	Emisi. premija	Zakonske i statutarne rezerve	Revalor. rezerve	Nerealiz. gubitak	Nerealiz. dobitak	Neraspoređena dobit	Gubitak do visine kapitala
ABDS d.o.o.	1.994.586		2.414.133	0	1.471.849	0	6.205.819	0
BLAGO d.o.o.	650.000	0	312.500	0	32.780	0	1.131.617	0
EURO-INVESTMENT	1.000.000	0	16.236	0	0	0	106.283	0
SME INVEST d.o.o.	400.000	0	0	0	0	0	340.818	0
NAPRIJED INVEST	1.000.000	0	350.000	0	684.804	150.125	1.791.582	0
LILIUM ASSET MNG	350.000	0	18.462	0	0	0	59.692	0
RAIFFEISEN INVEST	894.880	0	223.720	0	0	0	740.882	0
TRIGLAV FONDOVI	1.250.007	0	312.502	0	0	0	8.115.119	1.538.865
UKUPNO	7.539.473	0	3.647.553	0	2.189.433	150.125	18.491.812	1.538.865

3.4.3. Poslovanje investicijskih fondova u 2022. godini

Kako je u uvodnom dijelu pomenuto, izvještaji investicijskih fondova (IF-ova) sa početkom 2022. godine pripremljeni su u skladu sa novim, izmijenjenim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta („Službene novine Federacije BiH“ br. 81/21) i Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicione fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/21). Prema navedenim propisima, efekti promjene fer vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha uključuju se u prihode IF-ova i kada je riječ o nerealizovanoj dobiti, što je kod ZIF-ova uticalo na to da su njihovi prihodi iskazani u značajno višem iznosu u odnosu na prethodnu godinu. Naime, u skladu sa prethodno važećim Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta u kontnom okviru i sadržaju i formi finansijskih izvještaja za investicijske fondove („Službene novine Federacije BiH“, br. 82/10 i 3/21), efekti od usklađivanja ulaganja iz portfolija IF-ova priznavali su se na kontima grupe 56 - Nerealizovani dobiti i gubici - efekti promjene fer vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, pa nisu imali uticaj na iskazani finansijski rezultat ZIF-ova u bilansu uspjeha. Navedena reklasifikacija dovela je i do toga da su u bilansu stanja ZIF-ova iskazani značajni iznosi akumuliranih gubitaka u odnosu na registrovani osnovni kapital ZIF-ova.

Ukupni prihodi IF-ova u 2022 godini iznosili su 50.234.652 KM, od čega se na nerealizovane neto dobitke od promjene fer vrijednosti ulaganja iz portfolija IF-ova odnosi iznos od 32.199.837 KM. U odnosu na prethodnu godinu, ukupni prihodi IF-ova su porasli za više od 3 puta, a što je posljedica uključivanja u ukupne prihode efekata od promjene fer vrijednosti ulaganja iz portfolija IF-ova.

Ukupni prihodi ZIF-ova iznosili su 37.582.070 KM, od čega se na nerealizovane dobitke nastale zbog promjene fer vrijednosti ulaganja odnosi iznos od 29.375.761 KM, zbog čega su u značajnom porastu u odnosu na prethodnu godinu (za više od 5 puta) zbog promjene načina računovodstvenog evidentiranja i prezentiranja u finansijskim izvještajima.

Prihodi OIF-ova iznosili su 12.652.582 KM, s tim što je kod OIF-ova riječ o realizovanim prihodima, bilo da se radi o takozvanim poslovnim prihodima (prihodi od kamata i dividende, prihodi od naknade za upravljanje, prihodi od pozitivnih kursnih razlika) ili dobitcima realizovanim prodajom ulaganja u ime i za račun OIF-ova. Prihodi OIF-ova su porasli sa 9,4 miliona na 12,6 miliona, što je porast od 34%.

U 2022. godini prihodi IF-ova po osnovu dividende iznosili su 1.792.640 KM, od čega se na prihode ZIF-ova odnosi 1.700.441 KM ili cca 95% ukupnih prihoda koje su ostvarili IF-ovi po ovom osnovu. U odnosu na prethodnu godinu bilježimo pad prihoda od dividende za 1.040.962 KM. Posmatrano pojedinačno, najviše prihoda po ovom osnovu ostvario je ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo u iznosu od 729.639 KM. Realizovani dobiti ZIF-ova po osnovu prodaje vrijednosnih papira iznosili su 5.214.712 KM, dok su OIF-ovi po ovom osnovu ostvarili prihode u iznosu od 1.148.415 KM.

Tabela 48. Struktura prihoda IF-ova

NAZIV IF-a	PRIHODI					UKUPNI PRIHODI
	Prihodi od kamata	Prihodi od dividende	Realiz. neto dobiti od prodaje ulaganja	Nereal. neto dobiti od promjene FV ulaganja	Ostali prihodi i dobiti + neto poz. kurs. razlike	
ZIF BIG d.d. Sarajevo	0	5.956	752.272	2.445.351	6.045	3.209.624
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	45.779	729.639	69.016	4.974.723	595.725	6.414.882
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	0	573	20.017	916.487	16.200	953.277
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	0	0	73.086	574.400	347.490	994.976
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	0	328.711	99.162	0	0	427.873
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	18.572	212.341	208.133	5.537.599	60.000	6.036.645
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	0	122.390	213.107	2.509.561	0	2.845.058
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	0	0	131.485	745.441	196.978	1.073.904
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	0	7.733	58.733	4.486.908	0	4.553.374
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	1.649	82.907	188.455	1.610.492	1.847	1.885.350
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	13	210.191	3.401.246	5.574.799	858	9.187.107
UKUPNO ZIF-OVI	66.013	1.700.441	5.214.712	29.375.761	1.225.143	37.582.070
OIF SME BH EQUITY	5.261	42.175	63.087	143.431	0	253.954
OIF LILIUM GLOBAL	0	0	1.022.213	0	0	1.022.213

OIF RAIFFEISEN CASH	4.643.918	0	32.220	217.771	194	4.894.103
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	74.476	0	11.704	2.339.539	2.206	2.427.926
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	3.812.986	0	19.191	123.334	84	3.955.596
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	0	50.024	0	0	50	50.074
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	48.692	0	0	0	24	48.716
UKUPNO OIF-OVI:	8.585.333	92.199	1.148.415	2.824.076	2.559	12.652.582
UKUPNO IF-OVI:	8.651.347	1.792.640	6.363.126	32.199.837	1.227.702	50.234.652

Ukupni rashodi (realizovani i nerealizovani) koje su IF-ovi evidentirali u bilansu uspjeha u 2022. godini iznosili su 44.832.555 KM, od čega poslovni rashodi iznose 16.720.561 KM, realizovani gubici od prodaje ulaganja 901.306 KM, nerealizovani neto gubici od promjene fer vrijednosti ulaganja iznose 25.689.363 KM, a ostali rashodi i gubici iznose 1.521.325 KM. Ukoliko uporedimo 2022. i 2021. godinu, možemo zaključiti da je došlo da rasta rashoda u odnosu na prethodnu godinu kada su ukupni rashodi iznosili 22.738.086 KM, što je povećanje za cca dva puta.

Ukupni realizovani i nerealizovani rashodi ZIF-ova iznosili su 33.052.901 KM i viši su za dva puta u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom na to da su u ukupne rashode uključeni i nerealizovani neto gubici od promjene fer vrijednosti ulaganja u iznosu od 21.868.288 KM.

Ukupni realizovani i nerealizovani rashodi OIF-ova iznosili su 11.779.578 KM i viši su za 1,86 puta u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom na to da su u ukupne rashode uključeni i nerealizovani neto gubici od promjene fer vrijednosti ulaganja u iznosu od 3.821.075 KM

Ukupni realizovani gubici iznosili su 901.306 KM. Realizovani gubici su znatno smanjeni kod ZIF-ova: u 2021. godini iznosili su preko 2,7 miliona, a u 2022. godini iznose 693.162 KM. Kod OIF-ova su se ovi gubici također značajno smanjili i to sa 862.078 KM u 2021. godini na 208.144 KM u 2022. godini.

U strukturi rashoda IF-ova najznačajni trošak odnosi se na naknadu društva za upravljanje fondovima koja je u 2022. godini iznosila 12.572.254 KM. Naknada koja je fakturisana ZIF-ovima u 2022. godini iznosila je 6.896.392 KM, što je cca 66% poslovnih rashoda ZIF-ova.

Trošak naknade za upravljanje koja pripada DUF-ovima koji upravljaju OIF-ovima u 2022. godini iznosio je 5.675.862 KM ili 73% ukupnih poslovnih rashoda OIF-ova.

Upoređujući prethodnu i 2022. godinu zaključujemo da se trošak naknade DUF-ovima koji upravljaju ZIF-ovima smanjio za cca 5%, dok je kod DUF-ova koji upravljaju OIF-ovima naknada povećana za 30% u odnosu na prethodnu godinu zbog rasta neto vrijednosti imovine ovih fondova.

U 2022. godini na ime naknada članovima nadzornih odobora i direktorima ZIF-ova isplaćen je iznos od 986.913 KM na teret imovine ZIF-ova. Najveći trošak po ovom osnovu evidentiran je kod ZIF-a PROF PLUS d.d. Sarajevo u iznosu od 104.957 KM, dok je najmanji trošak po istom osnovu u iznosu 72.790 KM evidentiran kod ZIF-a Eurofond-1 d.d. Sarajevo.

Tabela 49. Struktura rashoda IF-ova

Naziv IF-a	RASHODI									Ukupni rashodi
	Naknada DUF-u	Transak. troškovi	Ulazno /izlazna naknada	Naknada depozitaru	Naknada član. NO i direktoru	Naknada RVP-u i KOMVP	Realiz. neto gubici od prodaje ulaganja	Nerealiz. neto gubici od promjene FV ulaganja	Ostali rashodi i gubici obaveze	
ZIF BIG d.d. Sarajevo	1.560.516	22.895	0	21.000	98.727	92.516	0	1.550	589.732	2.386.936
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	680.057	3.733	0	22.395	96.401	35.478	0	723.007	76.579	1.637.650
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	112.054	7.207	0	14.400	72.790	23.094	21.740	1.324.692	25.714	1.601.691
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	512.390	3.099	0	19.800	85.889	33.757	0	1.343.560	76.916	2.075.411
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	720.170	202	41.950	18.000	83.991	43.697	0	247.848	77.594	1.233.452

ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	1.129.967	64.629	0	24.389	104.957	62.451	524.249	1.801.633	148.999	3.861.274
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	444.308	18.088	646	21.271	77.099	33.519	42.786	1.275.684	56.111	1.969.512
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	315.776	122.860	0	19.200	86.881	35.766	0	1.527.155	188.773	2.296.411
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	699295	12.650	0	19.800	98.469	44.528	74.508	9.434.435	92.372	10.476.057
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	204.304	481	0	20.178	96.105	30.386	15.000	1.517.017	1.142	1.884.613
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	517.555	203.771	0	20.970	85.604	39.579	14.879	2.671.707	75.905	3.629.970
Ukupno ZIF-ovi	6.896.392	459.615	42.596	221.403	986.913	474.771	693.162	21.868.288	1.409.837	33.052.977
OIF SME BH EQUITY	16.062	2.212	0	12.110	0	247	0	0	8.969	39.600
OIF LILIUM GLOBAL	119.854	26.128	391	14.400	0	5.623	0	84.277	8.245	258.918
OIF RAIFFEISEN CASH	3.072.854	1.202	0	857.334	0	240.944	157.118	31.140	18.228	4.378.821
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	145.851	1.460	0	28.982	0	4.668	19.758	3.002.000	8.317	3.211.035
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	2.209.019	15	0	568.452	0	144.787	15.271	17.494	13.342	2.968.381
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	75.429	11.259	0	14.597	0	4.414	15.413	311.215	48.033	480.360
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	36.793	5.279	0	14.149	0	4.355	583	374.949	6.355	442.463
Ukupno OIF-ovi:	5.675.862	47.555	391	1.510.024	0	405.039	208.144	3.821.075	111.489	11.779.578
UKUPNO IF-ovi:	12.572.254	507.170	42.987	1.731.427	986.913	879.810	901.306	25.689.363	1.521.325	44.832.555

Na osnovu ostvarenih realizovanih prihoda i rashoda, 4 OIF-a i 6 ZIF-ova ostvarili su pozitivan finansijski rezultat, dok su 3 OIF-a i 5 ZIF-ova poslovali negativno.

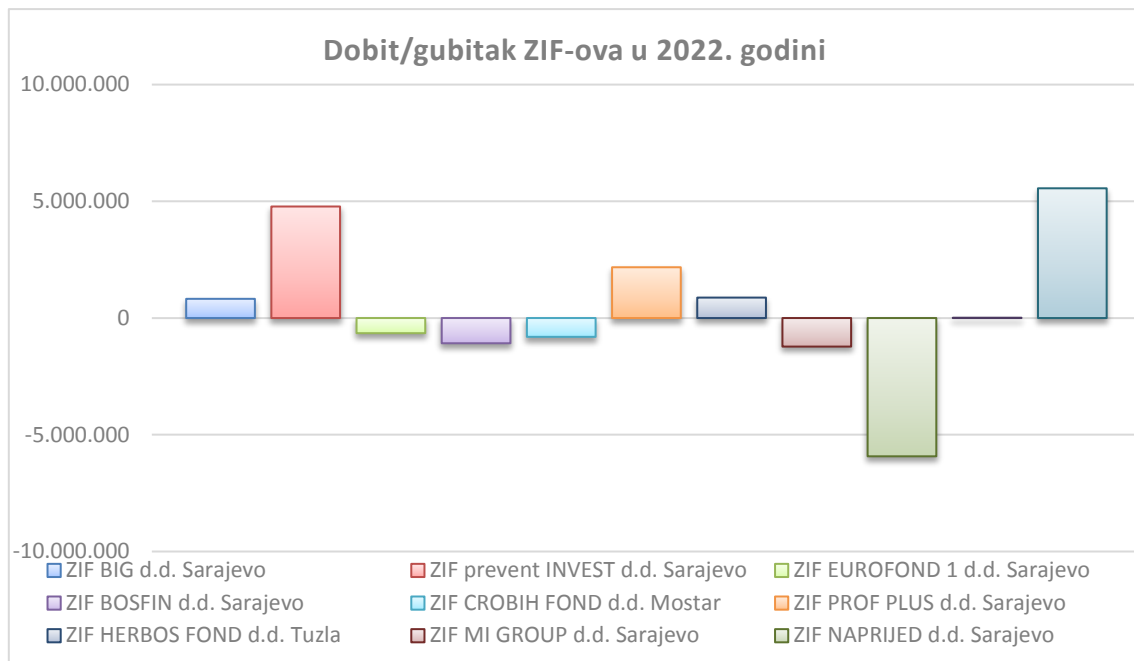
Ukupni finansijski rezultat IF-ova u 2022. godini iznosio je 5.402.096 KM, s tim da je zbirni rezultat ZIF-ova dobit u iznosu od 4.529.093 KM, dok je zbirni rezultat OIF-ova dobit u iznosu od 873.033 KM.

Analitički pregled rezultata poslovanja investicionih fondova po pojedinim kategorijama dat je u sljedećim tabelama i grafičkim prikazima.

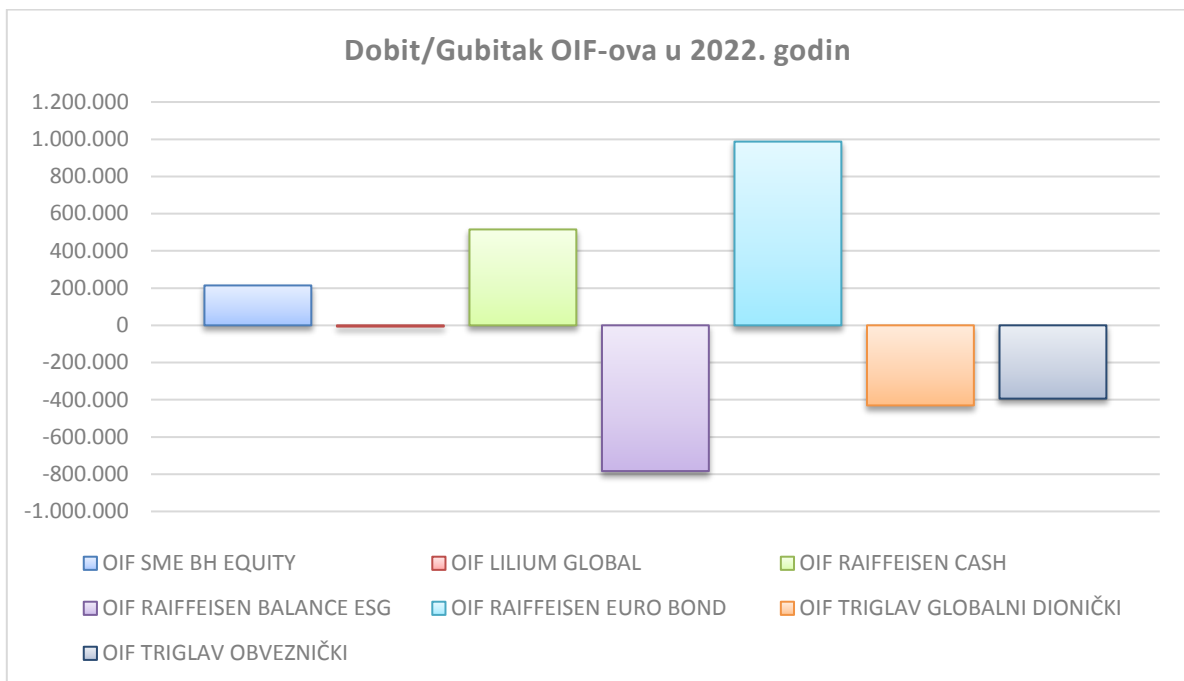
Tabela 50. Finansijski rezultat IF-ova

Naziv IF-a	Dobit/gubitak prije poreza	Porez na dobit	Dobit/gubitak	Ostali ukupni rezultat	Povećanje /smanjenje NVI
ZIF BIG d.d. Sarajevo	822.688	0	822.688	0	822.688
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	4.777.232	0	4.777.232	0	4.777.232
ZIF EUFOND 1 d.d. Sarajevo	-648.414	0	-648.414	0	-648.414
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	-1.080.435	0	-1.080.435	0	-1.080.435
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	-805.579	0	-805.579	0	-805.579
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	2.175.371	0	2.175.371	0	2.175.371
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	875.546	0	875.546	0	875.546
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	-1.222.507	0	-1.222.507	0	-1.222.507
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	-5.922.683	0	-5.922.683	0	-5.922.683
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	737	0	737	0	737
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	5.557.137	0	5.557.137	0	5.557.137
UKUPNO ZIF-ovi	4.529.093	0	4.529.093	0	4.529.093
OIF SME BH EQUITY	214.354	0	214.354	0	214.354
OIF LILIUM GLOBAL	763.295	0	763.295	0	763.295

OIF RAIFFEISEN CASH	515.283	0	515.283	0	515.283
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	-783.110	0	-783.110	0	-783.110
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	987.214	0	987.214	0	987.214
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	-430.286	0	-430.286	0	-430.286
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	-393.747	0	-393.747	0	-393.747
UKUPNO OIF-ovi:	873.003	0	873.003	0	873.003
UKUPNO IF-ovi:	5.402.096	0	5.402.096	0	5.402.096

Grafikon 8. Dobit/gubitak ZIF-ova u 2022. godini

Grafikon 9. Dobit/gubitak OIF-ova u 2022. godini

Iz posebnih - dodatnih statističkih izvještaja IF-ova, izdvajamo pregled podataka o poslovnim troškovima koji se naplaćuju na teret imovine IF-a, u kojem je data struktura troškova i učešće u ukupnim troškovima poslovanja, te njihov odnos prema prosječnoj neto vrijednosti imovine fonda u izvještajnom periodu.

Tabela 51. Struktura poslovnih rashoda IF-ova

Vrsta troška	ZIF	Udio %	OIF	Udio %	IF	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	6.896.392	65,73	5.675.862	73,23	12.572.254	68,92
Naknada Registru	130.613	1,24	0	0,00	130.613	0,72
Naknada depozitaru	221.403	2,11	1.510.393	19,49	1.731.797	9,49
Naknada za reviziju	76.050	0,72	60.136	0,78	136.186	0,75
Naknada za računovodstvo	253.343	2,41	0	0,00	253.343	1,39
Naknada berzi	125.400	1,20	0	0,00	125.400	0,69
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	501.421	4,78	47.486	0,61	548.907	3,01
Troškovi servisiranja dioničara	27.131	0,26	0	0,00	27.131	0,15
Naknade i troškovi nadzornog odbora	220.520	2,10	0	0,00	220.520	1,21
Naknade i troškovi direktora fonda	766.049	7,30	0	0,00	766.049	4,20
Ostali troškovi	1.273.205	12,14	456.483	5,89	1.729.689	9,48
Ukupno troškovi:	10.491.528	100,00	7.750.361	100,00	18.241.889	100,00
Prosječna godišnja vrijednost NVI	307.051.154		512.374.980		819.426.134	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj NVI IF-a (%)	3,42		1,51		2,23	

Trošak IF-ova koji se odnosi na naknadu DUF-ovima za upravljanje IF-ovima daje se u sljedećem tabelarnom pregledu pojedinačno za svaki od IF-ova.

Tabela 52. Trošak naknade za upravljanje po IF-ovima

NAZIF IF-a	IZNOS
BIG	1.560.516
prevent INVEST	680.057
Eurofond 1	112.054
Bosfin	512.390
CROBIH Fond	720.170
Prof plus	1.129.967
Herbos fond	444.308
MI Group	315.776
Naprijed	699.295
Fortuna fond	204.304
Bonus	517.555
UKUPNO ZIF-ovi	6.896.392
SME BH Equity	16.062
LILIUM GLOBAL	119.854
RAIFFEISEN CASH	3.072.854
RAIFFEISEN BALANCE	145.851
RAIFFEISEN EURO BOND	2.209.019
TRIGLAV OBVEZNIČKI	36.793
TRIGLAV DIONIČKI	75.429
UKUPNO OIF-ovi	5.675.862
UKUPNO	12.572.254

Kao što je već navedeno, osim realizovanih prihoda i rashoda, u bilans uspjeha IF-ova uključeni su i nerealizovani dobiti i gubici koji su rezultat promjene vrijednosti finansijskih instrumenata (vrijednosnih papira) iz portfolija fondova, pa se u narednoj tabeli daje pregled nerealizovane neto dobiti/gubitaka od promjene vrijednosti ulaganja pojedinačno za svaki od IF-ova. Ukupno posmatrano kod ZIF-ova je evidentirana neto nerealizovana dobit u iznosu od 7.507.473 KM, dok su OIF-ovi u neto iznosu evidentirali nerealizovane gubitke u iznosu od 996.999 KM. U nastavku se donosi tabelarni prikaz podataka o ostvarenim neto nerealizovanim dobitima/gubicima od promjene fer vrijednosti ulaganja, pojedinačno po fondovima.

Tabela 53. Nerealizovana neto dobit/gubitak od promjene FV ulaganja po IF-ovima

NAZIF IF-a	Nerealizovani neto dobitak/gubitak od promjene FV ulaganja
ZIF BIG d.d. Sarajevo	2.443.801
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	4.251.716
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	-408.205
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	-769.160
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	-247.848
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	3.735.966
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	1.233.877
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	-781.714
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	-4.947.527
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	93.475
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	2.903.092
Ukupno ZIF-ovi	7.507.473
OIF SME BH EQUITY	143.431
OIF LILIUM GLOBAL	-84277
OIF RAIFFEISEN CASH	186.631
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	-662.460
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	105.840
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	-311.215
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	-374.949
Ukupno OIF-ovi:	-996.999
UKUPNO IF-ovi:	6.510.474

Također se daje i tabelarni prikaz podataka o ostvarenoj neto realizovanoj dobiti/gubicima od prodaje ulaganja IF-ova, pojedinačno po fondovima, kako slijedi:

Tabela 54. Realizovana neto dobit/gubitak od prodaje ulaganja po IF-ovima

NAZIF IF-a	Realizovana neto dobit/gubitak od prodaje ulaganja
ZIF BIG d.d. Sarajevo	752.272
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	69.016
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	-1.723
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	73.086

ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	99.162
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	-316.116
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	170.321
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	131.485
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	-15.775
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	173.455
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	3.386.367
Ukupno ZIF-ovi	4.521.550
OIF SME BH EQUITY	63.087
OIF LILIUM GLOBAL	1.022.213
OIF RAIFFEISEN CASH	-124.898
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	-8.055
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	3.920
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	-15.413
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	-583
Ukupno OIF-ovi:	940.271
UKUPNO IF-ovi:	5.461.821

Ukupna imovina investicijskih fondova na dan 31.12.2022. godine iznosila je 901.108.899 KM, što je povećanje za cca 15% u odnosu na stanje imovine u prethodnoj godini.

Imovina ZIF-ova povećana je za 1,51% u odnosu na prethodnu godinu i iznosila je 306.125.495 KM, dok je imovina OIF-ova povećana za cca 24% u odnosu na prethodnu godinu te na kraju 2022. godine iznosi 594.983.404 KM. Povećanje imovine OIF-ova rezultata je rasta imovine OIF-ova kojima upravlja Raiffeisen Invest d.d. Sarajevo, kao i osnivanje i početka rada dva nova OIF-a kojima upravlja DUF Triglav fondovi d.o.o. Sarajevo u toku 2022. godine.

Od ukupnog iznosa imovine, 34% čini imovina ZIF-ova, dok se 66% ukupne imovine odnosi na imovinu OIF-ova. Ovi podaci pokazuju zadržani trenda rasta vrijednosti imovine OIF-ova u ukupnoj imovini IF-ova u Federaciji BiH.

Stanje gotovine, prema preliminarnim podacima o poslovanju IF-ova, iznosilo je 148.704.984 KM, što u odnosu na prethodni izvještajni period predstavlja povećanje za 67%. ZIF-ovi su na ovoj poziciji iskazali iznos od 14.317.049 KM, što je povećanje za 28% u odnosu na stanje na kraju prethodne godine. Kod OIF-ova, stanje gotovine iznosilo je 134.387.935 KM, što je povećanje za cca 57 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu.

Najveći iznos gotovine kod ZIF-ova, na dan 31.12.2022. godine, raspoloživ je na računu ZIF-a FORTUNA FOND d.d. Sarajevo u iznosu od 6.692.118 KM, dok kod OIF-ova, OIF RAIFFEISEN CASH raspolaže sa najvećim iznosom gotovine od 83.400.293 KM. Najnižu likvidnost, uzimajući u obzir samo stanje gotovine na kraju 2022. godine, imao je ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo sa stanjem na računu u iznosu od 19.197 KM.

Na dan 31.12.2022. godine ulaganje IF-ova iznosila su 751.432.769 KM, što je cca 83% ukupne imovine IF-ova. Ukupna ulaganja ZIF-ova na dan 31.12.2022. godine iznosila su 290.846.565 KM i povećana su za oko 6,4 milion KM ili za cca 2,26% u odnosu na prethodnu godinu. Ulaganja OIF-ova u iznosu od 460.586.203 KM povećana su za cca 63 miliona KM ili 16% u odnosu na stanje ulaganja na posljednji dan prethodne godine.

U strukturi ukupnih ulaganja ZIF-ova, najznačajniji iznos od 266.490.030 KM čine ulaganja fondova u finansijsku imovinu iskazanu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, zatim slijede ulaganja u nekretnine evidentirana u ukupnom iznosu od 22.737.124 KM, a koja su evidentirana u imovini ZIF-a BIG d.d.

Sarajevo (9.361.100 KM), ZIF EUROFOND d.d. Sarajevo (447.488 KM), ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo (3.629.000 KM), ZIF-a MI GROUP d.d. Sarajevo (4.631.598 KM) i ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo (4.667.938 KM).

U strukturi ukupnih ulaganja OIF-ova, najznačajniji iznos od 391.097.476 KM čine ulaganja u finansijsku imovinu po amortizacijskom trošku, koja je u odnosu na prethodni izvještajni period povećana za cca 57%. U ovu kategoriju ulaganja isključivo je razvrstana imovina otvorenih investicijskih fondova iz RAIFFEISEN grupacije, te imovina ZIF-a prevent Invest d.d. Sarajevo u iznosu od 1.619.411 KM.

Tabela 55. Struktura ulaganja IF-ova prema MSFI 9 na 31.12.2022. godine

NAZIV IF-a	Ulaganja u instrumente kapitala	Ulaganja u dužničke instr.	Potraživanja iz posl.	Obveznice po amortiz. trošku	Depoziti	Ostala FI po amortizacijskom trošku	Ulaganj u nekretnine	Ostala imovina i potraživanja	Vrijednost
ZIF BIG d.d. Sarajevo	55.922.256	0	0	0	0	0	9.361.100	113.133	65.283.356
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	25.245.774	0	0	1.619.411	0	0	0	0	26.865.185
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	6.636.644	0	16.200	0	0	0	447.488	73.503	7.084.132
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	19.790.510	0	0	0	0	0	3.629.000	0	23.419.510
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	27.023.600	0	0	0	0	0	0	0	27.023.600
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	37.691.217	0	0	0	0	0	4.667.938	75.119	42.359.155
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	19.404.242	0	0	0	0	0	0	12.124	19.404.242
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	15.394.099	0	0	0	0	0	4.631.598	183.422	20.025.697
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	25.418.385	0	0	0	0	0	0	121.616	25.418.385
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	6.158.979	0	20	0	0	0	0	0	6.158.979
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	27.804.324	0	0	0	0	0	0	962.992	27.804.324
Ukupno ZIF-ovi	266.490.030	0	16.220	1.619.411	0	0	22.737.124	1.541.909	290.846.565
OIF SME BH EQUITY	819.950	144.938	0	0	0	0	0	0	964.888
OIF LILIUM GLOBAL	6.360.488	0	0	0	0	0	0	0	6.360.488
OIF RAIFFEISEN CASH	32.452.317	0	0	175.214.996	72.079.732	3.542.808	0	0	283.289.853
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	1.567.891	2.438.743	0	0	0	0	0	0	4.006.634
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	18.295.056	0	0	127.283.011	12.976.928	0	0	0	158.554.995
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	3.829.736	0	0	0	0	0	0	0	3.829.736
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	0	3.579.609	0	0	0	0	0	0	3.579.609
UKUPNO OIF-OVI	63.325.438	6.163.290	0	302.498.007	85.056.660	3.542.808	0	0	460.586.202
UKUPNO IF-OVI:	329.815.468	6.163.290	16.220	304.117.418	85.056.660	3.542.808	22.737.124	1.541.909	751.432.767

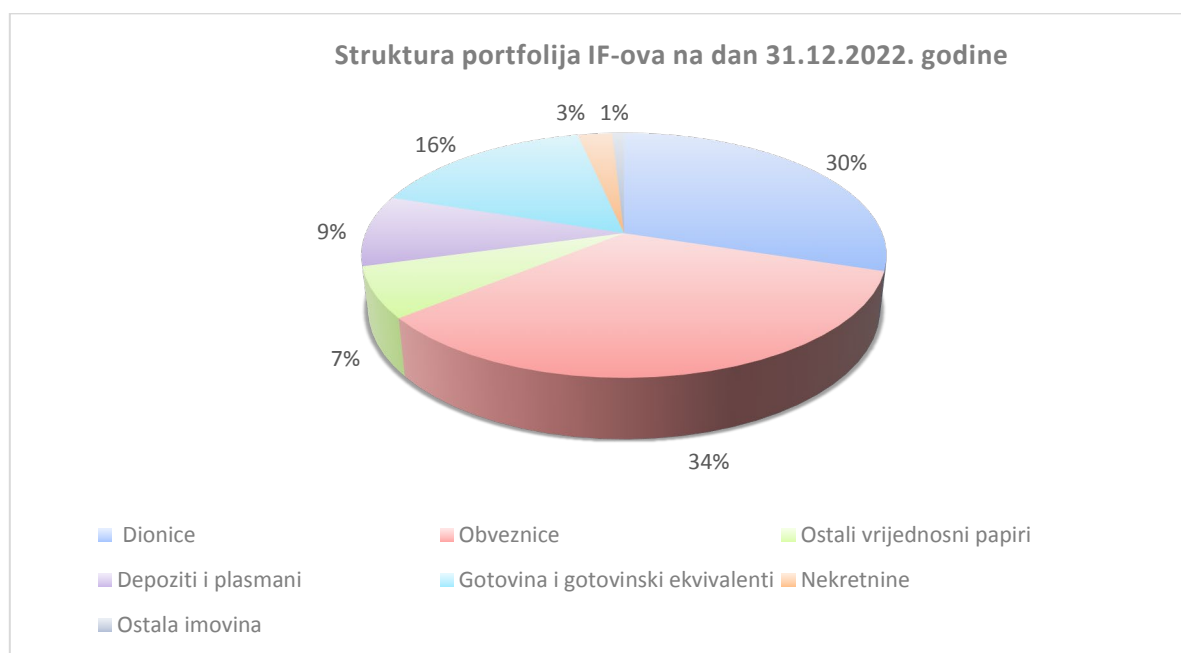
Struktura ulaganja ZIF-ova upućuje da je riječ o dioničkim fondovima, dok su, s druge strane, među OIF-ovima po vrijednosti neto imovine i strukturi ulaganja dominantni novčani fondovi.

Na dan 31.12.2022. godine, IF-ovi u svom portfoliju imaju dionice različitih emitenata iz BiH i inostranstva, čija je ukupna vrijednost 269.501.811 KM, što čini preko 29% ukupne imovine IF-ova. Ulaganja u obveznice iznose 307.425.264 KM ili 34% ukupnih ulaganja, dok depoziti i plasmani iznose 233.440.432 KM ili 25% ukupne imovine svih IF-ova.

Detaljan pregled strukture imovine fonda na dan 31.12.2022. godine daje se u sljedećoj tabeli i grafičkom prikazu.

Tabela 56. Struktura ulaganja IF-ova na 31.12.2022. godine

R. br.	Opis	vrijednost ZIF- ova 31.12.2022.	% u imovini ZIF- ova	vrijednost OIF- ova 31.12.2022.	% u imovini OIF-ova	vrijednost IF- ova 31.12.2022.	% u imovini IF- ova
1.	Dionice	259.001.173	84,61	10.500.638	1,76	269.501.811	29,91
2.	Obveznice	1.681.580	0,55	305.743.684	51,39	307.425.264	34,12
3.	Ostali vrijednosni papiri	7.426.688	2,43	52.808.061	8,88	60.234.749	6,68
4.	Depoziti i plasmani	0	0,00	84.735.447	14,24	84.735.447	9,40
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	14.317.050	4,68	134.387.935	22,59	148.704.985	16,50
6.	Nekretnine	22.737.124	7,43	0	0,00	22.737.124	2,52
7.	Ostala imovina	961.880	0,31	6.807.9640	1,14	7.769.520	0,86
	UKUPNA IMOVINA	36.125.494	100,00	594.983.404	100,00	901.108.899	100,00
I							
II	UKUPNE OBAVEZE	3.182.233		933.224		4.096.724	
III=(I-II)	NETO IMOVINA	302.943.262		594.033.441		896.995.435	

Grafikon 10. Struktura portfolija IF-ova na 31.12.2022. godine

Ukupne obaveze fondova 31.12.2022. godine iznosile su 4.115.458 KM i smanjene su za cca 53% ili za više od 4,7 miliona KM u odnosu na stanje od 31.12.2021. godine.

Obaveze ZIF-ova na 31.12.2022. godine iznosile su 3.182.233 KM i povećane su za 76 hiljada KM ili 2,4% u odnosu na iznos iz prethodne godine, dok su obaveze OIF-ova u iznosu od 933.225 KM smanjene za više od 6 puta u odnosu na prethodnu godinu.

Pregled podataka iz Izveštaja o finansijskom položaju na dan 31.12.2022. godine, koji se odnose na strukturu imovine i obaveza, pojedinačno po IF-ovima, daje se u narednim tabelarnim prikazima.

Tabela 57. Struktura imovine IF-ova na 31.12.2022. godine

NAZIV IF-a	IMOVINA						
	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	Ulaganja				Ostala imovina i potraživanja	Ukupna imovina
		Finansijska imovina po FV kroz BU	Finansijska imovina po FV kroz ostali ukupni rezultat	Finansijska imovina po amortizacijskom trošku	Nekretnine		
ZIF BIG d.d. Sarajevo	498.750	55.922.256	0	0	9.361.100	113.133	65.895.239
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	3.012.640	25.245.774	0	1.619.411	0	267.687	30.145.512
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	73.503	6.636.644	0	0	447.488	16.200	7.173.835
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	19.197	19.790.510	0	0	3.629.000		23.438.707
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	952.820	27.023.600	0	0	0	0	27.976.420
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	1.781.908	37.691.217	0	0	4.667.938	75.119	44.216.182
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	342.814	19.404.242	0	0	0	12.124	19.759.180
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	92.867	15.394.099	0	0	4.631.598	183.422	20.301.986
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	121.616	25.418.385	0	0	0		25.540.001
ZIF FORTUNA FOND	6.752.118	6.158.979	0	0	0	20	12.911.117
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	668.816	27.804.324	0	0	0	294.176	28.767.316
Ukupno ZIF-ovi	14.317.049	266.490.030	0	1.619.411	22.737.124	961.881	306.125.495
OIF SME BH EQUITY	971.513	964.888	0	0	0	1.829	1.938.230
OIF LILIUM GLOBAL	76.564	6.360.488	0	0	0	1.580	6.438.631
OIF RAIFFEISEN CASH	83.400.293	32.452.317	0	250.837.536	0	0	366.690.146
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	2.093.980	4.006.634	0	0	0	0	6.100.614
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	46.853.219	18.295.056	0	140.259.940	0	0	205.408.215
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	453.701	3.829.736	0	0	0	5.857	4.289.294
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	538.665	3.579.609	0	0	0	0	4.118.274
Ukupno OIF-ovi	134.387.935	69.488.728	0	391.097.476	0	9.266	594.983.404
UKUPNO IF-ovi:	148.704.984	335.978.758	0	392.716.887	22.737.124	971.146	901.108.899

Tabela 58. Struktura obaveza IF-ova na dan 31.12.2022. godine

NAZIV ZIF-a	OBAVEZE					Ukupne obaveze
	Finansijske obaveze po FV kroz BU	Finansijske obaveze po amortizacijskom trošku	Porezne obaveze	Rezervisanja	Ostale obaveze	
ZIF BIG d.d. Sarajevo	0	0	0	0	521.075	521.075
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	0	0	0	0	144.735	144.735
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	0	0	0	0	95.741	95.741
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	0	0	0	0	1.332.017	1.332.017
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	0	0	0	0	80.686	80.686
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	0	0	0	0	304.950	304.950

ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	0	0	0	0	52.061	52.061
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	0	0	0	0	102.374	102.374
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	0	0	0	0	319.195	319.195
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	0	0	0	0	67.210	67.210
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	104.643	0	0	0	57.545	162.188
Ukupno ZIF-ovi	104.643	0	0	0	3.077.590	3.182.233
OIF SME BH EQUITY	0	0	0	0	8.072	8.072
OIF LILIUM GLOBAL	9.848	0	0	0	0	9.848
OIF RAIFFEISEN CASH	0	0	0	0	536.120	536.120
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	0	0	0	0	22.426	22.426
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	0	0	0	0	308.758	308.758
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	0	0	0	0	36.513	36.513
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	0	0	0	0	11.488	11.488
Ukupno OIF-ovi	9.848	0	0	0	923.377	933.225

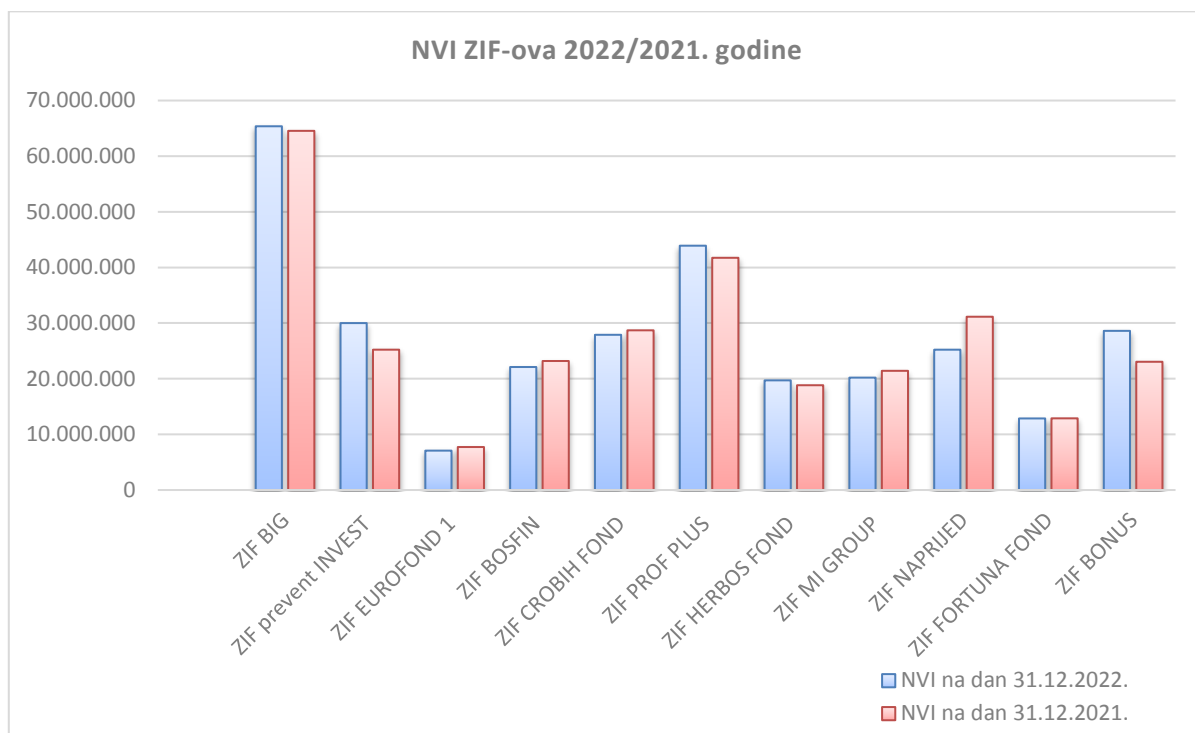
Neto vrijednost imovine svih IF-ova, odnosno njihov ukupan kapital na dan 31.12.2022. godine iznosi 896.993.442 KM, što predstavlja povećanje za više od 123 miliona KM ili cca 16% u odnosu na prethodnu godinu. Neto vrijednost imovine ZIF-ova u iznosu od 302.943.262 KM, povećana je za cca 1,5% u odnosu na stanje 31.12.2021. godine, dok je neto vrijednost imovine OIF-ova u iznosu od 594.050.179 KM povećana za više od 118 miliona KM ili za cca 28% u odnosu na stanje na kraju 2021. godine.

Neto vrijednost imovine po fondovima na kraju 2022. godine u odnosu na isti dan prethodne godine data je u sljedećem tabelarnom i grafičkom prikazu.

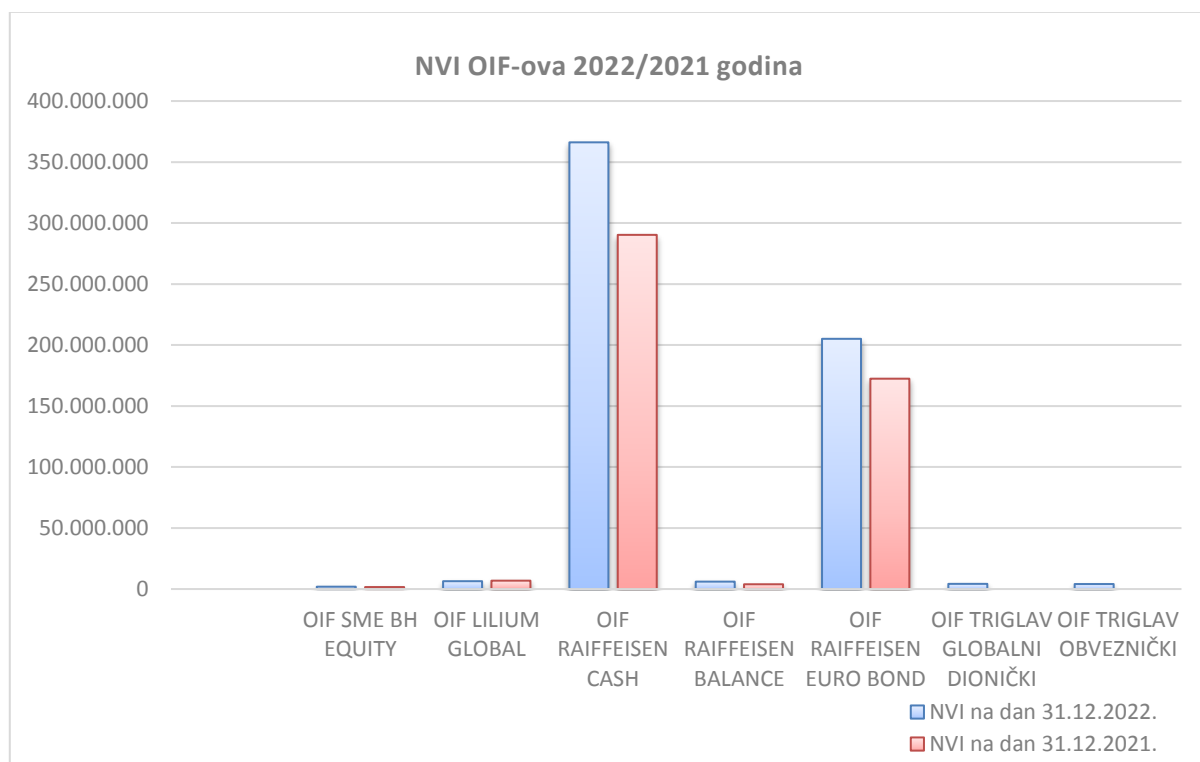
Tabela 59. NVI IF-ova 2022/2021. godine

NAZIV IF-A	NVI NA DAN 31.12.2022.	NVI NA DAN 31.12.2021.	RAZLIKA	% SMANJENJA/ POVEĆANJA
ZIF BIG d.d. Sarajevo	65.374.164	64.551.476	822.688	1,27
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	30.000.777	25.223.545	4.777.232	18,94
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	7.078.094	7.726.508	-648.414	-8,39
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	22.106.690	23.187.125	-1.080.435	-4,66
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	27.895.734	28.701.312	-805.578	-2,81
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	43.911.231	41.735.860	2.175.371	5,21
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	19.707.119	18.831.573	875.546	4,65
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	20.199.612	21.422.119	-1.222.507	-5,71
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	25.220.806	31.143.489	-5.922.683	-19,02
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	12.843.907	12.881.452	-37.545	-0,29
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	28.605.128	23.047.991	5.557.137	24,11
Ukupno ZIF-ovi	302.943.263	298.452.450	4.490.812	1,50
OIF SME BH EQUITY	1.930.158	1.632.082	298.076	18,26
OIF LILIUM GLOBAL	6.428.783	6.865.204	-436.421	-6,36
OIF RAIFFEISEN CASH	366.154.025	290.312.134	75.841.892	26,12
OIF RAIFFEISEN BALANCE	6.078.189	3.916.142	2.162.047	55,21

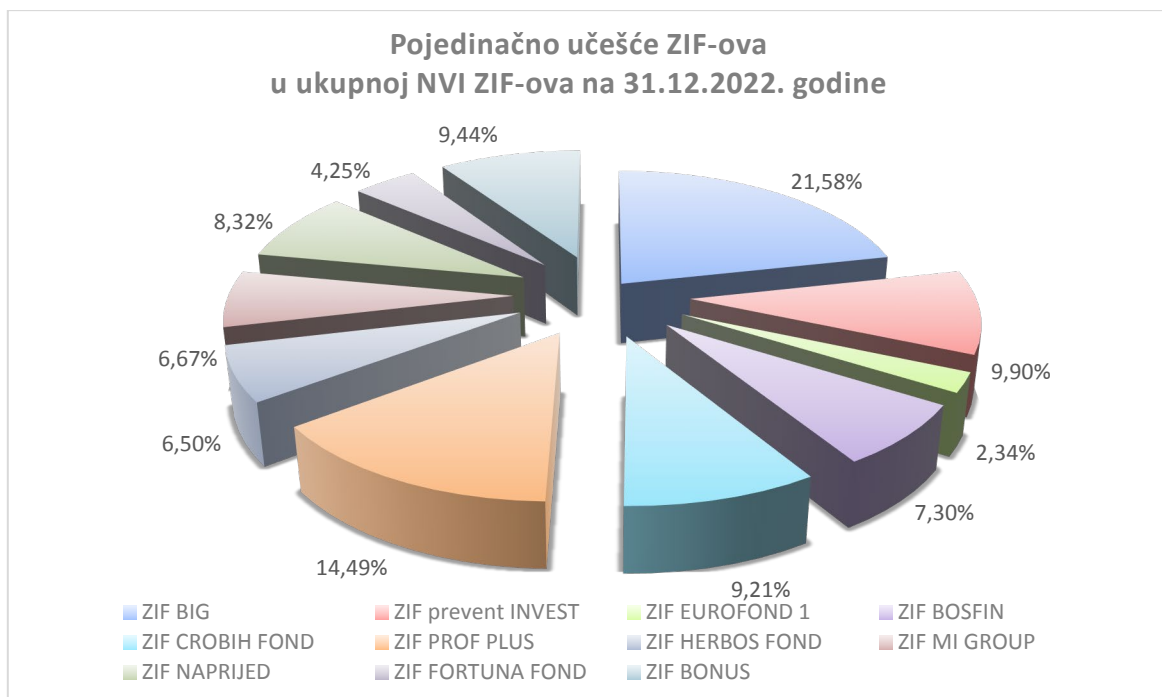
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	205.099.457	172.418.696	32.680.761	18,95
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	4.252.781	Nije poslovao	4.252.781	
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	4.106.786	Nije poslovao	4.106.786	
Ukupno OIF-ovi	594.050.179	475.144.258	118.905.922	25,03
UKUPNO	896.993.442	773.596.708	123.396.734	15,95

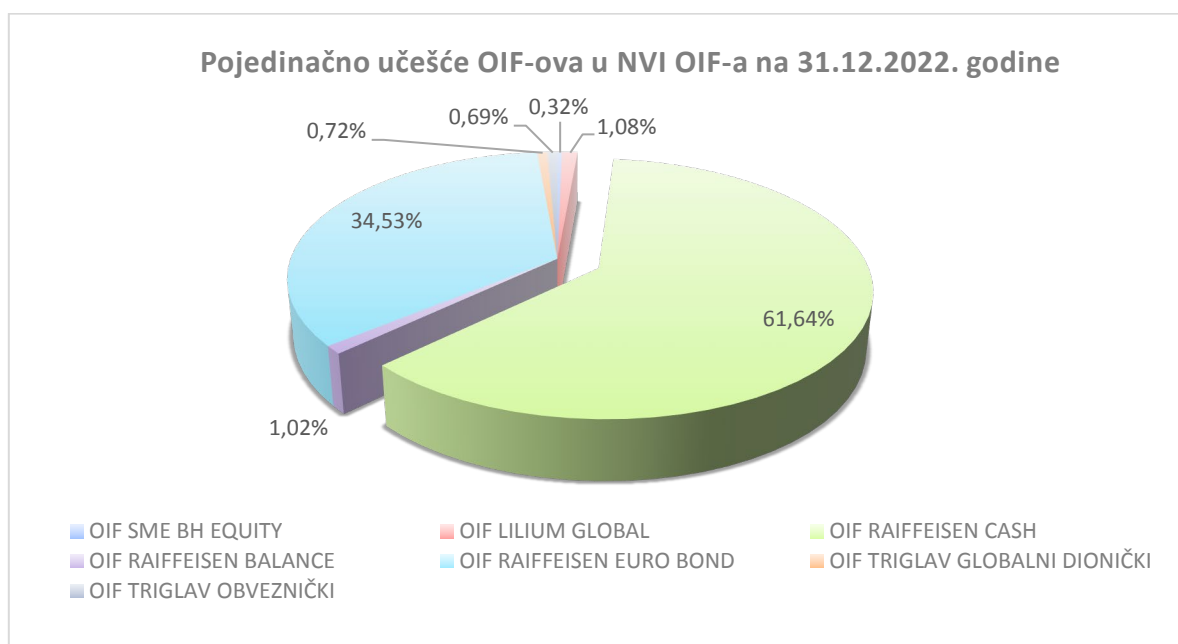
Grafikon 11. NVI ZIF-ova 2022/2021. godine

Grafikon 12. NVI OIF-ova 2022/2021. godina

Grafikon 13. Pojedinačno učešće ZIF-ova u ukupnoj NVI ZIF-ova na 31.12.2022. godine

Grafikon 14. Pojedinačno učešće OIF-ova u NVI OIF-a na 31.12.2022. godine

Pregled neto vrijednosti sredstava po dionici/udjelu prema izvještajima fondova i cijena po dionici ZIF-ova, prema zvaničnom službenom kursu SASE na dan 31.12.2020., 31.12.2021. i 31.12.2022. godine, daje se u narednoj tabeli.

Tabela 60. NVI IF-ova po dionici/udjelu i cijena dionica

ZIF	Neto vrijednost sredstava po dionici na dan			Cijena po dionici po zvaničnom službenom kursu SASE		
	31.12.22.	31.12.21.	31.12.20.	31.12.22.	31.12.21.	31.12.20.
BIG	6,13	6,06	6,94	0,76	1,28	1,02
PREVENT INVEST	14,84	12,47	9,65	2,35	2,57	2,50
EUROFOND 1	1,96	2,14	2,13	0,64	0,65	0,73
BOSFIN	7,28	7,93	9,21	0,97	0,99	0,90
CROBIH FOND	9,14	9,4	8,31	4,09	4,1	2,40
PROF PLUS	8,66	8,23	7,65	2,85	3,57	3,50
HERBOS FOND	6,91	6,6	6,29	4,40	5,39	5,98
MI GROUP	4,1	4,32	4,97	0,86	0,9	0,92
NAPRIJED	6,19	7,64	7,91	1,45	1,18	0,89
FORTUNA FOND	5,74	5,77	6,25	2,18	1,39	1,00
BONUS	8,63	6,95	6,57	5,45	5,49	6,12
OIF	Neto vrijednost sredstava po udjelu na dan					
	31.12.22.	31.12.21.	31.12.20.			
SME BH EQUITY	7,4656	6,5878	5,6508			
LILIUM GLOBAL	2,0412	1,8358	1,8399			
RAIFFEISEN CASH	111,5058	111,3201	110,8326			
RAIFFEISEN BALANCE	111,6368	128,3597	111,6368			
RAIFFEISEN EURO BOND	204,0234	202,9393	204,0234			
TRIGALV OBVEZNIČKI	90,3837					
TRIGLAV DIONIČKI	89,8264					

Iz prezentiranih podataka u prethodnoj tabeli vidi se da se tržišne cijene dionica ZIF-ova kreću u rasponu 12,40% - 69,68% njihove neto knjigovodstvene vrijednosti po dionici. Najmanja razlika između neto knjigovodstvene vrijednosti dionice i tržišne cijene dionice utvrđena je kod ZIF-a BONUS d.d. Sarajevo, dok je najviša razlika između knjigovodstvene vrijednosti dionice i tržišne cijene dionice evidentirana kod ZIF-a BIG d.d. Sarajevo.

Tabela 61. Struktura ukupnog kapitala ZIF-ova na 31.12.2022. godine

STRUKTURA KAPITALA								
ZIF	Dionički kapital/udjeli	Dionička premija	Rezerve	Dobit	Gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	BROJ DIONICA	NVI/DIONICA
ZIF BIG d.d. Sarajevo	273.916.665	816.964	0	4.888.380	214.247.845	65.374.164	10.658.236	6,13
ZIF prevent INVEST d.d. Sarajevo	79.766.598	0	-21.592	13.969.879	63.714.108	30.000.777	2.021.967	14,84
ZIF EUROFOND 1 d.d. Sarajevo	64.985.958	3.184.128	850.799	12.687.762	74.630.553	7.078.094	3.610.331	1,96
ZIF BOSFIN d.d. Sarajevo	56.210.881	2.701.889	149.566	7.047.059	44.002.705	22.106.690	3.038.426	7,28
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	79.390.428	2.797.063	1.489.986	9.410.616	65.192.359	27.895.734	3.053.478	9,14
ZIF PROF PLUS d.d. Sarajevo	66.961.277	2.683.902	9.240.617	7.185.521	42.160.086	43.911.231	5.072.824	8,66
ZIF HERBOS FOND d.d. Tuzla	68.721.704	0	0	2.679.710	51.694.295	19.707.119	2.851.523	6,91
ZIF MI GROUP d.d. Sarajevo	119.231.706	4.125.582	359.249	210.654	103.727.579	20.199.612	4.926.930	4,10
ZIF NAPRIJED d.d. Sarajevo	87.639.440	4.013.212	1.472.082	33.434.129	101.338.057	25.220.806	4.076.253	6,19
ZIF FORTUNA FOND d.d. Sarajevo	53.657.688	0	3.796.770	749.984	45.360.535	12.843.907	2.235.737	5,74
ZIF BONUS d.d. Sarajevo	81.230.387	1.628.645	251.839	16.544.007	71.049.750	28.605.128	3.315.526	8,63
UKUPNO ZIF-ovi	1.031.712.732	21.951.385	17.589.316	108.807.701	877.117.872	302.943.262	44.861.231	6,75

Osnovni kapital ZIF-ova na 31.12.2022. godine iznosio je 1.031.712.732 KM, koliko je iznosio i na isti dan prethodne godine, dok je vrijednost izdatih udjela (osnovnog kapitala) svih OIF-ova iznosila 584.740.689 KM, što je povećanje za cca 25% u odnosu na stanje iz prethodnog godišnjeg izvještajnog perioda. U strukturi ukupnog kapitala značajan je iznos gubitka od preko 886 miliona KM.

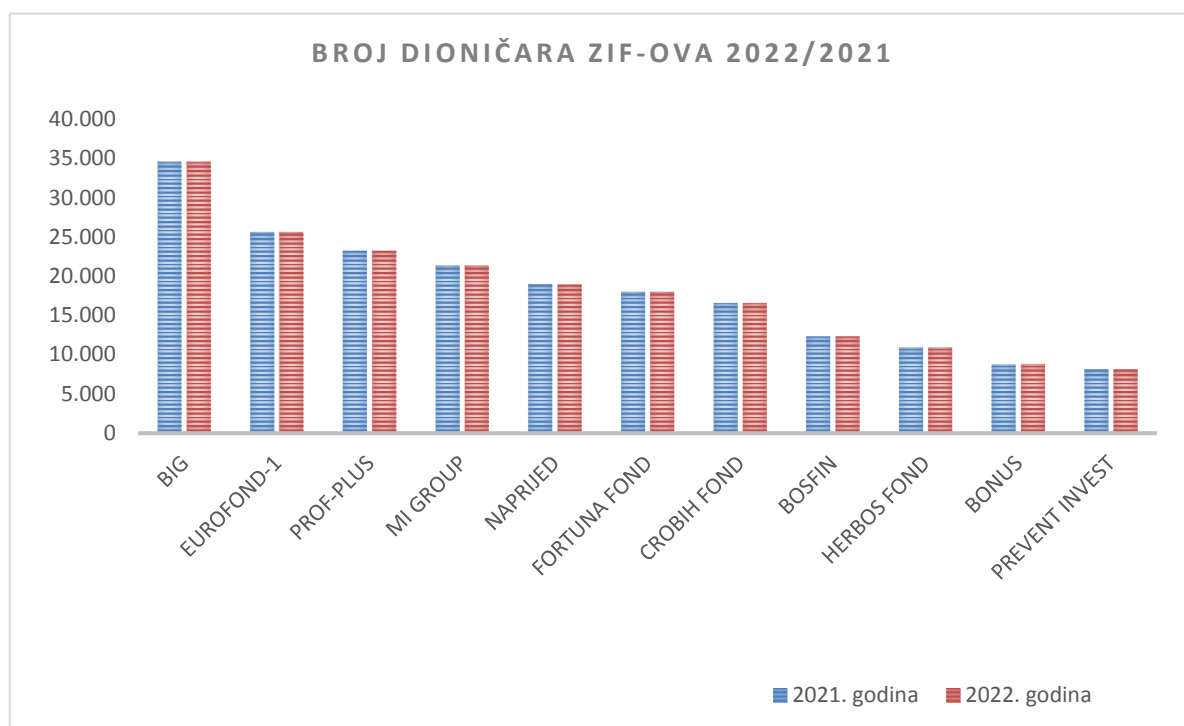
Tabela 62. Struktura ukupnog kapitala OIF-ova na 31.12.2022. godine

STRUKTURA KAPITALA								
OIF	Dionički kapital/udjeli	Dionička premija	Rezerve	Dobit	Gubitak	Ukupno kapital odnosno NVI	BROJ UDJELA	NVI/UDJELU
OIF SME BH EQUITY	3.600.934	0	0	326.429	1.997.205	1.930.158	258540,2458	7,47
OIF LILIUM GLOBAL	8.756.431	0	0	2.726.307	5.053.955	6.428.783	3.149.493	2,04
OIF RAIFFEISEN CASH	356.901.682	0	0	9.252.344	0	366.154.025	3.283.721	111,51
OIF RAIFFEISEN BALANCE ESG	6.308.933	0	0	552.366	783.110	6.078.189	54.446	111,6368
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	199.989.110	0	0	5.110.347	0	205.099.457	1.005.274	204,0234
OIF TRIGLAV GLOBALNI DIONIČKI	4.683.067	0	0	0	430.286	4.252.781	47.344	89,83
OIF TRIGLAV OBVEZNIČKI	4.500.533	0	0	0	393.747	4.106.786	45.437	90,38
UKUPNO OIF-ovi	584.740.689	0	0	17.967.793	8.658.303	594.050.179	7.844.255	75,73

Ukupan broj dioničara ZIF-ova na dan 31.12.2022. godine iznosi 198.410 KM. Usporedbom sa brojem dioničara na dan 31.12.2021. godine utvrđeno je da je ukupan broj dioničara fondova smanjen za 103 dioničara.

Tabela 63. Pregled broja dioničara po ZIF-ovima 2022/2021. godina

ZIF	Broj dioničara po procentima učešća u kapitalu ZIF-a											
	31.12.2022.						31.12.2021					
	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupno	% učešća	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupno	% učešća
BIG	34.497	6	1	6	34.510		34.513	3	1	6	34.523	
EUROFOND-1	25.569	5	2	3	25.579		25.576	4	2	3	25.585	
PROF-PLUS	23.213			4	23.217					3		
MI GROUP	21.339	6	2	3	21.350		21.345	6	2	3	21.356	
NAPRIJED	18.954	3	4	2	18.963		18.952	3	3	3	18.961	
FORTUNA FOND	17.980	2	3	3	17.988		17.991	2	2	4	17.999	
CROBIH FOND	16.563	1	0	5	16.569		16.576	2	1	4	16.583	
BOSFIN	12.313	2	2	4	12.321		12.316	2	2	4	12.324	
HERBOS FOND	10.955	1	2	3	10.961		10.955	2	2	3	10.962	
BONUS	8.785	1	0	3	8.789		8.806	1	0	3	8.810	
PREVENT INVEST	8.155	4	2	2	8.163	100,00	8.168	4	2	3	8.177	100,00
Ukupno	198.323	31	18	38	198.410	100	175.198	29	17	39	198.513	100

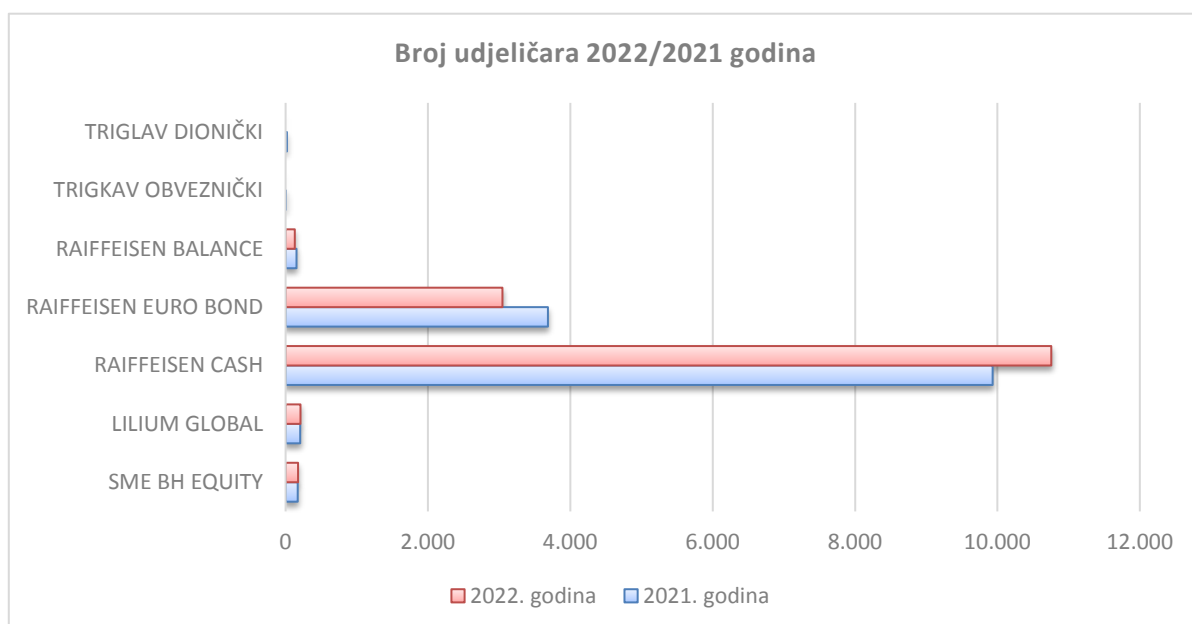

Grafikon 15. Broj dioničara ZIF-ova za 2022/2021. godinu

Ukupan broj udjeličara OIF-ova na dan 31.12.2022. godine iznosi 14.167. Usporedbom sa brojem udjeličara na dan 31.12.2021. godine utvrđeno je da je ukupan broj udjeličara fondova umanjn za 1,03% ili za 148 udjeličara.

Tabela 64. Pregledi broja udjeličara po OIF-ovima 2022/2021. godina

OIF	Broj udjeličara	
	31.12.2022.	31.12.2021.
SME BH EQUITY	170	175
LILIUM GLOBAL	205	209
RAIFFEISEN CASH	9.932	10.756
RAIFFEISEN EURO BOND	3.685	3.046
RAIFFEISEN BALANCE	153	129
TRIGKAV OBVEZNIČKI	4	/
TRIGLAV DIONIČKI	18	/
Ukupno	14.167	14.315

Grafikon 16. Broj udjeličara u 2022/2021. godini

U 2022. godini, ukupan promet vrijednosnih papira, u ime i za račun investicijskih fondova, iznosio je **430.786.871 KM**, od čega se **238.864.215 KM** odnosi na kupovine, a **191.882.766 KM** na prodaje vrijednosnih papira. Posmatrano procentulano, IF-ovi su u približno istom obimu i kupovali i prodavali imovinu u svom portfelju.

Od ukupnog ostvarenog prometa i na kupovnoj i na prodajnoj strani, 14,52% se odnosi na učešće ZIF-ova, a 85,48% na učešće OIF-ova.

Posmatrano pojedinačno, u ukupnom prometu, i na kupovnoj i na prodajnoj strani, najznačajnije učešće od oko 63% ima OIF RAIFFEISEN CASH.

Tabela 65. Struktura prometa po IF-ovima tokom 2022. godine

Naziv ZIF-a	PROMET					
	ukupno I - XII mjesec			% učešća IF-a		
	kupovine	prodaje	Ukupno	Kupovine	prodaje	Ukupno
BIG	420.133	2.554.436	2.974.569	0,18	1,33	0,69
PREVENT INVEST	1.494.952	420.000	1.914.952	0,63	0,22	0,44
EUROFOND 1	161.200	562.703	723.903	0,07	0,29	0,17

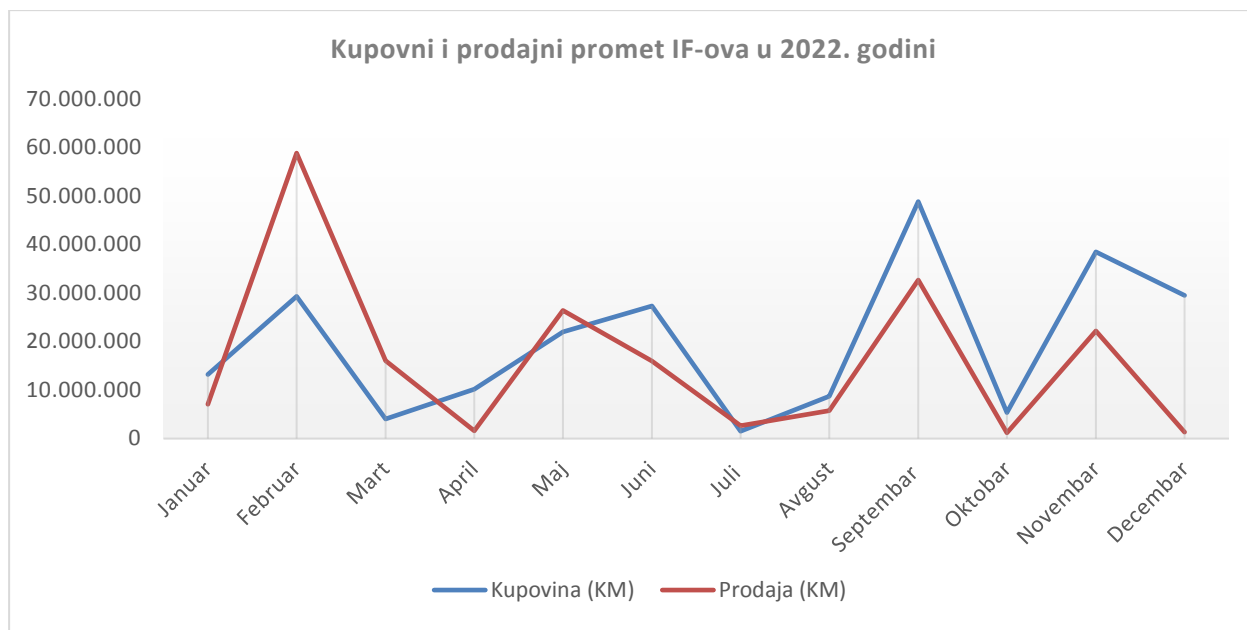
BOSFIN	0	399.958	399.958	0,00	0,21	0,09
CROBIH FOND	1.216	1.191.401	1.192.617	0,00	0,62	0,28
PROF PLUS	9.746.025	12.167.110	21.913.135	4,08	6,34	5,09
HERBOS FOND	2.066.493	2.936.939	5.003.432	0,87	1,53	1,16
MI GROUP	7.376.615	3.051.382	10.427.997	3,09	1,59	2,42
NAPRIJED	224.400	1.147.875	1.372.275	0,09	0,60	0,32
FORTUNA FOND	136.408	556.331	692.739	0,06	0,29	0,16
BONUS	7.281.145	8.658.565	15.939.710	3,05	4,51	3,70
UKUPNO ZIF-ovi	28.908.587	33.646.700	62.555.287	12,10	17,53	14,52
Naziv OIF-a	PROMET					
	ukupno I - XII mjesec			ukupno I - XII mjesec		
	kupovine	kupovine	kupovine	Kupovine	kupovine	kupovine
SME BH EQUITY	24.359	531.390	555.749	0,01	0,28	0,13
LILIUM GLOBAL	777.896	2.157.392	2.935.288	0,33	1,12	0,68
RAIFFEISEN CASH	157.558.267	117.807.889	275.366.156	65,96	61,38	63,92
RAIFFEISEN BALANCE	2.202.480	844.707	3.047.187	0,92	0,44	0,71
OIF RAIFFEISEN EURO BOND	40.752.632	36.382.346	77.134.978	17,06	18,96	17,91
TRIGLAV DIONIČKI	4.659.201	491.500	5.150.701	1,95	0,26	1,20
TRIGLAV OBVEZNIČKI	3.980.793	60.732	4.041.525	1,67	0,03	0,94
UKUPNO OIF-ovi	209.955.628	158.275.956	368.231.584	87,90	82,47	85,48
UKUPNO IF-ovi	238.864.215	191.922.656	430.786.871	100	100	100

Najznačajniji promet u ime i za račun IF-ova ostvaren je u mjesecu februaru, dok je najniži promet ostvaren u julu 2022. godine. Prosječni mjesečni kupovni promet iznosi oko 20 miliona, a prodajni oko 16 miliona, tako da je ukupni mjesečni promet IF-ova bio cca 36 miliona KM.

Tabela 66. Promet IF-ova po mjesecima tokom 2022. godine

Mjesec	Kupovina (KM)	Prodaja (KM)	Ukupno promet (KM)
Januar	13.254.188	7.087.476	20.341.664
Februar	29.311.082	58.899.788	88.210.870
Mart	4.053.423	16.047.813	20.101.236
April	10.190.335	1.623.010	11.813.344
Maj	22.041.133	26.459.749	48.500.882
Juni	27.348.176	15.981.221	43.329.397
Juli	1.519.697	2.653.811	4.173.508
Avgust	8.747.365	5.738.723	14.486.088
Septembar	48.894.686	32.688.741	81.583.427
Oktobar	5.387.406	1.189.325	6.576.731
Novembar	38.553.514	22.207.518	60.761.032
Decembar	29.563.208	1.345.485	30.908.693
UKUPNO:	238.864.212	191.922.660	430.786.871

Grafikon 17. Kupovni i prodajni promet IF-ova u 2022. godini

Tokom 2022. godine, prometovano sa cca 20% vrijednosti ukupne imovine ZIF-ova, iz čega proizlazi da je investicijska aktivnost u 2022. godini na približno istom nivou kao i u 2021. godini, kada posmatramo odnos prometa prema vrijednosti imovine ZIF-ova.

Kada je u pitanju promet izvršen u ime i za račun OIF-ova, prometovano je 62% vrijednosti ukupne imovine OIF-ova, iz čega proizlazi da je investicijska aktivnost u 2022. godini na značajno nižem nivou u odnosu na 2021. godinu, kada posmatramo odnos prometa prema vrijednosti imovine OIF-ova u 2022. godini.

4. ZAKLJUČAK

Iz podataka prezentiranih u ovom izvještaju evidentno je da se tržište vrijednosnih papira nalazi u nepovoljnom položaju. Količina i raznovrsnost tržišnog materijala je ograničena, pa vrijednost trgovine na Sarajevskoj berzi-burzi, u najboljem slučaju, stagnira. Činjenica je da privredna društva u Federaciji BiH nedovoljno koriste mogućnost pribavljanja nedostajućeg kapitala putem tržišta kapitala emisijom vrijednosnih papira, što bi otvorilo mogućnost i stvorilo priliku za oporavak i dalji razvoj tržišta kapitala, odnosno priliku za investiranje slobodnih sredstava investicijskih fondova i njihovo korištenje za razvoj i rast privrede u Federaciji BiH.

U narednim godinama poslovanja DUF-ova i IF-ova očekuje se smanjenje broja DUF-ova koji upravljaju ZIF-ovima, s obzirom na tendenciju da jedan DUF upravlja većim brojem ZIF-ova. Također se očekuje povećanje broja OIF-ova i dalji rast imovine postojećih OIF-ova, dok će se pojedini ZIF-ovi u narednim godinama poslovanja suočiti sa problemima smanjene likvidnosti, pada vrijednosti imovine i akumuliranih gubitaka, a s obzirom na nemogućnost prodaje nelikvidnog dijela portfolija i kupovinu likvidne imovine koja bi im osigurala prinos. Zbog navedenog im u narednim godinama slijedi likvidacija, ukoliko se ne usvoje izmjene regulative kako bi se dozvolila statusna promjena koja bi omogućila nastavak njihovog rada.

Osnivanje prvih penzijskih fondova značajno bi unaprijedilo ponudu na tržištu kapitala, a da bi do toga došlo neophodno je kreirati olakšice za potencijalne investitore i to na način da se donesu izmjene i dopune postojećih poreznih okvira. Za to je potrebna saradnja svih institucija koje se bave tržištem kapitala u Federaciji BiH, a Komisija namjerava upotrijebiti svoju poziciju vrhovnog regulatora tržišta vrijednosnih papira da inicira ove izmjene kod nadležnih organa.

Iz vida se ne smiju izgubiti ni mali dioničari za koje je neophodno osigurati edukaciju kako bi bili svjesni svojih prava, ali i obaveza koje proističu iz vlasništva nad dioničkim kapitalom. I to je jedno od programskih usmjerenja Komisije u 2023. godini, ali i na duži period.

Ekonomija Federacije BiH nudi bezbroj mogućnosti za oporavak i napredak, a do njega se može doći samo zajedničkim naporima. Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH stoga namjerava dati svoj doprinos i nudi saradnju svim zainteresiranim nadležnim organima i institucijama kako bi se u periodu pred nama postigao zamah u razvoju tržišta i osigurala brojne prilike za investitore da svoja sredstva povjere finansijskim institucijama i učesnicima na tržištu kapitala u Federaciji BiH.

LISTA TABELA

Tabela 1. Ukupan broj emitenata sa upisanim osnovnim kapitalom.....	10
Tabela 2. Smanjenje osnovnog kapitala zbog brisanja.....	12
Tabela 3. Smanjenje kapitala po svim osnovima.....	12
Tabela 4. Povećanje osnovnog kapitala emisijom dionica zatvorenom ponudom	13
Tabela 5. Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava.....	13
Tabela 6. Pregled povećanja kapitala po svim osnovima	13
Tabela 7. Pregled provedenih postupaka preuzimanja u 2022. godini	14
Tabela 8. Pregled rezultata preuzimanja u 2022. godini.....	15
Tabela 9. Pregled zahtjeva za preuzimanje koji nisu odobreni u 2022. godini	16
Tabela 10. Pregled postupaka preuzimanja iz 2022. godine čije rješavanje nije okončano	17
Tabela 11. Pregled prijenosa dionica manjinskih dioničara u 2022. godini	17
Tabela 12. Pregled pokazatelja kod preuzimanja u periodu od 2003. do 2022. godine	18
Tabela 13. Pregled dozvola za poslove iz 67. stava (1) tačka a) do g) Zakona o tržištu vrijednosnih papira.....	22
Tabela 14. Pregled dozvola za period od 2007. do 2022. godine.....	22
Tabela 15. Aktivne dozvole u toku 2022. godine za fizička lica.....	23
Tabela 16. Pregled broja aktivnih brokerskih dozvola (fizičke osobe) za period 2012. – 2022.	23
Tabela 17. Pregled aktivnih podružnica/poslovnih jedinica ovlaštenih učesnika za obavljanje brokerskih poslova	23
Tabela 18. Dozvole za poslove skrbništva za period 2012. – 2022. godine	24
Tabela 19. Broj dozvola banaka depozitara u prometu za period 2012 – 2022. godine (na 31.12.) ...	24
Tabela 20. Pregled banaka depozitara u prometu koje imaju zaključene ugovore sa profesionalnim posrednicima	24
Tabela 21. Pregled udjeličara kod profesionalnih posrednika oblika d.o.o. na 31.12.2022. godine	25
Tabela 22. Pregled udjeličara (domaći/ino) u osnovnom kapitalu profesionalnih posrednika oblika „d.o.o.“ za 2013. – 2022. godinu.....	25
Tabela 23. Pregled značajnijeg učešća u vlasništvu banaka koje obavljaju poslove sa vrijednosnim papirima	25
Tabela 24. Pregled ukupnog prometa ostvarenog na tržištu vrijednosnih papira u 2022. godini	32
Tabela 25. Pregled ukupnog prometa ostvarenog na Sarajevskoj berzi – burzi u 2022. godini	32
Tabela 26. Promet na Kotaciji	33
Tabela 27. Slobodno tržište	34
Tabela 28. Promet po vrstama vrijednosnih papira (redovna trgovina)	34
Tabela 29. Indeksi i tržišna kapitalizacija na SASE	34
Tabela 30. Ukupni ostvareni promet u 2022. godini.....	35
Tabela 31. Ukupan broj zaključenih transakcija	35
Tabela 32. Struktura investitora u 2022. godini na osnovu podataka RVP-a	36
Tabela 33. Pregled prijenosa vrijednosnih papira po različitim osnovama u 2022. godini.....	36
Tabela 34. Bilansa stanja profesionalnih posrednika na dan 31.12.2022. godine	37
Tabela 35. Struktura kapitala profesionalnih posrednika na dan 31.12.2022. godine	38
Tabela 36. Pregled promjene zaduženosti profesionalnih posrednika u odnosu na 2021. godinu	38
Tabela 37. Bilans uspjeha profesionalnih posrednika za period 1.1.-31.12.2022. godine.....	38
Tabela 38. Struktura ukupnih prihoda za period 1.1.2022. – 31.12.2022.....	39
Tabela 39. Struktura ukupnih rashoda za period 1.1.2022. – 31.12.2022.	39
Tabela 40. Pokazatelji analize finansijskih izvještaja profesionalnih posrednika na 31.12.2022.....	40
Tabela 41. Pregled pokazatelja poslovanja ovlaštenih učesnika u 2022. godini.....	41
Tabela 42. Prihodi po vrsti dozvole ovlaštenih učesnika u 2022. godine.....	41
Tabela 43. Pregled DUF-ova i IF-ova koji posluju u Federaciji BiH	42
Tabela 44. Pregled ukupnih prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2022. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje	44
Tabela 45. Struktura aktive DUF-ova.....	45

Tabela 46. Struktura pasive DUF-ova	46
Tabela 47. Struktura kapitala DUF-ova.....	46
Tabela 48. Struktura prihoda IF-ova.....	47
Tabela 49. Struktura rashoda IF-ova	48
Tabela 50. Finansijski rezultat IF-ova	49
Tabela 51. Struktura poslovnih rashoda IF-ova.....	51
Tabela 52. Trošak naknade za upravljanje po IF-ovima	51
Tabela 53. Nerealizovana neto dobit/gubitak od promjene FV ulaganja po IF-ovima	52
Tabela 54. Realizovana neto dobit/gubitak od prodaje ulaganja po IF-ovima	52
Tabela 55. Struktura ulaganja IF-ova prema MSFI 9 na 31.12.2022. godine	54
Tabela 56. Struktura ulaganja IF-ova na 31.12.2022. godine.....	55
Tabela 57. Struktura imovine IF-ova na 31.12.2022. godine	56
Tabela 58. Struktura obaveza IF-ova na dan 31.12.2022. godine	56
Tabela 59. NVI IF-ova 2022/2021. godine.....	57
Tabela 60. NVI IF-ova po dionici/udjelu i cijena dionica	60
Tabela 61. Struktura ukupnog kapitala ZIF-ova na 31.12.2022. godine.....	61
Tabela 62. Struktura ukupnog kapitala OIF-ova na 31.12.2022. godine	61
Tabela 63. Pregled broja dioničara po ZIF-ovima 2022/2021. godina	62
Tabela 64. Pregledi broja udjeličara po OIF-ovima 2022/2021. godina.....	63
Tabela 65. Struktura prometa po IF-ovima tokom 2022. godine.....	63
Tabela 66. Promet IF-ova po mjesecima tokom 2022. godine.....	64

LISTA GRAFIKONA

Grafikon 1. Promet u KM po mjesecima trgovine u 2022. godini	33
Grafikon 2. Kretanje indeksa u 2022. godini	35
Grafikon 3. Vrste prijenosa u postotcima za 2022. godinu	37
Grafikon 4. Ukupni prihodi profesionalnih posrednika	39
Grafikon 5. Dobitak/gubitak profesionalnih posrednika u 2022/2021. godini	40
Grafikon 6. Bruto finansijski rezultat DUF-ova u 2022. godini	44
Grafikon 7. Pojedinačno učešće DUF-ova u ukupnoj aktivni.....	45
Grafikon 8. Dobit/gubitak ZIF-ova u 2022. godini	50
Grafikon 9. Dobit/gubitak OIF-ova u 2022. godini	50
Grafikon 10. Struktura portfolija IF-ova na 31.12.2022. godine	55
Grafikon 11. NVI ZIF-ova 2022/2021. godine	58
Grafikon 12. NVI OIF-ova 2022/2021. godina	58
Grafikon 13. Pojedinačno učešće ZIF-ova u ukupnoj NVI ZIF-ova na 31.12.2022. godine	59
Grafikon 14. Pojedinačno učešće OIF-ova u NVI OIF-a na 31.12.2022. godine.....	59
Grafikon 15. Broj dioničara ZIF-ova za 2022/2021. godinu.....	62
Grafikon 16. Broj udjeličara u 2022/2021. godini	63
Grafikon 17. Kupovni i prodajni promet IF-ova u 2022. godini	65